

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарьова, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр., канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 22 (66)

(огляд матеріалів ЗМІ за 29 травня – 4 червня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	28
Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ	33
<i>Перемога Ердогана на президентських виборах: що це означає для України?</i>	33
Міжнародна підтримка України	39
<i>Політико-правова допомога</i>	39
<i>Військова допомога</i>	42
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	46
Плани врегулювання. Переговорний процес	52
Плани повоєнного відновлення України	59
Коментарі європейських та американських політиків	65
Реакція представників української громадськості	83
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	88
Експертні оцінки	91
Додатки	99
<i>Додаток 1</i>	99
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №309/2023	99
<i>Додаток 2</i>	99
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №310/2023	99
<i>Додаток 3</i>	103
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №313/2023	103
<i>Додаток 4</i>	106
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №314/2023	106
<i>Додаток 5</i>	108
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №315/2023	108

Офіційна діяльність Президента України

Президент обговорив із представниками британської компанії BAE Systems локалізацію виробництва в Україні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч у режимі відеоконференції з представниками британської оборонної компанії BAE Systems: виконавчим директором Чарльзом Вудберном, керівним директором Гебі Костіган і директором із питань співпраці з Україною Крістіаном Сіаром.

Учасники домовилися розпочати роботу з відкриття офісу BAE Systems в Україні, а згодом – і потужностей для ремонту й виробництва продукції компанії.

«Ми зацікавлені у прямих відносинах із вашою компанією, без будь-яких посередників – не лише зараз, а й на далеку перспективу. Ми готові стати великим регіональним хабом для ремонту й виробництва різних видів продукції вашої компанії та зацікавлені у більш глобальних відносинах, ніж є зараз», – сказав Володимир Зеленський. (...).

Звернення Президента України до американського народу з нагоди Дня пам'яті ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Від імені всіх українців я хотів би вшанувати мужність і самопожертву всіх американців, які стали на захист і продовжують захищати свободу.

Ваша свобода встояла завдяки тим, хто за неї боровся. Наша свобода встоїть завдяки тим, хто за неї бореться. Свобода ґрунтується на хоробрості найкращих у своєму роді та на готовності молодих чоловіків і жінок, які служать своєму народові в армії, ставати найкращими у своєму роді і зробити свою хоробрість основою для майбутнього своєї нації.

Коли ми згадуємо воїнів, які пожертвували своїм життям в ім'я свободи, – ми згадуємо причину, чому ми живі, чому ми живемо так, як нам подобається, і чому стоять наші вільні нації.

Наш обов'язок – навчити дітей, що свободу не можна сприймати як даність. Наш обов'язок – навчити їх бути вдячними. Наш обов'язок – вшанувати кожного, хто віддав своє життя, захищаючи свободу, благородний і вільний прапор своєї країни і народу. Наш обов'язок – пам'ятати, яка ціна була заплачена за те, щоб зберегти світло свободи, незважаючи на всі темні часи, що настали.

Ми, українці, завжди будемо вдячні США і кожному американцю за надзвичайну підтримку, яка допомагає нам звести російську тиранію до тих, хто програв у боротьбі за свободу.

Моя особлива подяка в цей День пам'яті всім американцям різних часів – синам і дочкам, батькам і матерям, братам і сестрам, які стали воїнами, чия

сила перетворилася на силу свободи і яким судилося показати світові, що свобода завжди буде яскраво сяяти на пагорбі. (...).

Президент України прийняв делегацію Атлантичної ради (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із делегацією провідного американського неурядового аналітичного центру «Атлантична рада» на чолі з президентом організації Фредеріком Кемпом.

До складу делегації увійшли члени ради Джон Роджерс, Девід Петреус та Джон Гербст.

Глава держави подякував за візит в Україну, який є черговим важливим сигналом підтримки з боку Сполучених Штатів.

«Дякую Президенту Байдену, усьому американському народу за потужну підтримку України із самого початку російської агресії. Цінуємо двопалатну й двопартійну підтримку з боку Конгресу США», – наголосив Володимир Зеленський.

Він відзначив, що Україна відстоює демократичні цінності, які поділяють обидві держави й наші народи.

«Це боротьба за свободу, за майбутнє світу», – сказав Президент.

На прохання представників Атлантичної ради Глава держави поінформував їх про головні оборонні потреби України. Окремо він високо оцінив рішення Президента США Джозефа Байдена щодо запуску авіаційної коаліції та початку підготовки українських пілотів для сучасних західних винищувачів.

Володимир Зеленський поінформував про ситуацію на передовій і дав прогноз щодо її розвитку у найближчій перспективі. Він наголосив, що протягом останніх днів російський агресор значно посилив ракетний терор і завдає масованих ударів по українських містах, насамперед по цивільній інфраструктурі та мирних жителях.

Під час зустрічі порушувалося питання щодо очікувань України від Вільнюського саміту НАТО. Президент акцентував, що для України важливо отримати чіткий сигнал про перспективи членства в Альянсі. (...).

Наприкінці зустрічі Фредерік Кемп вручив Президенту відзнаку «Громадянин світу», якою Атлантична рада нагороджує світових лідерів, котрі зробили визначний внесок у справу розвитку трансатлантичних відносин.

«Це відзнака для всього українського народу. За його мужність і героїчну боротьбу», – наголосив Глава держави, приймаючи нагороду.

Президент України виступив зі зверненням до українського народу (Президент України Володимир Зеленський).

(...). Кілька російських терористичних атак за добу. «Шахеда», крилаті ракети, балістичні. Керовані авіабомби. Дякувати нашій ППО – усім

захисникам і захисницям неба, – сьогодні вдалося врятувати як мінімум сотні життів. Лише за один день. Більшість «Шахедів» і ракет збито.

Але кожна така терористична атака повертає нас і весь світ до очевидного висновку: Росія хоче пройти до кінця шляхом зла, тобто до своєї поразки, бо у зла не буває й не може бути іншого кінця, окрім поразки.

Світ повинен бачити, що терор програє.

Коли «Петріоти» в руках українців забезпечують стовідсоткове збиття будь-яких російських ракет, терор програє.

Коли світ збільшує тиск на Росію, зокрема санкційний, коли ізоляція терориста зростає, коли будь-якої близькості з Москвою соромляться її колишні партнери, терор програє. (...).

Сьогодні провів засідання Ставки. Доповіді – дуже конкретні.

Постачання нових систем ППО й ракет до них, відповідні домовленості з партнерами.

Ефективність нашої ППО й те, що може зробити захист неба сильнішим.

Влучання, які, на жаль, є.

Наші оборонці вміють учитись і зроблять усе, щоб терористам стало значно складніше. (..).

Провів сьогодні також доволі змістовну нараду з нашими міжнародниками.

Готуємо нові спільні з партнерами кроки для посилення нашого захисту. І для наших активних дій. Немає й не буде альтернативи повному звільненню нашої землі. Немає й не буде альтернативи повному захисту наших цінностей.

І я вдячний усім нашим партнерам, які розуміють, що повага до кожного людського життя, свобода людини та міжнародне право – це такі цінності, щодо яких компроміси неможливі.

Хочу сьогодні окремо подякувати Данії – усьому народу, усьому данському політичному класу. Парламенту, уряду та особисто пані Прем'єр-міністру Фредеріксен за рішення збільшити фінансування данського Фонду підтримки нашої держави на суму понад 3 мільярди доларів США.

Тепер загальна сума оборонної допомоги від Данії сягне більш ніж 4 мільярди 700 мільйонів доларів. Дуже вагомо.

Такі рішення роблять поразку російського терору швидшою. Дякую за це!

Говорив сьогодні з Прем'єр-міністром Камбоджі Хун Сеном. Подякував йому за принципову підтримку міжнародних правил, усього того, заради чого нації об'єднані Статутом ООН та обов'язковими для всіх конвенціями. (...).

Говорив із Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютге. Поінформував про удари терористів. Подякував за готовність і надалі допомагати нам захищати людей. (...).

Говорив із Президентом Туреччини Ердоганом. Привітав його з перемогою на виборах.

Впевнений, що наша подальша співпраця – України й Туреччини – на всіх рівнях зможе дати ще більше користі нашим людям та міжнародній стабільності.

Безпека нашого регіону та всієї Європи, світова продовольча безпека, захист фундаментальних норм міжнародного права – це те, що ми робили, робимо й будемо робити разом. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №309/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №310/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Про внесення зміни до статті 21 Указу Президента України від 3 травня 2017 року № 126/2017: Указ Президента України №311/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом внесено зміни до статті 21 Указу Президента України від 3 травня 2017 року № 126/2017 «Про Перелік посад, що заміщуються військовослужбовцями Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення...», повний текст Указу – за наведеним посиланням)

Про призначення О.Кіпера головою Одеської обласної державної адміністрації: Указ Президента України №312/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити КІПЕРА Олега Олександровича головою Одеської обласної державної адміністрації. (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Знову й знову дякую нашим воїнам за кожен збитий «Шахед», за кожен збиту російську ракету. Бо це завжди – врятовані життя людей, завжди врятована інфраструктура.

На жаль, були влучання, на жаль, були падіння уламків із відповідними наслідками, на жаль, були втрати... Мої співчуття!

Дуже й дуже важливо зважати на повітряну тривогу та не ставитися до неї легковажно.

І хочу, щоб мене зараз почули всі представники місцевої влади, які відповідають за конкретні громади, за конкретну територію.

Укриття у містах мають бути доступними. Люди мають розуміти, коли і як збільшиться кількість та доступність укриттів.

Це відповідальність конкретних посадовців, і конкретна відповідальність.

(...). Говорив сьогодні з канцлером Німеччини Шольцом, зокрема про ППО.

Подякував за вже надані Україні системи ППО, тобто за вже врятовані Німеччиною життя наших людей. Обговорили й загалом оборонну ситуацію, нашу безпекову співпрацю.

Перед важливими міжнародними заходами, що відбудуться вже дуже скоро, виходимо на спільні позиції, на спільні рішення. І я дякую Олафу, пану канцлеру, за його особисту рішучість, яка багато в чому стає рішучістю всієї Європи.

(...) говорив із представниками потужної британської оборонної компанії BAE Systems. Це справді масштабний виробник зброї – тієї зброї, яка нам необхідна зараз та яка буде необхідна нам і надалі для гарантування безпеки нашої держави та всього регіону.

Працюємо над створенням в Україні відповідної бази для виробництва й ремонту. Йдеться про широкий спектр зброї: від танків до артилерії.

(...). Зараз, саме в Україні, на нашій землі, у нашому небі вирішується, чи збережуть свобода й цивілізованість – глобальне лідерство у цьому столітті. Вирішується нами, разом з Америкою, разом із Європою, разом з усіма нашими союзниками й партнерами. Дякую всім у світі, хто допомагає!

І, звичайно, сьогодні, як і завжди, я дякую нашим воїнам. Усім, хто зараз у бою заради України. Усім, хто на бойових завданнях. На бойових постах. Авдіївський напрямок, Бахмут, Мар'їнка, Шахтарський напрямок. Дякую всім, хто захищає наші позиції на Луганщині та на Харківщині. Дякую кожному й кожній, хто захищає Запоріжжя, Херсонщину. Дякую всім, хто тримає силу нашого кордону. (...).

Президент ознайомився з планом повернення незаконно депортованих Росією дітей Bring Kids Back UA та взяв участь у відкритті Центру захисту прав дитини ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський узяв участь у відкритті Центру захисту прав дитини, який протидіятиме злочинам Росії проти українських дітей.

Глава держави оглянув дитячий куточок для дозвілля, а також приміщення, де фахівці Центру працюють за моделлю «Барнахус» (Barnahus). Це міжвідомчий центр для дітей, котрі стали жертвами злочинів чи були їхніми свідками, де відповідні фахівці можуть отримати інформацію

від дітей та їхніх родин, провести медичне обстеження, зокрема з криміналістичною метою, і надати необхідну терапевтичну допомогу.

Володимир Зеленський також узяв участь у презентації плану дій Bring Kids Back UA. На виконання доручення Президента представники органів державної влади розробили цей комплексний план дій, що об'єднує зусилля української влади, іноземних урядів та міжнародних організацій заради повернення на батьківщину всіх маленьких громадян України.

Глава держави подякував за створення Центру захисту прав дитини та розробку плану дій із повернення додому маленьких українців.

«Перший крок зроблено, 371 дитина вдома, в Україні. Зробимо усе, щоб повернути всіх, і, напевне, головний сенс – у назві програми Bring Kids Back UA. Я відверто нам цього бажаю – повернути всіх дітей додому, в Україну, і цілковито підтримую цю програму. Хочеться повернути дітей якнайшвидше. Це найважливіше», – сказав Володимир Зеленський.

(...). Узгодження виконання плану дій Bring Kids Back UA здійснюватиме Координаційна рада з питань захисту та безпеки дітей при Президентові України, яку очолює керівник Офісу Глави держави Андрій Єрмак.

(...). План дій Bring Kids Back UA об'єднує зусилля державних органів України, міжнародних, громадських організацій та небайдужих громадян, які готові працювати для того, щоб повернути на батьківщину всіх незаконно депортованих українських дітей. Багато іноземних партнерів України також уже заявили про свою підтримку й готовність допомагати в захисті прав юних українських громадян.

Радниця – уповноважена Президента з прав дитини та дитячої реабілітації Дар'я Герасимчук детально поінформувала Главу держави про блоки, з яких складається план Bring Kids Back UA. (...).

Голова Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей Ірина Тулякова зазначила, що вже розроблено алгоритм супроводу дитини, яка повертається в Україну, а також відбувається уніфікація надання всіх необхідних послуг. (...).

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець поінформував, що станом на сьогодні вдалося повернути 371 українську дитину. Він висловив переконання, що відкриття Центру захисту прав дітей продемонструє і українському суспільству, і міжнародній спільноті, що дитина – основний пріоритет для Української держави та Президента. (...).

Андрій Костін зі свого боку поінформував про роботу Офісу Генерального прокурора щодо захисту українських дітей. За його словами, група прокурорів ОГП нещодавно повернулася із Херсонщини, де у співпраці з представниками Офісу прокурора Міжнародного кримінального суду збирала нові докази воєнних злочинів РФ, зокрема щодо незаконної депортації українських дітей.

Володимир Зеленський також поспілкувався з родиною захисників Маріуполя, які перебували в російському полоні й були звільнені в межах обміну полоненими. (...).

Президент України зустрівся з актором Мішею Коллінзом, який став амбасадором United24 у напрямі «Гуманітарне розмінування» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Глава держави подякував актору за приєднання до команди амбасадорів. Він наголосив, що допомагати Україні з придбанням машин для розмінування – це велике й складне завдання, адже ця техніка дефіцитна у світі, а цикл її виробництва – довготривалий.

«Коли ми звільняємо від окупантів наші території, ми отримуємо багато проблем через заміновану місцевість. На сьогодні в нас понад 200 тисяч квадратних кілометрів замінованих територій. І ми відчуваємо великий дефіцит обладнання, щоб упоратися з такою великою територією», – розповів Володимир Зеленський.

Зі свого боку Міша Коллінз повідомив, що його товариш – британський журналіст і фотограф Джайлс Дьюлі – свого часу в Афганістані наступив на вибуховий пристрій і втратив обидві ноги та руку. Тож для нього допомагати в гуманітарному розмінуванні – це особисте питання.

(...). Міша Коллінз наголосив, що надзвичайно наснажений брати участь у цьому проекті United24.

«Я відчуваю свою роль як амбасадора в тому, щоб поширювати інформацію й розповідати історію про те, що відбувається в Україні, для моєї аудиторії по всьому світу й привертати увагу, щоб світова підтримка України й надалі тривала», – наголосив актор.

Окрім зустрічі з Президентом України, у межах візиту він відвідає Чернігівську область, де ознайомиться з роботою українських саперів. (...).

На Одещині Президент представив нового голову ОДА й провів нараду щодо ситуації в регіоні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На початку наради Глава держави представив новопризначеного голову Одеської обласної державної адміністрації Олега Кіпера.

Звертаючись до нового керівника ОДА, Президент наголосив, що робота на Одещині є дуже відповідальною.

«Це пріоритетний регіон нашої незалежної держави. Думаю, що ви з погляду вашого досвіду прекрасно розумієте свої завдання. Це координація всіх інституцій у воєнний час. Особливо – всіх органів влади, правоохоронних органів, місцевої влади. Дуже важливо контактувати з нашими військовими, командувачами», – сказав Володимир Зеленський.

За словами Глави держави, окремий пріоритет – безпека на морі, тому що необхідно забезпечити роботу зернового коридору, який є фундаментальним для економіки України.

Під час наради Президент заслухав доповіді командувача ОСУВ «Одеса» Едуарда Москальова про оперативну обстановку в зоні відповідальності ОК «Південь» і готовність військових частин і підрозділів до виконання завдань за призначенням. Командувач Військово-Морських сил України Олексій Неїжапа поінформував про актуальну ситуацію в зоні відповідальності ВМС.

Володимир Зеленський також заслухав інформацію відповідних керівників про стан забезпечення життєдіяльності Одеської області та міста Одеси, оперативну та криміногенну обстановку в регіоні.

Президент відзначив роботу обласного управління Служби безпеки України з протидії розвідувально-підривній діяльності ворога.

Учасники заходу обговорили відновлення економіки області, яка зазнала втрат унаслідок російських обстрілів енергетичної інфраструктури, та забезпечення її стабільного функціонування, перезапуск ключових підприємств в умовах воєнного стану. (...).

На Одещині Глава держави відвідав у госпіталі поранених захисників України та вручив державні нагороди військовим і медикам ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Глава держави поспілкувався із захисниками. Вони розповіли, де зазнали поранень і як відбувається лікування та реабілітація.

«Я бажаю вам якнайшвидшого одужання. Дякую від усіх українців за вашу службу. Ви – справжні герої», – сказав Володимир Зеленський.

Президент вручив військовослужбовцям, які проходять лікування у госпіталі, ордени «За мужність» III ступеня.

Володимир Зеленський також зустрівся з медичним персоналом закладу та вручив державні нагороди військовим медикам.

«Це нагороди від держави за ваше служіння. За те, що ставите на ноги важкопоранених героїчних людей. І ви – такі самі наші герої. Хочу подякувати вам від щирого серця за те, що у вас золоті руки. Дякую за витримку й вашу видатну професію», – зазначив Президент.

Президент України виступив на конференції «UA: Війна. Недоспівана коліскова» з нагоди Міжнародного дня захисту дітей ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Російські агресія, терор 15 місяців нищать не просто будівлі, а фундаментальні права людини – фундаментальні права наших дітей. Право на безпечне середовище й довкілля, на освіту, право на розвиток, на охорону здоров'я, право на відпочинок, дозвілля, а, найголовніше, – невід'ємне і найголовніше право дитини на життя. Право, яке Росія забрала у щонайменше 483 українських діточок, і це лише ті долі, про які ми з вами знаємо достеменно.

Варто завжди називати речі своїми іменами – і я прихильник цього, – а не певними офіційними формулюваннями, які, на мій особистий погляд,

дещо викривляють істину, розмивають суть і пом'якшують жах усього того, що Росія зробила і що вона робить.

Росія вбила – і саме тому такі формулювання будуть у мене – Росія вбила 483 дитини щонайменше. Вбила. Це не те, що можна назвати словами «вони стали жертвами російської агресії» чи «вони загинули внаслідок збройного конфлікту». Ні! Росія вбила цих дітей. Ще майже тисячу дітей Росія скалічила. І про це не можна сказати «вони зазнали ушкоджень унаслідок бойових дій».

(...). Продовжуючи називати речі своїми іменами, слід сказати про ще один наслідок агресії Російської Федерації. Це мільйони родин і дітей, чий дім знищила Росія абсолютно свідомо. І про це не можна сказати, що «вони втратили житло через відповідні бойові дії». Важливо говорити те, що насправді сталося. Росія знищила дім мільйонів людей. Мільйони скалічених доль, мільйони зламаних мрій. Або простіше, жорстко, як у щоденнику восьмирічного хлопця Єгора: «У мене померла бабуся Галя, дві собаки й улюблене місто Маріуполь...»

На жаль, ми з вами знаємо, що таких міст і сіл в Україні чимало. Стертих із лиця землі. Цілі квартали, вулиці, будинки, під завалами яких Росія поховала поняття «права дітей». Атакувала їх усі – від самої появи на світ і до повноліття. Це ракети, які влучили в пологовий будинок у Маріуполі й пологовий будинок у місті Херсоні. Дитячі садочки в Охтирці, Слов'янську, Станиці Луганській і ще понад тисячу дитячих садочків по всій нашій державі. Школи в Краматорську, Лозовій, Часовому Яру, ліцей у Кривому Розі, гімназія в Миколаєві та загалом іще 1300 шкіл по всій нашій території. Дитяча лікарня «Охматдит», дитяча обласна клінічна лікарня в Херсоні й загалом понад тисячу медичних закладів. Дитячий будинок у Дружківці, центр реабілітації дітей з інвалідністю в місті Херсоні, школи для дітей з особливими освітніми потребами, для дітей із вадами слуху в Запорізькій області та вадами зору в Харкові. Палац дітей та юнацтва в Бахмуті, в нашому міцному Бахмуті. Дитяча бібліотека в Нікополі. Дитячо-юнацькі спортивні школи по всій державі: Сєверодонецьк, Мар'їнка, Рубіжне, в Баштанці. Стадіони в Чернігові, в Миколаєві. Льодові арени в Харкові та місті Маріуполі. Зали, поля, басейни, сотні інших об'єктів, де наші дітки займались різними видами спорту. І... тисячі й тисячі дітей, які були викрадені, вирвані з життя, відірвані від рідних і незаконно депортовані на територію Росії. Ми не знаємо точної кількості – на жаль, це правда, поки що, – скільки всього таких наших дітей. Але ми знаємо, що маємо повернути їх усіх. Ми знаємо, що маємо відновити права й безпеку для всіх українських дітей.

Наша держава докладає всіх можливих зусиль, щоб повернути українських дітей, щоб повернути їм нормальне життя, щоб повернути наших дітей додому, в Україну. (...).

Ця наша конференція дасть старт низці важливих міжнародних заходів, зокрема у Швеції, Норвегії та інших країнах. Я думаю, сьогодні детально про

це команда розкаже, омбудсмен обов'язково скаже. Ми об'єднаємо світову більшість заради того, щоб відновити безпеку для українських дітей.

(...). Ми стоятимемо до кінця, і ми ніколи не опустимо рук і не впадемо духом. Я думаю, увесь світ це вже усвідомлює. Так само, як восьмирічний хлопчик не здався попри все. А йому набагато важче, ніж багатьом із нас. Це правда, він просто молодець.

«Я прокинувся. Ну, як і вчора, усміхнувся. Бабуня пішла по воду. Повернулася. До речі, в мене скоро день народження...»

(...) коли ми кажемо: «Наші діти», ми маємо на увазі не лише українців і українок. Ми б'ємося разом за дітей – за абсолютно всіх дітей, за всі наступні покоління, за їхні права й свободи. Те, що ми називаємо «завтра», те, що ми хочемо збудувати й передати. Те, що ми називаємо майбутнім і можемо лише уявити, для них буде сьогоднішнім і реаліями, які вони обов'язково отримають у спадок від нас. Ми відбудуємо все, що зруйнували російські окупанти. Ми зробимо все, щоб кожна українська дитина змогла повернутися додому, в Україну, у своє місто, свій двір, у свій дім, свою кімнату, своє ліжко, у своє дитинство. Повернутись у нормальне життя, де не буде війни. І не буде понять «внутрішньо переміщені особи», і – що дуже боляче – «біженці», і не буде таких болючих понять, як «депортація». Де татова казка й мамина колискова лунатимуть не по відеозв'язку, а наживо. І де ніколи більше не буде нових щоденників Анни Франк і Єгора з Маріуполя. Де безпечно. Де вільно. І мирно. А значить, де Україна. (...).

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Сьогодні – робоча поїздка в нашу Одесу.

Подякував тут нашим воїнам за захист регіону та всієї України. Зокрема, відвідав шпиталь, наших поранених захисників. Побажав якнайшвидшого одужання. Мав честь вручити державні нагороди. Подякував нашим лікарям.

Провів в Одесі спеціальну й тривалу нараду щодо безпекової та соціальної ситуації в регіоні. Керівництво області, військові, правоохоронці.

Область – пріоритетна з усіх поглядів. Саме Одещина – одна з основ безпеки всього нашого півдня, а отже, й держави.

Дуже важливі результати є на Одещині в Служби безпеки України у протидії російським диверсантам.

Була доповідь генерала Москальова щодо ситуації в районах відповідальності ОСУВ «Одеса». Детально розібрали, як посилити оборону.

Детально ж обговорили економічні питання, робочі місця, соціальне забезпечення.

Провів виїзне засідання Ставки. Постійна увага фронту. Доповіді командувачів – «Хортиця», «Таврія», Головком. Особливі доповіді керівників ГУР та СБУ. Деталі – згодом. Спеціальна увага – нашому зерновому коридору, безпеці в Чорному морі.

(...). Усі морські країни світу зараз бачать, що може загрозувати їхнім портам, їхнім акваторіям, якщо Росії зійде з рук блокування мореплавства в Чорному морі.

Наведу лише один приклад. Нині з трьох портів, які були погоджені в межах Чорноморської зернової ініціативи, порт «Південний» фактично заблокований. Понад півтора мільйона тонн агропродукції накопичено в одному «Південному». І це зерно, яке очікують щонайменше десять країн світу, зокрема Туреччина, Єгипет, Бангладеш, Китай.

(...). І я дякую всім у світі, хто допомагає нам збільшувати простір безпеки в Чорному морі, хто тисне на Росію задля розблокування постачання продовольства.

Провів сьогодні в Одесі й нараду щодо розвитку нашої портової інфраструктури.

І ще одне.

Працюємо над тим, щоб друга половина цього тижня була змістовною для наших відносин із партнерами. Наші міжнародники роблять усе, щоб цей тиждень можна було завершити потрібними Україні новинами.

А зараз я дякую Сполученим Штатам Америки, особисто Президенту Байдену, обом партіям Конгресу й кожному американцю – усім, хто цінує свободу, – за новий оборонний пакет для наших воїнів. Ракети для «Петріотів», ракети для «Хаймарсів», артилерія та інша дуже необхідна нам зброя. Необхідна саме зараз! (...).

У межах участі у саміті Європейської політичної спільноти Президент України зустрівся з Президентом і Прем'єр-міністром Молдови ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочого візиту до Молдови для участі у другій зустрічі Європейської політичної спільноти Президент України Володимир Зеленський провів переговори з Президентом Республіки Молдова Маєю Санду.

Глава Української держави зазначив, що радий бути в Молдові. «Непросто було приїхати сюди, але це послання від усіх українців, що ми реально підтримуємо Молдову, народ Молдови. Ми справді раді історично йти разом, пліч-о-пліч. Дякую насамперед молдованам – ви даєте прихисток нашим людям із перших днів повномасштабної війни. Ми ніколи цього не забудемо», – сказав Президент України.

За словами Володимира Зеленського, він обговорив із Маєю Санду питання двосторонніх відносин, деякі інфраструктурні проекти, що є пріоритетними для втілення найближчим часом, а також європейське майбутнє двох країн.

Глава держави наголосив, що Україна готова бути в НАТО й чекає, коли Альянс буде готовий запросити її.

«Вважаю, безпекові гарантії важливі не лише для України. Вони також важливі для Молдови, бо Росія здійснює агресію в Україні і є потенційна загроза агресії в інших частинах Європи», – зауважив він. (...).

Зі свого боку Мая Санду зазначила, що для Молдови велика честь приймати цю зустріч Європейської політичної спільноти, і дуже важливо, що в ній бере участь Володимир Зеленський. Вона розповіла, що під час зустрічі обговорюватимуть важливі питання, зокрема й підтримку України, яка протистоїть російській агресії.

Як наголосила Президент Молдови, серед головних тем – двосторонній порядок денний, спільні інфраструктурні проекти, «Шляхи солідарності» та європейське майбутнє двох країн.

«Україна сьогодні забезпечує безпеку Молдови, і ми за це дуже вдячні. Молдова поважає суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України в міжнародно визнаних кордонах. Молдова також підтримує формулу миру, яку запропонував Президент Зеленський. І, звичайно, ми підтримуємо створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України», – зазначила Мая Санду.

Вона закликала підтримувати, вірити та інвестувати в Україну й Молдову, адже це внесок у демократію, стабільність і мир у Європі.

Президент України також зустрівся в межах саміту з Прем'єр-міністром Молдови Доріном Речаном. Сторони обговорили актуальні безпекові питання у зв'язку з викликами, спричиненими російською агресією проти України.

Володимир Зеленський і Дорін Речан окремо зупинилися на спільних інфраструктурних проектах і подальшому розвитку співпраці в енергетичній галузі.

Президент України провів спільну зустріч із прем'єр-міністрами Албанії та Північної Македонії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Молдові на полях другого саміту Європейської політичної спільноти Президент України Володимир Зеленський провів спільну зустріч із Прем'єр-міністром Республіки Албанія Еді Рамою та Прем'єр-міністром Республіки Північна Македонія Димитаром Ковачевським.

Президент висловив подяку лідерам балканських країн за послідовну всебічну підтримку України й практичну допомогу в боротьбі з російською агресією, а також у реалізації європейських і євроатлантичних прагнень нашої держави.

Окрему увагу Володимир Зеленський приділив очікуваним результатам саміту НАТО у Вільнюсі. Він відзначив необхідність визначення країнами – членами Альянсу чіткого алгоритму руху України до вступу в НАТО.

«Конкретні рішення щодо подальшого руху України до членства та щодо безпеки нашої країни на період до вступу в Альянс – це те, що дасть

нам змогу вважати Вільнюський саміт успішним», – наголосив Глава держави.

Президент поінформував іноземних лідерів про активну роботу України на шляху до членства в ЄС. Він окремо відзначив прогрес у реалізації семи рекомендацій Єврокомісії, який має дозволити започаткувати в поточному році переговори про вступ до Європейського Союзу.

Володимир Зеленський високо оцінив приєднання балканських країн до всіх пакетів санкцій ЄС проти Росії та висловив сподівання на продовження такої узгодженої санкційної політики.

Глава держави висловив сподівання на активну участь Албанії та Північної Македонії в практичній реалізації української формули миру як єдиного мирного плану, здатного забезпечити справедливий і сталий мир в Україні та Європі.(...).

Спільна заява Президента Володимира Зеленського та Президента Урсули фон дер Ляєн з нагоди Міжнародного дня захисту дітей ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст декларації – за наведеним посиланням)

У межах участі в саміті Європейської політичної спільноти Президент України зустрівся з Президентом Єврокомісії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Молдові у межах участі у другій зустрічі Європейської політичної спільноти Президент України Володимир Зеленський провів переговори з Президентом Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн.

(...). Глава держави наголосив, що Україна близька до виконання рекомендацій Європейської комісії для початку переговорів щодо вступу нашої країни до Євросоюзу та очікує на представлення в червні проміжної оцінки прогресу на шляху євроінтеграції.

Лідери обговорили конкретні шляхи реалізації української формули миру та консолідацію світової підтримки мирної ініціативи України.

Під час зустрічі також ішлося про гарантії безпеки, які прагне отримати наша держава на період до набуття повноправного членства в НАТО.

Крім того, Президент України наголосив на необхідності безумовного зняття експортних обмежень на українську аграрну продукцію.

Президент України зустрівся з Президентом Румунії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Республіки Молдова для участі в саміті Європейської політичної спільноти Президент України Володимир Зеленський провів переговори з Президентом Румунії Клаусом Йоханнісом.

Глава держави подякував усьому румунському народові за солідарність з Україною та окремо висловив подяку Клаусу Йоханнісу за його особистий внесок у підтримку нашої країни та посилення її обороноздатності.

Володимир Зеленський відзначив важливість надання Румунією тимчасового притулку українським громадянам, які були вимушені залишити свої домівки внаслідок розв'язаної Росією агресивної війни.

Лідери обговорили подальші кроки в допомозі Україні з боку Румунії з метою протистояння російському вторгненню, зокрема посилення міжнародної санкційної політики та притягнення Росії до відповідальності за воєнні злочини, скоєні на території нашої країни.

Під час переговорів було наголошено на важливості нарощування підтримки України на шляху до ЄС і НАТО. Свідченням такої чіткої позиції з боку Румунії стало підписання главами держав декларації про підтримку євроатлантичної інтеграції України.

«Підписання цього документа є важливим кроком напередодні липневого саміту НАТО у Вільнюсі», – наголосив Володимир Зеленський. (...).

Спільна декларація Президента України Володимира Зеленського та Президента Румунії Клауса Вернера Йоханніса щодо євроатлантичної інтеграції України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст декларації – за наведеним посиланням)

У Молдові Володимир Зеленський зустрівся з Ріші Сунаком ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Молдови для участі в саміті Європейської політичної спільноти Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Великої Британії Ріші Сунаком.

Глава держави відзначив, що це вже третя зустріч лідерів за останній місяць. Він подякував Сполученому Королівству за потужну підтримку України в боротьбі з російською агресією. (...).

Володимир Зеленський високо оцінив нещодавню передачу Україні далекобійних ракет Storm Shadow.

«Це саме та зброя, якої ми потребуємо сьогодні. Вона допомагає нам перемогти», – акцентував він.

Під час переговорів Глава держави поінформував Прем'єр-міністра про ситуацію на фронті. Президент наголосив на тому, що протягом останніх днів російський агресор значно активізував ракетний терор та атаки безпілотниками, що свідчить про необхідність посилення протиповітряної оборони України.

«Для захисту нашого населення та цивільної інфраструктури необхідно створити повітряний щит над українськими містами», – зазначив Володимир Зеленський.

На зустрічі також порушувалося питання щодо очікувань України від Вільнюського саміту НАТО. Глава держави акцентував, що для нашої країни важливо отримати чіткий сигнал про перспективи членства в Альянсі, що

буде ще одним мотиваційним чинником для Збройних Сил України та всього українського народу. (...).

Президент України провів у Молдові багатосторонню зустріч у межах коаліції винищувачів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час візиту до Молдови для участі в саміті Європейської політичної спільноти Президент України Володимир Зеленський провів неформальну зустріч із лідерами європейських країн у межах коаліції винищувачів.

Зокрема, у переговорах взяли участь: Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак, Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте, Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький, Прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен, Прем'єр-міністр Швеції Ульф Крістерссон, Прем'єр-міністр Бельгії Александр де Кроо.

Лідери обговорили практичні питання, пов'язані з початком тренування українських пілотів на винищувачах F-16 та літаках інших типів. Сторони домовилися почати цей процес найближчим часом.

Учасники зустрічі також торкнулися питань майбутнього постачання літаків і створення необхідної для них інфраструктури.

Президент України та європейські лідери домовилися продовжити після майбутніх консультацій з американською стороною роботу над офіційним рішенням про створення коаліції бойових літаків («Небесного щита України») на наступній зустрічі у форматі «Рамштайн».

Під час зустрічі Володимир Зеленський також порушив питання щодо необхідності формування коаліції «Петріотів» на тлі посилення ракетних обстрілів українських міст із боку Росії.

Президент України виступив на другій зустрічі Європейської політичної спільноти ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Тут, у Молдові, на щастя, не звучать сирени повітряної тривоги чи гуркіт російської артилерії. Але ще зовсім нещодавно господарі Росії були, на жаль, упевнені, що між злом, яке вони принесли Україні, та окупацією Молдови – лічені дні, максимум тиждень.

І зараз вони думають так само. Але ми діємо – ми всі, і це приносить більше безпеки.

Від 24 лютого минулого року межі безпеки у Європі – це буквально межі нашої з вами рішучості, нашої здатності діяти спільно заради інтересів наших народів та всієї Європи. Наскільки можемо відкинути сумніви, рівно настільки можемо відкинути й зло агресії.

Серед нас немає тих, хто не знає, яких рішень потребує зараз Європа.

Перше – повноцінний захист від російського терору. Як на землі, так і в небі.

Цієї ночі російські ракети забрали ще три життя в нашій столиці, у Києві. Десять людей зазнали поранень. Загинула одна дитина – на додачу до

сотень, убитих російським терором раніше. Щонайменше 484 українські дитини вбиті Росією.

Вирішальних компонентів нині два. Це коаліція «Петріотів», яка покінчить із російським шантажем балістичними ракетами. А другий – це коаліція сучасних винищувачів, яка доведе, що в терору проти наших міст немає шансів. І я дякую тим, хто допомагає, тим, хто розуміє, що швидкість формування цих двох коаліцій – «Петріотів» та винищувачів – це буквально прискорення миру.

Друге – це повна сила нашої єдності. Ми ж бачимо, хто агресор. Бачимо, де саме відбувається агресія. Росія боїться НАТО – це правда – і пробує проковтнути лише тих, хто поза межами спільного простору безпеки. І Росія пробує залишити на території сусідів «заморожену» війну, якщо не вдалося проковтнути всю сусідню країну.

Наприклад, навіщо російський контингент досі у Придністров'ї? Кремлю це треба лише для того, щоб одного дня «розморозити» напад на Молдову. Чи довго Європа це терпітиме? Питанню вже 30 років. Варто дати на нього відповідь.

На нашому континенті не має бути місця жодній «замороженій» чи гарячій війні!

(...). Ми бачимо, що відбувається в Білорусі. Бачимо, що відбувається в Грузії. Бачимо, як ці народи зтягаються – хоч і по-різному – але в однакове беззаконня. Але що бачать вони?

Якщо навіть українці, які кров'ю доводять свою прихильність свободі та цінностям об'єднаної Європи, досі не почули чіткої позитивної відповіді щодо вступу в ЄС і НАТО, то надії інших стають зовсім примарними. Уявіть це розчарування. Розчарування і наших воїнів, які б'ються за свободу, і тих народів, для яких наша боротьба в Україні – це їхня надія.

Цей рік – для рішень. І це третій пункт, на якому я хотів би наголосити.

Влітку у Вільнюсі на саміті НАТО потрібне чітке запрошення України до членства, а також гарантії безпеки на шляху до членства в НАТО. Восени потрібне чітке позитивне рішення щодо нашого вступу до ЄС. Готуємо й саміт миру, який спрямує світову більшість до реалізації нашої Формули миру. І це глобальна потреба. Час настав, і сумніви мають зникнути.

Позитивні рішення для України стануть позитивними рішеннями для всіх. Безпековою основою. Очевидно – для Молдови. Це дуже важливо. У перспективі – для Грузії. Не маю сумнівів, що з часом – і для Білорусі. А отже, і для європейського миру.

І я дякую всім вам, хто розуміє, що Європа має бути саме такою далекоглядною, щоб бути справді мирною. (...).

Спільна заява Президента України Володимира Зеленського та Президента Французької Республіки Еммануеля Макрона ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст декларації – за наведеним посиланням)

Президент України зустрівся в Молдові з Прем'єр-міністром Португалії (Президент України Володимир Зеленський).

У межах участі в саміті Європейської політичної спільноти Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністром Португальської Республіки Антоніу Коштою.

Глава держави подякував Антоніу Кошти за всебічну й послідовну військову, політичну та гуманітарну підтримку України з боку португальського уряду.

Зокрема, Президент відзначив готовність Португалії брати участь у навчанні українських пілотів.

«Допомога Португалії вкрай важлива для протидії агресії Росії та відновлення суверенітету й територіальної цілісності України», – наголосив Глава держави.

Володимир Зеленський поінформував Антоніу Кошту про ситуацію на передовій і наслідки нещодавніх масованих ракетних ударів з боку Росії.

Окрему увагу під час зустрічі було приділено майбутньому саміту НАТО у Вільнюсі. Президент наголосив, що максимально сильні й конкретні рішення саміту Альянсу важливі для зміцнення безпеки Європи та наближення завершення війни.

Глава держави висловив сподівання, що Португалія разом з іншими партнерами підтримає узгодження чіткого алгоритму щодо руху України до членства в НАТО.(...)

Допоки Україна не матиме сучасних літаків, нам потрібно більше «Петріотів» – Глава держави (Президент України Володимир Зеленський).

До моменту отримання від партнерів сучасних винищувачів Україна повинна мати засоби захисту від російських повітряних атак, тому поряд зі створенням авіаційної коаліції ініціює об'єднання країн для надання нашій державі сучасних систем ППО, зокрема «Петріотів». Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час спілкування з представниками ЗМІ в межах другої зустрічі Європейської політичної спільноти у Молдові.

«До винищувачів ще треба дожити, не втратити багато людей. І тому дуже важливо мати захист. Чому «Петріот»? Тому що «Петріоти» показали всьому світу, як це працює: ми збиваємо будь-який вид ракет Російської Федерації. І це дуже важливий висновок щодо захисту світу, захисту Європи», – сказав Глава держави.

За його словами, Україна добре знає, як працюють найкращі системи ППО, тому що вже має досвід їх використання в умовах російських атак. Тож наша країна готова ділитися цим досвідом задля створення небесного щита для всього Європейського континенту.

«Почнемо з нашої території, бо в нас найгарячіше, у нас війна. «Петріоти» працюють. Поки в нас не буде літаків, нам потрібно більше «Петріотів». Тому нам потрібна коаліція «Петріотів», – зазначив Володимир Зеленський.

Президент України висловив подяку всім партнерам за надання різних систем ППО, які вже закривають українське небо.

На його переконання, коли Україна отримає сучасні винищувачі, вони стануть частиною небесного щита й захищатимуть людей, зокрема дітей, логістичні маршрути, інфраструктуру.

«Сьогодні нам складно – у нас немає сучасних винищувачів, і тому перевага в небі – у Російській Федерації. Але наша мотивація все одно сильніша, тому я впевнений у нашій перемозі. Я вдячний, що партнери почули нас», – сказав Глава держави.

За словами Володимира Зеленського, партнери готові надати Україні F-16, але головну роль мають відіграти Сполучені Штати Америки.

«Попри те, що наші колеги й союзники готові нам допомагати, все ж таки це літаки США. Але сьогодні я почув про потужну підтримку великої кількості країн і, що важливо, – велику кількість літаків-винищувачів, які, я впевнений, найближчим часом під лідерством США ми об'єднаємо й створимо цю коаліцію», – підсумував Президент.

Президент України провів зустріч із Президентом Азербайджану ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах саміту Європейської політичної спільноти у Молдові Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Президентом Азербайджанської Республіки Ільхамом Алієвим.

Глава держави подякував Азербайджану за послідовну підтримку територіальної цілісності й суверенітету України, підтримку в межах міжнародних організацій, зокрема під час голосувань за резолюції Генеральної Асамблеї ООН. Володимир Зеленський відзначив усебічну гуманітарну допомогу, надану Азербайджаном.

«Ми високо цінуємо участь Азербайджану у відновленні інфраструктурних об'єктів у Київській області. Сподіваємося на допомогу в подальшій відбудові України. У повоєнний період розраховуємо на активну участь Азербайджану в інвестиційних проектах в Україні», – сказав він. (...).

У межах саміту Європейської політичної спільноти Володимир Зеленський зустрівся з Олафом Шольцом ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент поінформував канцлера ФРН про ескалацію російського ракетного терору проти України.

У цьому контексті було наголошено на необхідності продовження оборонної підтримки нашої країни, насамперед посилення спроможності української ППО.

Володимир Зеленський висловив подяку Олафу Шольцу за підтримку української формули миру й готовність долучитися до її реалізації. Сторони обговорили спільну підготовку до Глобального саміту миру та залучення до нього максимально широкого кола учасників.

Лідери погодилися, що важливим чинником тиску на Росію є посилення санкцій проти агресора, зокрема шляхом включення до нового санкційного пакету ЄС максимально дієвих обмежень проти російської економіки.

Війна на нашій землі, тому формула миру може бути тільки українська – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Україна надзвичайно зацікавлена в ініціативах інших держав щодо мирного врегулювання, але виключно на базі української формули миру. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час спілкування з представниками ЗМІ в межах другої зустрічі Європейської політичної спільноти в Молдові.

«Є у війні агресор, і є жертва. Є той, хто починає війну й заходить на територію іншої держави. Мирний план не може готувати агресор – готують ті, хто постраждав. Війна на нашій землі, тому формула миру може бути тільки наша», – сказав Глава держави.

За його словами, українська формула миру не є остаточною і передбачає простір для дипломатії, якщо «ти не розмовляєш ракетами, як Росія».

«Люди з інших континентів не стоять осторонь, а хочуть долучитися, щоб закінчити війну. Вони мають повне право висувати свої ініціативи, і ми будемо вдячні, якщо вони прийдуть до нас, не нав'язуючи, а пропонуючи. Це і є діалог», – додав Президент.

Водночас він наголосив: до реалізації мирного плану може долучитися будь-яка країна, окрім держави-агресора.

«Не Росія через якусь країну, тому що ми одразу бачимо почерк. Бажано, щоб до нашого мирного саміту була залучена максимальна кількість країн із різних куточків світу. Це дуже важливо», – заявив Володимир Зеленський.

Глава держави висловив переконання, що проведення такого саміту може стати фундаментом безпекової архітектури світу в майбутньому. (...).

Президент України виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Ми робимо максимум, щоб захистити людей. Не було такої міжнародної зустрічі, не було таких міжнародних переговорів, на яких не порушувалося б питання ППО для України.

Але захист людей – це захист на всіх рівнях. Укриття мають бути доступними. Ніколи більше не має повторитися ситуація, як цієї ночі в Києві, коли люди прийшли в укриття, а укриття – зачинене. Це обов'язок представників місцевої влади, дуже конкретний обов'язок – забезпечити наявність і доступність укриттів цілодобово. Боляче бачити недбале ставлення до цього обов'язку. Боляче бачити втрати. І якщо обов'язок на

місяцях не виконується, це прямий обов'язок правоохоронців – притягати до відповідальності. (...).

Сьогодні від ранку наша українська делегація – у Молдові на саміті Європейської політичної спільноти. Зараз тут – центр політичних дискусій на нашому континенті. Були дуже важливі переговори. Президентка Молдови та Президент Франції, Прем'єр Великої Британії та Президентка Єврокомісії, Президент Румунії та Прем'єр Португалії, Прем'єр Албанії та Прем'єр Північної Македонії, Прем'єр Італії, Прем'єр Іспанії, Президент Швейцарії, Прем'єр Чехії, Президент Азербайджану, канцлер Німеччини.

Був і розширений формат із представниками Нідерландів, Данії, Швеції, Британії, Польщі, Бельгії. І, звичайно, – зустрічі на полях саміту та спільне засідання всіх учасників та учасниць саміту...

Готуємо нові оборонні рішення для України – це стосується й ППО, і авіації, і нашого просування на землі. Готуємо реальний політичний зміст для саміту НАТО у Вільнюсі. Готуємо пакет гарантій безпеки для нашої держави на шляху в Альянс. Робимо все, щоб наблизити політичне рішення Євросоюзу щодо членства для України. Готуємо саміт миру на основі української формули миру.

І я дякую всім лідерам, усім країнам, які нас підтримують за цими пунктами. Це не лише підтримка України – це підтримка реальної безпеки для всієї Європи. (...).

Дякую всім нашим воїнам! Дякую всім, хто тренує наших воїнів! Хто допомагає нам зброєю! Хто лікує наших героїв після поранень! Дякую всім рятувальникам, усім нашим працівникам ДСНС та інших служб, які ліквідовують наслідки російських ударів! Дякую всім волонтерам, які допомагають нашим воїнам, нашим людям, нашій державі! (...).

Володимир Зеленський за результатами переговорів з Аларом Карісом у Києві: Можемо разом підготувати більше потужних кроків на фронті ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Естонської Республіки Аларом Карісом, який прибув до нашої країни з візитом.

Вітаючи в Києві естонського колегу, Володимир Зеленський зазначив, що Естонія – держава, яка принципово розуміє, чому Україна має перемогти у битві з російською агресією.

«Найперше я хочу подякувати Естонії й вам особисто, пане Президенте, за надану Україні допомогу. Вона справді важлива, потужна. Це й допомога зброєю – широкий сектор. Це те, що береже життя наших воїнів. Це й політична допомога – санкції проти агресії Росії, які так складно було впроваджувати. Дякую за це! Підтримка України в інституціях Євросоюзу, підтримка нашого руху в НАТО», – наголосив Глава держави під час спілкування з представниками ЗМІ за результатами зустрічі з Аларом Карісом.

Зокрема, Президент України відзначив гуманітарну, економічну допомогу з боку Естонії, а також допомогу у відбудові й наданні прихистку українцям, які були змушені рятуватися від війни з перших днів повномасштабного вторгнення Росії.

«Естонія дуже сумлінно підійшла до наших домовленостей щодо відбудови, і вже маємо конкретний результат: у Житомирській області сьогодні офіційно відкрито відбудований естонською стороною дитячий садок в Овручі», – повідомив Володимир Зеленський.

Під час перемовин Президент України розповів естонському колезі про ситуацію на полі бою, можливості України, зокрема збройні.

«Можемо разом підготувати більше наших потужних кроків на фронті. Поінформував про конкретні нагальні потреби нашої армії для нарощування оборонно-наступальних спроможностей України. І що більше поразок ми завдамо російським окупантам зараз, то надійнішим буде захист для наших народів – захист від будь-яких намагань Росії захопити територію сусідів», – наголосив він.

Співрозмовники також зосередили увагу на питанні посилення санкцій проти Росії.

Було детально обговорено міжнародні заходи, заплановані цьогоріч, і рішення, які готуються, зокрема саміт НАТО у Вільнюсі, до якого необхідно підійти з підготовленим пакетом рішень.

(...). Володимир Зеленський висловив подяку Естонії за повну підтримку позиції про те, що європейське та євроатлантичне об'єднання буде повноцінним лише тоді, коли Україна стане повноправною учасницею ЄС і НАТО.

(...). «Домовилися про конкретну взаємодію в розмінуванні українських територій, зокрема із залученням естонських фахівців із їхнім обладнанням. Предметно обговорили можливості створення спільних оборонних виробництв в Україні. Окремо зупинилися на поглибленні взаємодії наших бізнес-кіл, обговорили питання страхування ризиків для естонських інвесторів, підприємців», – повідомив Президент України.

Зі свого боку Алар Каріс зауважив, що розпочав візит в Україну в Міжнародний день захисту дітей на знак того, що Естонія засуджує все те, що Росія заподіяла українським дітям.

Президент Естонії назвав викрадення маленьких громадян України злочином, який заслуговує справедливого покарання.

Він також зазначив, що його країна має намір посилити роботу, яка сприяла б поживленню та відновленню української економіки, і висловився на підтримку початку відбудови об'єктів інфраструктури й навчальних закладів ще до завершення війни.

(...). Щодо архітектури нової європейської безпеки, то Алар Каріс висловив переконання, що Україна має увійти до кола демократичних країн європейської родини як член Євросоюзу й НАТО.

«Хочу підтвердити нашу підтримку України як на полі бою, так і на шляху до ЄС і НАТО», – констатував Президент Естонії. (...).

Україна хоче мати чіткі гарантії безпеки до членства в НАТО, яке буде головною гарантією – Президент ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський наголошує, що основним пріоритетом для гарантування безпеки нашої держави є повноправне членство в НАТО, але до його набуття Україна прагне отримати чіткі гарантії своєї безпеки, які були б закріплені на папері. Про це Глава держави сказав під час зустрічі з представниками ЗМІ після переговорів із Президентом Естонії Аларом Карісом у Києві.

«Ми не шукаємо заміни НАТО, і дуже важливо, щоб це чули наші партнери. Тому так багато зустрічей у нас на найвищому рівні. Ми не шукаємо альтернативи. Як я казав: наведіть мені приклад, яка країна НАТО воює із Росією, або на території якої країни НАТО зараз присутні російські війська? Це свідчить про те, що це найкращі гарантії безпеки для України», – зазначив Глава держави.

При цьому Президент зауважив, що Україна не втягуватиме у війну жодну країну Альянсу, тому чудово розуміє, що не стане членом НАТО, поки триває війна з Росією. «Не тому, що не хочемо, а тому, що це неможливо», – додав він.

За словами Володимира Зеленського, на сьогодні гарантіями безпеки для нашої держави є санкції, фінансові гарантії, зброя тощо.

«Це те, що є сьогодні не в документах, а в реальності. І якщо ми хочемо мати гарантії на папері, то має бути чітко вказано, що ці гарантії безпеки діють для України доти, поки країна не отримає головних гарантій безпеки, а саме – членства в НАТО», – наголосив Президент.

Відповідаючи на запитання щодо ініціативи про створення коаліції «Петріотів», про яку, зокрема, було оголошено на саміті Європейської політичної спільноти у Молдові, Глава держави зазначив, що вже відбувся початковий етап її формування.

«У нас були дуже важливі розмови щодо цього з Німеччиною, Данією, Нідерландами, ми говорили також із лідерами Європейського Союзу. Питання не в тому, що кожна з цих країн може надати нам це (системи ППО. – Ред.). А питання, що вони це шукатимуть. Хтось із них має змогу надати, а хтось має інші можливості – політичні, особисті стосунки з державами, у яких є відповідні системи ППО. Хтось має фінанси, той чи інший вплив», – розповів він.

Президент акцентував, що Україна чітко розуміє, яка кількість систем «Петріот» потрібна нам для захисту неба.

«Наше завдання – не 70-75% ураження цілей, а 100%. Так, це справді амбітна мета. Вона дуже не проста. Не лише через чергу за «Петріотами», а й за ракетами до них», – сказав Володимир Зеленський.

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №313/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №314/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №315/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст Указу та список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5)

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Перше – провів Ставку. Нагальні безпекові питання. Очевидна жорстка реакція на загибель людей у Києві через зачинене укриття. Є доручення про перевірку захисних споруд у Києві та по всій країні. Відповідальні – міністри Камишін і Клименко.

На жаль, і сьогодні – після всього – кияни знову й знову публікують інформацію про недоступність укриттів. Не просто про зачинені укриття, а про заварені входи в укриття, про відсутність укриттів узагалі в деяких частинах міста. Такий рівень недбалості в місті не перекрити якимись там виправданнями.

Обговорили на Ставці й усі деталі стосовно нашої ППО – її подальшого розвитку, постачання та виробництва в Україні необхідних ракет. Український повітряний щит має бути забезпечено всім необхідним на постійній основі. Займаємося коаліцією «Петріотів» та коаліцією сучасних винищувачів – щодня активно.

Дуже уважно – ситуація на передовій, у всіх тих точках, де зараз найжорсткіше. Не буду говорити про це детальніше – дії нашої держави, активні дії наших воїнів скажуть те, що потрібно. І окремо провів нараду щодо підготовки нових наших бригад, тих, які від півночі до півдня нашої держави накопичують силу.

Другий пункт за сьогодні – провів переговори з Президентом Естонії, який прибув у Київ. Передусім безпека – і це те, що стосується нашого захисту зараз, а також те, що стосується нашої безпеки довгостроково. Естонія принципово допомагає нам зброєю, технікою, підтримує наш рух у НАТО, загалом розуміє, наскільки важливо, щоб ми саме зараз і саме на

нашій українській землі здобули перемогу над рашизмом. Це важливо для кожного народу, який є сусідом держави-терориста. Впевнений: ми дамо цю безпеку – таку необхідну, ми дамо Україні, всій Європі та вільному світу перемогу над російською агресією. (...).

Третє за сьогодні з різних активностей цього дня, про що варто сказати. Провів кілька нарад, тривалих і змістовних, щодо формування нашої політики – комплексної – на перспективу. Того, що стосується подальшої трансформації держави. Того, що стосується нашої участі у глобальних процесах. Як завжди, готуємо новини й рішення, які дадуть Україні та українцям ще більше міцності.

Дякую всім, хто допомагає нашій державі! Слава всім нашим воїнам! Кожному й кожній, хто зараз у бою заради України.

Особливо хочу відзначити сьогодні 92-гу окрему механізовану бригаду – усіх воїнів цієї бригади, які надзвичайно стійко захищають Сватівський напрямок та вдало відбивають ворожі атаки, рухаючись уперед. Дякую вам, воїни!

Авдіївський напрямок... 110-та окрема механізована бригада – дякую вам, воїни, за вашу хоробрість та ваше вміння потужно знищувати окупантів. Молодці!

Відзначу прикордонників, які з честю захищають державу на передовій разом з усіма нашими силами оборони та безпеки. Львівський, Донецький, Житомирський прикордонні загони, які б'ються на фронті. Дякую вам! А також дякую бійцям Чернігівського прикордонного загону, які активно протидіють «Шахедам». Швидкість та влучність наших воїнів критично важливі. Дякую вам, воїни, за вашу швидкість і за вашу влучність! (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська відвідала виставку робіт українських художників «Ти як?» в Українському домі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська відвідала виставку робіт українських художників, присвячену досвіду 2022 року. Виставка – частина проекту «Ти як?», який презентують Український музей сучасного мистецтва, платформа культури пам'яті Минуле / Майбутнє / Мистецтво та Національний центр «Український дім». Проект триватиме з 1 до 25 червня і передбачає, крім виставки, дискусійну програму.

Близько 500 мистецьких робіт, створених після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, від сучасних українських художників займуть усі п'ять поверхів Українського дому. Дискусійна програма покликана допомогти відрефлексувати досвід українців і зробити крок до формування картини спільного майбутнього.

«Наше мистецтво й наша культура – наша підтримка. Щось важливе говорять вони нам про нас, бо навіть під час війни українці почали частіше відвідувати музеї й театри. Згідно з даними опитування від Київського міжнародного інституту соціології, у лютому 2023 року 60% респондентів відвідали принаймні один культурний захід проти 50% до війни. «Ти як?» – питає нас і країну мистецтво. І дає відповіді не лише про сьогодні, а й про майбутнє, яке відбудуємо разом», – зазначила перша леді.

17–18 червня триватиме дискусійна програма «Мистецтво та війна» – цикл розмов про досвід українського суспільства з 24 лютого 2022 року, формування пам'яті про російсько-українську війну й ті зміни, які відбулися в кожному з нас і в країні загалом. Також у межах проекту відбуватимуться лекції, кураторські екскурсії, перформанси митців і мисткинь, заняття з арттерапії та інші події.

Олена Зеленська побувала на навчанні з нових технологій для працівників шкільних харчоблоків ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Борисполі, у Державному професійно-технічному навчальному закладі «Бориспільський професійний ліцей», відбувся етап теоретично-практичного курсу «Сучасні тенденції в організації шкільного харчування» для працівників харчоблоків закладів загальної середньої освіти Київської області. У ньому взяли участь 21 кухар та шкільні медсестри.

Як і попередні, цей курс організовано в межах ініційованої першою леді Оленою Зеленською реформи шкільного харчування. Він має на меті

підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання у сфері організації роботи та підвищення кваліфікації кадрів для шкільних їдалень.

Дружина Президента відвідала Бориспільський професійний ліцей і поспілкувалася з організаторами й учасниками навчання.

«Попри війну наші діти здобувають знання, тож повинні мати для цього всі умови. Якісне харчування – чи не головна з них, бо, як уже неодноразово казала, безпосередньо впливає на те, як засвоюються знання. Наші діти переживають такі страшні воєнні випробування, що дати їм усе найкраще – наш обов’язок», – наголосила Олена Зеленська.

З грудня до травня в Борисполі навчання пройшли 500 осіб, зокрема працівники харчоблоків 58 опорних закладів освіти: кухарі, медичні сестри з дієтичного харчування, відповідальні за організацію харчування у школах.

Торік було започатковано перші кулінарні хаби на Київщині та в місті Львові. А вже зовсім скоро у трьох областях (Тернопільській, Одеській, Полтавській) будуть створені такі осередки, у яких планують підготувати 60 «агентів змін» з новими сучасними навичками. Ці хаби використовуватимуть як місце навчання для наявних кухарів.

У червні заплановано провести практичні семінари для працівників харчоблоків 25 шкіл (100 осіб), до 1 вересня – організувати навчання для працівників усіх опорних і базових шкіл (210 закладів освіти, 816 осіб).

Мета проекту – створення кулінарних хабів та підготовка «агентів змін» для реформи шкільного харчування.

Кулінарні хаби - це навчально-практичні центри на базі закладів професійно-технічної освіти, що здійснюють підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації кухарів, забезпечують співпрацю з питань перепідготовки працівників шкільних харчоблоків.

«Хто такі «агенти змін»? Такі самі люди, які просто знають і вміють дещо більше й можуть передати ці знання та вміння далі – для загального розвитку та успіху», – наголосила перша леді.

Довідка. У листопаді 2022 року за підтримки Національної асоціації громадського харчування було вибудовано модель організації навчання та підвищення кваліфікації кухарів закладів освіти. Спільно з Національним управлінням у справах освіти та молоді Естонської Республіки (HarNo) проведено семінар-навчання та підготовлено 32 тренери з-поміж майстрів виробничого навчання закладів професійно-технічної освіти області для підготовки працівників їдалень освітніх установ.

Дружина Президента України Олена Зеленська надала поради, як не тримати накопичене в собі, аби допомогти психіці здолати стрес ([Укрінформ](#)).

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Стримувати свої почуття. Не зізнаватися нікому, що от сьогодні ти «не вивозиш». Прокидатися зранку — якщо вдалося поспати після чергової

безсонної ночі — і «триматися», працюючи на автоматі. Іноді нам здається, що це непоганий спосіб впоратися з усім, що відбувається.

Постійне стримування емоцій шкідливе для нашого фізичного та психічного здоров'я — й про це четверта серія відеороликів, створених ГО «Безбар'єрність» спільно з МОЗ України за підтримки ВООЗ у межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «ТИ ЯК?».

Олена Зеленська взяла участь у Національному форумі «Родина для кожної дитини» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь в онлайн-режимі у Національному форумі «Родина для кожної дитини», який відбувся з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. До заходу за допомогою відеозв'язку долучилися прийомні родини та дитячі будинки сімейного типу з усієї України, представники Офісу уповноваженого Верховної Ради з прав людини, Міністерства соціальної політики, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства освіти і науки та Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ).

На початку виступу дружина Президента згадала нічний російський обстріл Києва, під час якого загинули та були поранені люди.

«Сьогодні перший день літа, якого завжди так чекають діти і батьки. День захисту дитинства і дітей. Але сьогодні в результаті чергової російської атаки на Київ загинули дев'ятирічна дівчинка та її мама. Так іще один день стараннями Росії перетворився на трагедію. Дитячий плач серед ночі під звук сирен – найважче для кожної матері й батька під час війни. Бо це страшне відчуття – коли не можеш захистити дитину від загрози», – зазначила перша леді.

У межах заходу Офіс уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерство соціальної політики та Офіс Президента України за підтримки ЮНІСЕФ оголосили про об'єднання зусиль та ініціювали програму розбудови системи кращого догляду для дітей. Національна програма базується на обґрунтованих підходах, спрямованих на зміцнення сімей, громад і системи опіки з метою забезпечення дбайливого та безпечного сімейного догляду для всіх дітей, зокрема з інвалідністю та представників інших вразливих груп. В основі програми – переконання, що кожна дитина має зростати в безпечній і турботливій родині. Це, зокрема, передбачає забезпечення прав на житло, сімейний догляд, захист, охорону здоров'я та інклюзивну освіту для найуразливіших дітей.

«Діти завжди найбільше страждають від війни. Бо вони найбільш залежні – від дорослих, від обставин. Саме на прикладі дітей зрозуміла вся ненормальність, нелюдськість цього нападу. Діти не повинні зазнавати сирітства й втрачати родину. Серед нас сьогодні ті, хто бореться із сирітством, дитячі будинки сімейного типу. Дякую вам. Ви – герої. Наша мета – щоб кожна дитина, яка залишилася сама, зустріла таких героїв. Ми не думали, що в сучасному світі нашим дітям треба буде боротися за виживання. Але ми зробимо все, щоб вони вижили, щоб попри все вірили в

себе та світ. Щоб вони перемогли. Вони і є Україна», – резюмувала Олена Зеленська.

Дружина Президента Олена Зеленська опублікувала відео з дітьми, які вижили після чергової російської атаки безпілотниками на Київ, і висловила переконання, що житимуть юні українці у вільній країні ([Укрінформ](#)).

Дружина Президента України Олена Зеленська:

«Як ми взагалі вижили там? – Не знаю». Недитяча розмова маленьких киян, чий будинок зайнявся внаслідок російського обстрілу. Тисячі українських дітей знову не спали через вибухи й падіння уламків. Та вірю, що вони виростуть найсильнішими. Не просто виживуть, а житимуть у вільній Україні.

Весь простір країни прагнемо зробити людиноцентричним – Олена Зеленська відвідала відкриття найбільшої дитячої зони на вокзалі у Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На Центральному вокзалі Києва ЮНІСЕФ разом з «Укрзалізницею» відкрили найбільший дитячий простір «Спільно». Він пристосований для зручного перебування батьків із дітьми, тут є кабінки для грудного вигодовування, бібліотека. А ще – спортивно-ігрова зона, футбольний куточок і повноцінний музей науки із залізничними експонатами.

У заході та присвяченій йому дискусії взяли участь: перша леді України Олена Зеленська, віце-прем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков, міністр освіти і науки Оксен Лісовий, голова Представництва ЮНІСЕФ в Україні Мурат Шахін, голова правління АТ «Укрзалізниця» Євген Лященко.

Учасники обговорили важливість відновлення дитячо-юнацької інфраструктури. Дружина Президента відзначила необхідність таких перетворень на вокзалах.

«Для батьків вокзал – це завжди метушня й напруження, а для дитини – очікування пригоди. Тут починається мандрівка. Останні місяці були дуже важкими для наших дітей, вокзали були місцем початку евакуації, тож хочеться, щоб вони знову стали відправною точкою добрих пригод і магнітом для повернення наших родин», – сказала перша леді.

Олександр Кубраков наголосив, що йдеться про комфорт і можливості не лише для дітей, а й для тисяч українських сімей, які хочуть повернутися додому.

Олена Зеленська акцентувала на важливості безбар'єрності не тільки в дитячих просторах, а й у всій країні.

«Особливо важливо, що цей простір – безбар'єрний, бо саме в такому дусі має відбудовуватися країна. Ми як суспільство й раніше мали різні потреби та різні перепони. Але після пережитого на війні і в дітей, і в дорослих потреб стане більше. І найперша з них – потреба у комфортному,

безстресовому житті. Не лише вокзали – весь простір країни прагнемо зробити зручним і людино- й дитиноцентричним, щоб у наших дітей, які пережили стільки важких моментів, з'явилися нарешті моменти втіхи та радості», – зазначила перша леді.

Зі свого боку міністр освіти і науки України наголосив на важливості забезпечення комфортного та безбар'єрного середовища також і в освітніх процесах.

Аналітичний коментар за матеріалами онлайн-ЗМІ

Марія Кушнарьова,
канд. філос. наук,
стар. наук. співр. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ

ПЕРЕМОГА ЕРДОГАНА НА ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ: ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ ДЛЯ УКРАЇНИ?

28 травня 2023 року в Туреччині за підсумками другого туру президентських виборів переміг теперішній президент країни Реджеп Таїп Ердоган. Поважне видання Politico оголосило ці вибори найважливішими з усіх у 2023 році і, ніби на підтвердження цього, увага ЗМІ та представників світового політикуму до турецьких виборів була справді дуже високою. Це було цілком передбачуваним, оскільки Туреччина є потужним гравцем на світовій «великій шахівниці»: саме Туреччина має безпосередній вплив на ситуацію в Сирії, на Кіпрі, на вступ Швеції до НАТО і на весь комплекс процесів і ситуацій, пов'язаних з російським вторгненням в Україну.

Тепер, коли переможець цих перегонів уже відомий, політичні діячі, представники експертного середовища та громадськість перебувають в очікуванні кроків Ердогана, спрямованих на зниження гостроти кризи, яку переживає сама Туреччина. За влучним висловом Віталія Портникова, «головний ворог Ердогана – не опозиція, а турецька економіка. І цей фактор впливатиме на подальший розвиток подій у Туреччині найближчими роками» ([ЛПГА.net](https://lpga.net)). Найактуальнішою проблемою держави є інфляція. 85-мільйонна країна має один із найвищих у світі рівень інфляції. Згідно офіційних даних, він перевищує 51%, а за оцінками незалежних експертів сягає 112%, тільки у 2021 р. турецька ліра втратила 44% вартості відносно долара, у 2022 – ще 30», і таку інфляцію відчуває кожний гаманець. Курс турецької ліри знизився до найнижчого рівня, а центральний банк країни не встигає задовольняти попит на валюту. Директор Французького інституту анатолійських досліджень у Стамбулі Байрам Балсі констатує: «Маємо справжню економічну кризу, і в Туреччині всі знають, що ця криза є результатом політичних та економічних рішень Ердогана» ([НВ](#)).

Реджеп Таїп Ердоган прийшов до влади у 2002 році на чолі Партії справедливості та розвитку, яку очолював. Уже у березні 2003 року він отримав посаду прем'єра, який на той час мав більше повноважень, ніж президент. Спочатку Ердоган сконцентрувався на реформах, які, зокрема,

були покликані наблизити країну до інтеграції в ЄС. Країна переживала економічний бум.

У 2003-2013 роках ВВП зріс втричі – з 315 млрд доларів до 957 млрд, за даними МВФ. Це дозволило Ердогану зберігати владу попри паростки невдоволення його курсом в різних прошарках суспільства – серед інтелектуалів, військових, і попри критику з боку ЗМІ. Але на другому десятиріччі перебування Ердогана на посту президента унаочнилися негативні тенденції: зростання турецької економіки уповільнилося, а зростання цін посилилося. Паралельно через необхідність придушити ті самі паростки невдоволення у турецькому суспільстві у внутрішній політиці з'явилося тяжіння до автократизму, що з часом набуло сили. Наслідком стала невдала спроба державного перевороту у липні 2016 року та подальше зростання авторитаризму.

Але, мабуть, найгіршим «сюрпризом долі» з усіх можливих став для президента Ердогана землетрус, що стався 6 лютого цього року, забрав життя майже 50 тисяч людей, близько 6 мільйонів залишив без житла, спричинені ним збитки перевищили \$103 млрд — еквівалент 9% обсягу турецької економіки, прогнозованого на цей рік, причому великою мірою ці жахливі руйнування та людські втрати стали наслідком не стільки стихійного лиха як такого, скільки корупції, безвідповідальності та відсутності державного контролю, зокрема, у галузі будівництва.

Все це і призвело до того, що Ердоган переміг свого суперника Кемаля Кіличдароглу тільки у другому турі і маючи лише 52% голосів, з перевагою лише в 4%, що стає ще прикметнішим з огляду на те, що дійсний президент задіяв увесь можливий адміністративний ресурс. Зокрема, у квітні президент отримав 1920 хвилин мовлення на державному мовнику TRT, його суперник Кіличдароглу – лише 32 хвилини, за інформацією видання Die Zeit ([Борисфен Інтел](#)).

Нагальні завдання, що стоять перед Ердоганом як президентом Туреччини – ліквідація наслідків землетрусу, виплати постраждалим, відновлення та подолання інфляції, зрозуміло, напряду пов'язані з фінансовою позицією західних держав. Саме тому, на думку британського економіста Тімоті Еша, «Центрбанк Туреччини витрачав резерви, щоб утримувати ліру відносно стабільною напередодні виборів, — для забезпечення перемоги Ердогана. Попит на долари є величезним, враховуючи великий дефіцит поточного рахунку та велику кількість короткострокових боргів, що настають. Через обмежені валютні резерви та надзвичайно негативні реальні відсоткові ставки тиск на ліру є сильним. (...). Насправді через тиск на ліру я очікую, що Ердоган піде на компроміс щодо заявки Швеції на вступ до НАТО. Він витягнув із цього питання все, що міг для зростання свого політичного капіталу під час передвиборчої кампанії. Тепер, коли він виграв, є лише один мінус — відкладати неминуче. Тому я очікую, що Швеція отримає членство в НАТО на саміті НАТО наступного місяця» ([НВ](#)).

З Ешем погоджується політолог Володимир Фесенко. Він вважає, що «у зовнішній політиці головна інтрига буде пов'язана зі згодою Туреччини на вступ Швеції до НАТО. Якщо Ердоган діятиме раціонально, то він має дати свою згоду на приєднання Швеції до НАТО, можливо, виторгувавши додаткові поступки від США та Швеції. А якщо турецьке блокування вступу Швеції до НАТО продовжиться, то це означатиме деякий крен Ердогана в бік Росії, що, природно, послабить його можливості як посередника для врегулювання військового конфлікту між Росією та Україною» ([НВ](#)).

Власне, саме це найбільше цікавить не тільки Україну та українців, а й усі країни, у той чи інший спосіб пов'язані з перебігом російсько-української війни.

Роль Туреччини під час повномасштабної російсько-української війни була і є неоднозначною. З одного боку, президент Ердоган виконав конвенцію Монтре й у такий спосіб не дозволив потрапити через Босфор у Чорне море, за різними підрахунками, близько 30 російським військовим кораблям. Ердоган назвав Крим частиною України, зіграв ключову роль в укладенні «зернової угоди» та є надійним для української сторони посередником у переговорах про звільнення військовополонених. Туреччина голосує в ООН на користь України, у жовтні минулого року заборонила роботу російської платіжної системи «Мір». У Сирії інтереси Туреччини гостро протистоять російським. ЗСУ отримали з Туреччини бронемашини Kırpi та «Байрактари». Останні, як відомо, виробляє Baykar Makina, одним із власників якої є Сельчук Байрактар, зять теперішнього президента Туреччини, і Сельчук разом зі своїм братом Халуком на весь голос заявили, що підтримують Україну і не збираються продавати свої безпілотики Росії ([Obzrevatel](#)). Також варто звернути увагу на те, що, безумовно, завдяки своїм якостям, але, заради справедливості слід визнати, також і масштабній українській рекламі, «Байрактари» в сучасному світі набули статусу легендарних. З іншого боку, Туреччина не приєдналася до санкцій проти Росії і не планує цього робити, її порти приймають яхти підсанкційних російських олігархів, туди ж Росія намагалася відправляти судна з краденим українським зерном.

Посередницька функція Туреччини є дуже вигідною для цієї країни. Старший аналітик турецького Центру євразійських досліджень в Анкарі Тургут Керем Тунджель відзначав: «Через те, що західні держави перекрили свої канали дипломатії з Росією, не залишається нікого, крім Туреччини, хто може бути ефективним посередником між двома ворожими сторонами. (...). Турецьке посередництво між Україною та Росією має нагадати останній, що Туреччина не та країна, яку можна ігнорувати. Роль Туреччини у припиненні війни чи вирішенні деяких криз, таких як зернова криза, може схилити її західних союзників до більш раціонального підходу до Туреччини» ([BBC Україна](#)). Тунджель, а насправді Ердоган, мали рацію і ставка на посередництво зіграла, помітно посиливши позиції Туреччини на міжнародній арені. Тому недаремно президент Франції Емануель Макрон у

грудні минулого року з погано прихованим роздратуванням заявив: «Наприкінці буде потрібно усім сідати за стіл переговорів... І я не хочу, щоби у майбутньому перемовини вели лише Китай і Туреччина» ([Главком](#)). І справді: всім хочеться «тримати руку на пульсі», а тут – Туреччина...

Колишній представник Туреччини в НАТО, дипломат Мехмет Фатіх Джейлан наголошує, що неприєднання Туреччини до санкцій проти Росії перетворилося у справжнє яблуко розбрату між турецькою владою та Заходом: «Здається, можливості Туреччини для маневру щодо цього звужуються з кожним днем. Ключовою в цьому відношенні є енергетична залежність Туреччини від Росії» ([BBC Україна](#)).

Певною мірою ця залежність посилюється. Зокрема, 27 квітня Ердоган та Путін через відеозв'язок спостерігали урочисте завезення ядерного палива на АЕС «Аккую», яку «Росатом» будує на південному узбережжі Туреччини, у провінції Менсін. «Аккую» буде першою атомною електростанцією Туреччини, але Росія буде діяти за схемою «будуй-володій-експлуатуй». Це означає, що російська компанія будує станцію, а після завершення будівництва залишиться власницею. Туреччина зобов'язується за фіксованою ціною купувати певну кількість електроенергії. АЕС усе ще будують — енергоблоки мають по черзі відкривати з квітня 2024-го. Ердоган у жовтні 2021 року запропонував Росії побудувати ще дві АЕС — до цього їх мали будувати європейські та японські компанії.

Також не слід забувати про інші аспекти турецько-російських відносин, які є вкрай важливими для Туреччини: наприклад, про 2,2-4 млн російських туристів (за даними різних джерел), які у 2022 році відвідали Туреччину, залишивши там, відповідно, свої гроші.

Саме тому аналітикиня Atlantic Council Євгенія Габер наголошує, що національні інтереси Туреччини «вимагають балансування між Україною та Росією, економічної співпраці з РФ» ([Тиждень](#)).

Втім, енергетична залежність та економічна співпраця Туреччини з Росією – це один бік медалі. Інші, геополітичні інтереси Туреччини входять в протиріччя з російськими на багатьох важливих для Анкари напрямках. В першу чергу, в Сирії, але також і в Лівії та Нагірному Карабасі. І, звичайно, в Україні – військова перемога Росії і різке посилення позицій РФ в Чорноморському регіоні точно не в інтересах Туреччини. Тому, незважаючи на всі реверанси Туреччини в бік РФ, назвати її російським союзником теж в корені невірно. Виникає враження, що Ердоган дуже чітко виконує настанови ренесансного мислителя Ф.Гвіччардіні, який вважав, що будь-яку справу треба вести так, щоб її можна було будь-коли повернути в протилежний бік. Так, незважаючи на те, що Туреччина не приєдналася до антиросійських санкцій, в Анкарі обіцяють не давати лазівки для їх обходу. А глава турецького МЗС Мевлют Чавушоглу може провести зустріч з Сергієм Лавровим і висловити надію на «зміцнення російсько-турецького співробітництва», а через пару днів на зустрічі з чеським колегою погодитися

з тим, що РФ – «одна з двох головних загроз, яким протистоїть сучасний світ».

Експерт Українського інституту майбутнього Ілля Куса слушно підсумовує: «Туреччина, користуючись фоном, який створила Україна, намагається просунутися по тих кризових напрямках, за якими вона б не зрушила в мирний час. Користується ослабленням США і РФ, їх зайнятістю Україною, щоб просунутися в Сирії. Тим, що НАТО має демонструвати солідарність – щоб просунути інтереси по Греції. Тим, що НАТО захотіло швидко прийняти Швецію і Фінляндію – щоб вирішити питання курдів. Це все підпорядковано одній логіці – вичавити максимум з цієї ситуації для посилення своїх позицій» ([РБК-Україна](#)). Те саме стосується питання санкцій: Тургут Тунджель відзначає, що неприєднання до санкцій ЄС та США проти Росії не означає підтримки дій Кремля. Він наголошує, що позиція Туреччини щодо санкцій не є антиукраїнською чи проросійською. «Це принципова позиція суверенної країни» ([ВВС-Україна](#)).

У цьому сенсі Туреччина та її президент демонструють майже ідеальний приклад політичного прагматизму у зовнішній політиці, керуючись не цінностями, а інтересами. Це дуже проявляється у позиції Туреччини стосовно Криму, оскільки, як вважає Євгенія Габер, «в Туреччині є побоювання ескалації конфлікту саме на Чорному морі і великі побоювання використання тактичної ядерної зброї. Казати зараз про звільнення Криму військовим шляхом не готовий майже ніхто, натомість всі кажуть про перемовини і дипломатичний шлях». Тургут Тунджель вважає, що «у разі прямого зіткнення між українськими та російськими військовими в Криму Туреччина не буде брати участь у будь-якій військовій операції з обох сторін; не буде стороною війни» ([ВВС Україна](#)).

Загалом про, можна сказати, мистецьке балансування Туреччини кажуть багато експертів. Але мало хто насправді звертає увагу на одну вкрай просту річ: а що саме дає можливість Ердогану здійснювати вплив на Путіна? Непрямо на це звернув увагу дослідник аналітичного центру Carnegie Europe Дімітар Бечев, який, маючи на увазі перспективи «зернової угоди» у разі перемоги на виборах лідера турецької опозиції Кемаля Киличдароглу, зауважив: «Російські інспектори затримують прохід кораблів через Босфорську протоку. Ердоган міг би домовитися з Кремлем і навіть тиснути на Путіна. Не впевнений, що Киличдароглу матиме навички та важелі впливу на росіян» ([Свідомі](#)). Навички – ясна річ, можна набути шляхом посиленних тренувань, а от важелі... Що ж це за важелі, які має Ердоган і які дозволяють йому «тиснути на Путіна»? У 2015-2016 рр. загострилася конфронтація між Росією та Туреччиною через підтримку Москвою сирійського керівника Башара Асада, що призвело до акцій протесту проти дій Росії. 24 листопада 2015 року турецький винищувач збив російський бомбардувальник за порушення кордонів турецького авіапростору. 19 грудня 2016 року у Анкарі колишній офіцер турецької поліції, проголошуючи гасла помсти за Алеппо, вбив російського посла. Але

навіть після цього розриву чи навіть помітного тривалого охолодження стосунків двох країн не відбулося. Росія оголосила про призупинення проєкту «Турецький потік», запровадила обмеження проти турецьких товарів... і, власне, все. Ба більше, на думку експертів, Кремль на виборах підтримував саме Ердогана та фінансував турецьких експертів і певних політиків для просування в турецьке суспільство відповідних настроїв та наративів ([Центр протидії дезінформації](#)). Відносини Туреччини з Росією значною мірою стали залежними від відносин між Путіним і Ердоганом, стверджує Сінан Ульген, колишній турецький дипломат. «Жоден інший турецький лідер не мав би таких стосунків з Путіним, вони були би віддаленішими», – вважає він ([Politico](#)). Важелі вочевидь працюють. Так само, як вони спрацювали під час обговорення осіннього обміну військовополонених, під час неодноразових обговорень перебігу «зернової ініціативи» тощо.

Безумовно, особистий чинник багато важить. Але справа не тільки в ньому. Тургут Керем Тунджель не радить очікувати великих змін у політиці щодо Росії та України. «Яким би не був результат виборів, основні засади нинішньої позиції Туреччини не зміняться. Уряди можуть змінюватися, але держава і основна політична логіка держави залишаються. Особливо це стосується держав з довгою історією та усталеними традиціями, таких як Туреччина», – відзначає він ([BBC Україна](#)).

З огляду не стільки на історію Туреччини та традиції, скільки на геополітичний розклад на «великій шахівниці», можна зголоситися з Євгенією Габер, яка вважає, що за Ердогана «залежно від внутрішньополітичної динаміки в Туреччині і від рівня антизахідної риторики буде або більш проросійська, або більш збалансована політика. Але в ключових питаннях – підтримці цілісності України, військовій співпраці, якихось значних змін я не очікую» ([BBC Україна](#)). Це – для України – вже дуже добре. На думку Віталія Портникова, «економічні та політичні негаразди змусять Ердогана стати поступливішим Заходу. Це може допомогти Україні у вступі до НАТО та завершенні війни» ([ЛІГА.net](#)). І це було би для України просто відмінно, якщо Захід не дозволить комусь іншому допомогти Ердогану.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Пентагон підписав угоду з компанією Маска на обслуговування Starlink в Україні (УНІАН).

У Міноборони США пояснили, що робота Starlink в Україні є життєво необхідна.

Компанія винахідника Ілона Маска SpaceX виграла контракт з Пентагоном на обслуговування супутникових платформ Starlink в Україні.

Про це повідомили у Міністерства оборони США, передає Голос Америки. «Ми продовжуємо працювати з партнерами, щоб Україна мала стійкі супутникові та комунікаційні можливості. Супутниковий зв'язок є життєво важливим у загальній комунікаційній мережі України, і Міністерство оборони уклало угоду зі Starlink на послуги такого типу», – прокоментував Пентагон.

На сьогодні в Україні є понад 30 тис. терміналів Starlink.

27 країн Євросоюзу оголосили демарш Грузії (УНІАН).

Міністр економіки заявив, що вони знаходяться «в особливо складній ситуації».

Грузії вручили офіційний демарш від імені 27 держав Євросоюзу через відновлення авіасполучення з РФ.

Демарш передали міністру економіки Левану Давіташвілі під час зустрічі з послом ЄС у Тбілісі Павлом Герчинським та іншими європейськими дипломатами. Він заявив, що відновлення авіасполучення суперечить прийнятому раніше рішенням цих 27 країн.

Посол ЄС у Тбілісі Павло Герчинський:

Ми також висловили стурбованість тим, що це рішення суперечить нашій рішучості ізолювати Росію і чинити на неї тиск, щоб вона змінила свою тактику, коли мова йде про жорстоку, агресивну війну, яку Росія продовжує вести в Україні.

Міністр економіки Леван Давіташвілі:

Контекст Грузії відрізняється від контексту країн-членів Євросоюзу, оскільки країна перебуває в особливо складній ситуації.

У нас прямий кордон з РФ і 20 % територій Грузії окуповані, тому контекст Грузії відрізняється від контексту країн-членів ЄС, і про це ми говорили відкрито.

Польща закриває кордон для російських і білоруських фур (УНІАН).

Польща закриває кордон для російських і білоруських фур із 1 червня.

Відповідне розпорядження підписав міністр внутрішніх справ та адміністрації Польщі Маріуш Камінський у понеділок, 29 травня, повідомляє РАР.

Відтак, з 1 червня Польща не пропускатиме через Білорусь до себе вантажні автомобілі, сідельні тягачі, причепи й напівпричепи, зареєстровані на території Білорусі та Росії.

Заборона з'явилася вслід за санкціями проти 365 білоруських посадовців у відповідь на ув'язнення активісту польської меншини в Білорусі, співголови Співки поляків Білорусі Анджея Почобута.

Представники парламентів країн НАТО ухвалили заяву щодо підтримки членства України ([Укрінформ](#)).

Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук:

Голови комітетів закордонних справ парламентів країн-членів НАТО закликають Альянс та глав держав й урядів провести Вільнюський саміт НАТО, щоб визначити шлях вступу України до НАТО й дати чіткі та міцні гарантії безпеки для України.

За його словами, у заяві зазначається, що членство України в НАТО зміцнить стійкий мир у Європі і продемонструє, що Російська Федерація не має права вето на розширення Альянсу, що Україна вільна обирати, до яких організацій безпеки та оборони приєднатися.

Крім того, в заяві підкреслюється, що євроатлантичні цінності, які об'єднують країни-члени НАТО, відстоює і захищає насамперед український народ, Україна нині – гарант безпеки, а членство Української держави в НАТО значно посилить Альянс.

«Ми впевнені, що членство України в НАТО значною мірою сприяло б безпеці Альянсу», - йдеться у заяві.

Штати продовжили безмитний режим для української сталі ще на рік ([Укрінформ](#)).

Сполучені Штати Америки звільнили українську сталь від 25% мита ще на один рік, крім того, президент США Джоозеф Байден підтримав ініціативу міністра торгівлі Джини Раймондо і звільнив від мит також сталь з Європейського Союзу, яка виготовлена з української сировини.

Перший віцепрем'єр-міністр – міністр економіки України Юлія Свириденко:

Впродовж цього року ми пояснювали партнерам, що головний спосіб відновити українську металургію – це інтегрувати її у виробничі ланцюги в ЄС і США. Прокламація президента США – один з найбільш практичних способів посилити таку інтеграцію.

Україна також працює з ЄС над інтеграцією ринків сталі. Автономні торгові заходи ЄС, продовжені на рік 25 травня, передбачають звільнення української сталі від сплати антидемпінгових та захисних мит. Крім того, в

межах промислового діалогу Україна-ЄС започатковано окремий діалог щодо сталі, який включає виробників сталі.

Президент США Джоозеф Байден у «Прокламації про регулювання імпорту сталі до Сполучених Штатів» зазначив, що значний збій у виробництві сталі в Україні зменшив загальний обсяг виробництва сталі в Україні. Водночас сталеливарна промисловість була історично важливою для України, і як Сполучені Штати, так і Україна зацікавлені у збереженні цієї галузі як економічної рятувальної ланки, поки країна відновлюється.

Сенат Чехії ухвалив резолюцію про підтримку якнайшвидшого вступу України в НАТО (Укрінформ).

Сенат Чеської Республіки ухвалив резолюцію щодо підтримки якнайшвидшого вступу України до Організації Північноатлантичного договору.

Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук зазначив, що в ухваленій постанові, зокрема йдеться про демонстрацію Україною рішучості і готовності боронити євроатлантичні цінності.

За його словами, у документі зауважується, що українська перемога у війні з Російською Федерацією та приєднання України до НАТО в інтересах безпеки Чеської Республіки.

Голова ВР також зауважив, що в тексті резолюції підкреслюється, що Чехія підтримує навчання українських військових, надання зброї та іншого військового обладнання для України у координації із союзниками.

Окрім того, Стефанчук додав, що Сенат Чехії наголошує у резолюції на тому, що саміт НАТО у Вільнюсі має підтвердити сильну політичну прихильність до України, адже вступ Української держави до НАТО значно посилить військовий потенціал Альянсу і збереже міжнародний порядок, заснований на правилах і нормах ООН.

У Фінляндії не планують відкривати кордон для російських туристів (Укрінформ).

У вересні минулого року влада Фінляндії ухвалила рішення закрити кордон для російських туристів.

Очільник переговорної групи з формування нового уряду Фінляндії Петтері Орпо заявив, що обмеження на в'їзд для російських туристів до країни буде продовжено.

Дія запроваджених обмежень для громадян РФ завершиться, коли чинний уряд закінчить свою роботу. Однак, за словами Орпо, новий уряд нічого не змінюватиме у цьому питанні.

«Очевидно, що обмеження на в'їзд збережуться, оскільки війна продовжується», – констатував він.

Військова допомога

Інструктори з Норвегії вчать українських військових безпечному подоланню мінних загороджень ([Укрінформ](#)).

У Великій Британії українські військовослужбовці під керівництвом норвезьких інструкторів відпрацьовують комплекс практичних вправ із мінної безпеки, зокрема – з безпечного подолання мінних загороджень.

«Інструктори Норвезької національної гвардії в рамках багатонаціональної навчальної операції «Інтерфлекс» з базової загальновійськової підготовки особового складу Збройних сил України під керівництвом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії продовжують навчати українських військовослужбовців на заняттях з мінної безпеки, під час яких теоретично та практично діляться знаннями, уміннями та практичними навичками, що забезпечать їм збереження життя та здоров'я при діях в районах бойових дій чи забруднених вибухонебезпечними предметами», – йдеться у повідомленні.

Як пояснили у Генштабі, навчаються навички, щоб усі військовослужбовці відпрацьовували комплекс практичних вправ із мінної безпеки щодо порядку дій на території, забрудненій ворожими мінами, саморобними вибуховими предметами.

«Зокрема для безпечного подолання ворожих мінних загороджень та впевнених дій в районах що мають мінну небезпеку, кожен військовослужбовець вивчив, як розпізнавати міни та вибухонебезпечні предмети, подавати команди (сигнали) при їхньому виявленні і покроковий порядок дій, як пророблювати та позначати проходи для виходу з замінованої ділянки місцевості та як позначати на місцевості виявлені міни та вибухонебезпечні предмети альтернативними засобами», – зазначили у Генштабі.

Байден: США працюватимуть над підготовкою українських пілотів на F-16 ([Укрінформ](#)).

Президент США Джо Байден підтвердив рішучість Америки активно взаємодіяти із міжнародними партнерами для забезпечення України західними літаками четвертого покоління та підготовки українських пілотів на цих системах.

«Буквально кілька тижнів тому я був із президентом Зеленським у Хіросімі на G7. Я сказав йому, що ми працюватимемо з нашими партнерами, щоби розпочати навчання українських пілотів у Європі на винищувачах четвертого покоління, включно з F-16», – наголосив американський президент.

Байден нагадав, що Сполучені Штати працюють із коаліцією з понад 50 країн, що надало змогу забезпечити «історичну допомогу» Україні. Він

підкреслив, що це допоможе українцям «захистити себе сьогодні та в майбутньому».

У Британії українські військові відпрацьовують метання ручних гранат (Укрінформ).

У Великій Британії українські військовослужбовці під керівництвом данських інструкторів опановують навички з метання ручних імітаційних гранат з різних положень.

«Військові інструктори Збройних сил Королівства Данії в рамках багатонаціональної навчальної операції «Інтерфлекс» з базової загальновійськової підготовки особового складу Збройних сил України у Великій Британії відпрацьовують з українськими воїнами заняття з метання ручних імітаційних гранат з різних положень», – ідеться у повідомленні.

У Генштабі зазначили, що ця підготовка дає змогу українським військовим опанувати бойові навички, підвищити безпеку та сили дій ЗСУ для захисту України.

Військові Ізраїлю спільно із ЗСУ впроваджують систему попередження про ракетні атаки (Укрінформ).

Міністр закордонних справ Ізраїлю Елі Коен заявив, що військовослужбовці з України та Ізраїлю працюють спільно на території Польщі з метою впровадження в нашій країні ізраїльської системи раннього попередження про ракетні атаки.

«Два місяці тому я став першим міністром закордонних справ Ізраїлю, який відвідав Київ та зустрівся з Президентом Зеленським. Ми підтримуємо Україну з перших днів. Ми підтримуємо територіальну цілісність та суверенітет України», – наголосив очільник МЗС Ізраїлю.

Очікується, що підключення до української радіолокаційної системи дозволить швидше передавати сповіщення користувачам мобільних телефонів та вмикати сирени повітряної тривоги лише в тих місцях, де є реальна небезпека ракетного обстрілу.

Норвезькі інструктори вчать українських новобранців виживанню (Укрінформ).

У Великій Британії інструктори Норвезької національної гвардії вчать українських новобранців використанню переносної протитанкової керованої ракети NLA W, протизасадним діям і виживанню.

Серед іншого, норвезькі нацгвардійці допомагають українським військовим здобути медичну підготовку й навички патрулювання, а також навчають діяти в лісистій місцевості.

Заняття проходять у межах багатонаціональної навчальної операції «Інтерфлекс» за програмою базової загальновійськової підготовки під керівництвом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

Зазначається, що така підготовка дозволяє вдосконалити набуті бойові навички для підвищення особистої безпеки та безпеки підрозділу під час різних сценаріїв дій ЗСУ, щоб військові могли вправно використовувати тактичні знання для захисту України.

«Під експертним керівництвом інструкторів Збройних сил Королівства Норвегії новобранці Збройних сил України стали підготовленішими до бойових умов», — зазначили в Генштабі.

Коаліція винищувачів налічує уже вісім країн ([Укрінформ](#)).

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак заявив, що «коаліція винищувачів» у своєму складі налічує уже вісім країн і Україна працює над її розширенням.

Пентагон закупить для України установки Gepard на майже \$120 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Американська компанія Global Military Products Inc. отримала від Міноборони США контракт на суму 118,3 млн доларів на закупівлю та поставку зенітних самохідних установок Gepard для України.

«Компанія Global Military Products Inc зі штату Флорида отримала контракт із твердо фіксованою ціною на суму 118 375 740 доларів США на закупівлю та поставку 35-міліметрових систем протиповітряної оборони Gepard», – йдеться у повідомленні Пентагону.

Контракт виконуватиметься в Аммані (Йорданія), орієнтовна дата завершення роботи 30 травня 2024 року. Гроші на нього виділені з «коштів на закордонні військові продажі (Ініціатива сприяння безпеці України)».

Німеччина передала Україні черговий пакет військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Уряд Німеччини повідомив про чергову партію воєнної техніки, переданої Україні.

Вже доставлені: боєприпаси для танків Leopard 1 та дві вантажівки 8x8 NH81.

Також влада Німеччини передала Україні сім гусеничних й дистанційно керованих машин піхоти THEMIS.

Зазначається, що згодом уряд ФРН планує передати Україні 64 гусеничних всюдиходи Bandvagn 206 та 66 бронетранспортерів.

США оголосили новий пакет військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Новий пакет військової допомоги від США включає щонайменше півтора десятка найменувань озброєнь і боєприпасів, які будуть відправлені в Україну негайно.

«Сьогодні міністерство оборони оголосило про виділення додаткової допомоги для задоволення критично важливих потреб України у сфері безпеки та оборони. Це вже 39-те надання озброєнь зі складів міністерства

оборони для України від серпня 2021 року», – зазначається в повідомленні Пентагону.

Уточнюється, що до нового пакета військової підтримки увійдуть додаткові ракети для ЗРК Patriot, протиповітряні ракети AIM-7, системи ППО Avenger, зенітні комплекси Stinger, авіаційні ракети Zuni.

Крім того, в переліку – ракети для систем HIMARS, артилерійські снаряди калібру 155 мм і 105 мм, танкові боєприпаси калібру 105 мм, високоточні авіаційні боєприпаси, боєприпаси для БПЛА, протитанкові системи AT-4.

Пентагон також передає ЗСУ понад 30 мільйонів патронів до стрілецької зброї, обладнання та системи для розмінування, підривні боєприпаси для усунування перешкод, прилади нічного бачення, запчастини, генератори та інше польове обладнання.

Загальна вартість нового пакета оборонної підтримки становить близько \$300 мільйонів.

Норвегія надасть Україні п'ятирічну програму військової допомоги на €7 мільярдів ([Укрінформ](#)).

Норвегія надасть Україні п'ятирічну програму військової допомоги на загальну суму 7 млрд євро.

Прем'єр-міністр Норвегії Йонас Гар Стере:

Ми будемо підтримувати Україну стільки, скільки буде необхідно. В межах Програми підтримки України Норвегія надасть військову, гуманітарну та цивільну допомогу на загальну суму 75 мільярдів норвезьких крон (€7 млрд - ред.) протягом п'яти років.

На захист України стануть натівські бойові машини піхоти CV-90 ([Укрінформ](#)).

Сили оборони України отримають бойові машини піхоти CV-90 від Швеції, які стоять на озброєнні деяких держав-членів НАТО. Українські екіпажі вже завершують підготовку з їх опанування.

Міністр оборони Королівства Швеції Пол Йонсон:

Ми продовжимо підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно. У нас вже є глибоке розуміння ваших операційних потреб. Ми обговорили деякі поставки Швеції для України, які містять CV-90. Ми працюємо над постачанням систем Archer, танків. Факт надходження цього озброєння означає, що ви можете використовувати це комбіноване озброєння.

Данія збільшить військову допомогу Україні на \$2,6 мільярда: коли надійдуть гроші ([УНІАН](#)).

Прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен заявила, що Данія виділить 17,9 мільярда данських крон (близько 2,6 мільярда доларів) на Фонд підтримки України у цьому та наступному році.

Вона зазначила, що Фонд був створений в березні і тоді Данія виділила на нього 7 мільярдів данських крон (близько 1 мільярда доларів). При цьому, за даними канцелярії прем'єр-міністра, близько 70 відсотків коштів вже використано.

Зараз Данія виділить ще 7,5 млрд Данських крон (1,1 мільярда доларів), а в наступному році направить до Фонду ще 10,4 мільярда крон (1,5 мільярда доларів).

«Саме зараз українцям потрібна наша зброя і наша підтримка, тому вона актуальна. Але немає ніяких вказівок на те, що наступний рік буде роком миру, тому ми вже виділяємо більше десяти мільярдів в 2024 році», – сказала Фредеріксен.

У Польщі канадські інструктори вчать українських військових мінній безпеці ([Укрінформ](#)).

У Польщі інструктори Збройних сил Канади навчають українських військовослужбовців долати мінну загрозу на полі бою.

Заняття проходять у межах навчальної операції Unifier. Загін канадських бойових саперів під командуванням лейтенанта Жака допомагає українським військовим здобути багато навичок, необхідних для виживання і витривалості.

Наголошується, що військовослужбовці Збройних сил Канади перебувають на території Польщі, щоб використати свій досвід для навчання українських захисників і забезпечення їхньої оперативної готовності.

Гуманітарна та фінансова допомога

Україна отримала цьогоріч \$19,8 мільярда міжнародної допомоги ([Укрінформ](#)).

Україна у поточному році отримала від міжнародних партнерів 19,79 млрд доларів США фінансової допомоги.

Зокрема, станом на 1 червня Україна отримала від США (6 млрд дол. США), ЄС (8,12 млрд дол.), МВФ (2,7 млрд дол.), Канади (1,76 млрд дол.), Світового банку (547 млн дол.).

Від початку повномасштабної війни Україна отримала 32,14 млрд дол США від міжнародних партнерів.

У Канаді започаткували освітню стипендію для українців ([Укрінформ](#)).

У Канаді започатковано програму стипендій для студентів-українців, які мусять залишити батьківщину через російське вторгнення.

«Стипендіальний фонд КУФ для переміщених студентів надаватиме фінансову допомогу українцям, які навчаються у вищих навчальних закладах

Канади», – розповіли в Канадсько-українській фундації, яка фінансуватиме стипендію спільно з Українською канадською фундацією імені Тараса Шевченка.

Початковий внесок КУФ у розмірі \$300 тисяч дозволить 60 успішним заявникам отримати по \$5 тисяч на оплату навчання після закінчення школи.

За словами **президента Шевченківської фундації Бориса Балана**, ця стипендія задовольнить нагальну потребу українських студентів, які тепер мають реалізувати свої освітні прагнення в новій країні.

«Ми запровадили низку спеціальних грантів, щоб допомогти українській громаді вітати та підтримувати новоприбулих до Канади після початку повномасштабного вторгнення в Україну», - додав Балан.

Україна отримала грант від США на 1,25 мільярда доларів: куди витратять кошти ([УНІАН](#)).

Від Сполучених Штатів Америки до державного бюджету України сьогодні надійшли грантові кошти в розмірі 1,25 млрд доларів США через Цільовий фонд багатьох донорів Світового банку.

Як повідомили в Міністерстві фінансів, із початку року Україна отримала вже 6 млрд доларів США грантових коштів прямої бюджетної підтримки від США.

Міністр фінансів Сергій Марченко:

Грантова підтримка від Сполучених Штатів у рамках проекту Світового банку PEACE in Ukraine є важливою частиною забезпечення гуманітарних та соціальних видатків під час повномасштабної війни. Міністерство фінансів України спільно з командами Світового Банку та USAID SOERA допомагає оптимізувати та зміцнити системи моніторингу, верифікації та звітності Уряду України щодо використання донорських коштів, наданих партнерами

Зазначається, що залучене грантове фінансування буде спрямовано на відшкодування видатків держбюджету, а саме: на виплату державних соціальних допомог сім'ям з дітьми, оплату праці працівників освітньої сфери, на оплату праці надавачів медичних послуг за програмою медичних гарантій та інше.

У Чехії запрацює перший Центр допомоги врятованим за кордоном ([Укрінформ](#)).

У межах візиту української урядової делегації до Праги представники урядів Чехії та України погодили створення першого Центру допомоги врятованим для тимчасово переміщених українців у Чехії.

Очікується, що Центр буде відкрито в Празі як пілотну модель за кордоном. Центр допомоги надаватиме комплексну соціально-психологічну підтримку особам, які виїхали із зони активних бойових дій та/або тимчасово окупованих територій України.

Віцепрем'єр-міністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина:

Ми вдячні Чехії за потужну підтримку українців, які тимчасово перебувають на території країни. Серед них є ті, хто пережив жахи окупації, зазнав різного роду насильства з боку росіян. Вони переважно не повідомляють про пережите, але потребують фахової спеціалізованої підтримки. Деякі постраждалі готові говорити лише після місяців роботи з фахівцем. Відкриваючи Центри допомоги врятованим за кордоном, ми гарантуємо, що кожен, хто потребує, отримає допомогу.

Центр допомоги у Чехії слугуватиме контактним пунктом, де українці зможуть отримати доступ до необхідної інформації та спеціалізованої соціальної та психологічної підтримки в одному місці. Центр забезпечить безпечний простір для українців, де вони зможуть розповісти про свою травму та звернутися по допомогу рідною мовою. У складних випадках, зокрема сексуального насильства, фахівці Центру допомагатимуть постраждалим відновитися в довгостроковій перспективі.

Уповноважена уряду Чехії з прав людини Клара Шимачкова Лауренчикова:

Більше 325 тисяч українців, які перебувають під тимчасовим захистом, все ще проживають у Чехії. З них 80 % – це жінки та діти. Деякі українські жінки та діти постраждали від сексуального насильства внаслідок війни і вони привозять свої травми з собою. Деякі з них також стикаються з торгівлею людьми або сексуальною експлуатацією. Нам потрібно дати ефективну, спільну з урядами та чеськими постачальниками послуг, відповідь на ці виклики.

Радник віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Сергій Ніжинський:

Створення Центрів є також елементом реалізації пріоритетів, визначених Президентом України, та виконання постанови МЗС України щодо захисту українців за кордоном.

Україна отримає від Британії автобус, переобладнаний у мобільний госпіталь (Укрінформ).

Україна отримає від Великої Британії автобус, переобладнаний у мобільний госпіталь – із лікарняними ліжками і медичним обладнанням.

«Україна отримає автобус, переобладнаний під мобільний госпіталь! Автобус додатково укріпили, а частину сидінь замінили лікарняними ліжками та медичним обладнанням, пульсометрами, дефібриляторами та контейнерами для прісної води», – зазначило українське диппредставництво.

У Нідерландах перші 60 українських біженців оселилися в тимчасовому районі «Мрія» (Укрінформ).

У місті Влардінген перші 60 українців, які через війну Росії в Україні знайшли прихисток у Нідерландах, переїхали до притулку для довготермінового прийому українців.

Зауважимо, що «Мрія» – це цілий район, який стане прихистком для 1000 українців, що стане найбільшою за чисельністю локацією для українців – тимчасово переміщених осіб. Людей заселятимуть поетапно.

Відповідальна за прийом українських біженців у муніципалітеті Влардінген Івана Сомерс-Гарденієр:

Раніше тут була промислова зона. Тож ми маємо підтвердження на використання цієї зони протягом наступних 3 років, щоб тут побудувати 387 будинків. Це тимчасове житло, тимчасові будинки, флех житло. Це виглядає як будівельні блоки, і побудова будинків чимось нагадує дитяче лего, що головним чином являють собою набори з'єднаних пластикових цеглинок. Тож у нашому випадку матеріали привозять по частинах сюди і збирають тут, на місці. Але я думаю, що було б добре, якби Ви зазирнули всередину одного з будинків, щоб переконатися в їх якості, тому що це якісне життя.

Будівництво району вже на завершальній стадії. Офіційне відкриття заплановано вже у серпні цього року.

«Тут 387 будинків, але також можна побачити там 2 будівлі, які є багатофункціональними будівлями. Там також буде кабінет лікаря, де прийматимуть пацієнтів. Там буде початкова школа для дітей до 12 років. І буде спортивний комплекс. Ми також посадили багато дерев і багато зелені. Цей житловий район буде зелений», – зазначила вона.

На території «Мрії» добудовується школа, окремий спортивний комплекс, дитячі ігрові майданчики. Парковка автомобілів передбачена за периметром житлової зони водночас велосипеди мешканці «Мрії» можуть тримати біля своїх будинків. Кожна така квартира є умебльованою та забезпечена усім необхідним для господарювання. Також від найближчої зупинки метро мешканці «Мрії» можуть швидко дістатися центру міста Роттердам.

Водопровідні труби та авто для комунальників – Миколаїв отримав допомогу від Тайваню ([Укрінформ](#)).

Миколаїв отримав від уряду Тайваню шість автомобілів для комунальних служб і понад 5 км водопровідних труб.

Міський голова Олександр Сєнкевич:

На вихідних отримали шість автомобілів для комунальних служб міста. Їх Миколаєву передала громадська організація ANTS за підтримки уряду Тайваню. Також для ремонту міського водопроводу ми отримали понад 5 км труб різного діаметру та комплектуючі до них.

Австрія надасть 2 мільйони євро на гуманітарне розмінування в Україні ([УНІАН](#)).

Федеральний уряд Австрії надасть словенській організації «Міжнародний трастовий фонд» (ITF) 2 млн євро для гуманітарного розмінування в Україні.

Канцлер Австрії Карл Негаммер:

Все залишається як і раніше: жоден австрійський солдат не ступить на українську землю, доки вона є зоною бойових дій. Ми допоможемо з фінансовою підтримкою для розмінування і надамо 2 млн євро, щоб підтримати ITF у розмінуванні.

Віце-канцлер Австрії Вернер Коглер зазначив, що двома мільйонами євро на розмінування Австрія «робить внесок у захист від небезпечних для життя вибухів мін і допомагає українським дітям знову відвідувати дитсадки та школи, а також зміцнює продовольчу безпеку, даючи фермерам змогу знову засівати свої поля».

Енергетики прифронтових регіонів отримали понад 40 тонн опор для відновлювальних робіт ([Укрінформ](#)).

Польща передала енергетикам Запорізької й Миколаївської областей понад 40 тонн опор для відновлювальних робіт.

Зокрема, Запоріжжяобленерго отримало від Польщі опори загальною вагою 21 тонна, Миколаївобленерго – близько 20 тонн.

За даними міністерства, за останні два тижні з Польщі надійшли 13 вантажів допомоги загальною вагою понад 190 тонн, зокрема 82 генератори різної потужності.

Загалом з березня 2022 року Україна отримала від польських партнерів 93 вантажі допомоги загальною вагою понад 1,6 тисячі тонн.

Данія створила інвестиційний фонд для України на \$133 мільйони ([Укрінформ](#)).

Данія запустила спеціальний інвестиційний фонд для України на загальну суму 1 млрд данських крон, що становить приблизно \$133 млн.

Міністр економіки Юлія Свириденко:

Данія є одним із лідерів щодо фінансової допомоги Україні. З початку повномасштабного вторгнення загальна військова підтримка склала \$1,4 млрд, а загальна гуманітарна допомога, в тому числі макрофінансова – \$212 млн. Уряд України високо цінує підтримку Данії, розраховує на поглиблення двосторонньої співпраці та подальше залучення данського бізнесу в проекти з відновлення України. Так, спеціальний інвестиційний фонд, створений для України, фінансуватиме проекти із залученням найкращих данських технологій та інноваційних рішень, і буде доступний як для державного, так і для приватного секторів.

Так, у рамках форуму було оголошено про затвердження фінансування для двох пілотних проектів у сфері сільського господарства та агропереробки. Йдеться про постраждалі компанії південного регіону – Нібулон, якому дадуть кредит на 25 млн євро, та Агрофьюжн – 15 млн євро.

Також кредити нададуть агрокомпаніям, розташованим біля лінії фронту в Миколаєві, які відновлюватимуть зруйновані виробничі потужності, закупаючи обладнання у данських експортерів.

Таким чином, данський фонд не лише надаватиме фінансові гарантії, але й безпосередньо здійснюватиме кредитування, що ставить його на окремий щабель фінансових інститутів, які відкрили свої програми для України. Також данський уряд планує суттєво збільшити ліміти і розширити програму фінансової допомоги для України.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Вимоги Росії, виконання яких нібито має бути запорукою припинення війни в Україні, треба ігнорувати, оскільки ця війна не лише за територіальну цілісність України, а глобально – між демократією і тиранією ([Укрінформ](#)).

13-й чемпіон світу з шахів, відомий російський опозиційний політик, засновник Форуму вільної Росії Гаррі Каспаров:

Ігнорувати. Немає сенсу обговорювати якісь заяви російського МЗС. Ця війна – не просто за територіальну цілісність України, а глобальна війна між свободою і тиранією, і в такій війні компромісів не буває. Переговори з путінським режимом можна вести лише про умови капітуляції, як це було у фашистській Німеччині й взагалі в будь-якій війні, де на кону стояли принципи, а не лише території.

Перемога України – це свобода Росії, без перемоги України не може бути нічого. Треба припинити обговорення якихось проміжних варіантів. У світі не може відбуватися нічого позитивного – від Північної Кореї до Венесуели, від Білорусі до Зімбабве, поки не буде розв'язане питання в Україні.

Будь-які компоненти, які випереджають цей варіант, не мають сенсу, оскільки лише таким чином можна очікувати на зміни в Росії.

Європейський Союз підтримує Формулу миру Президента Зеленського для досягнення тривалого та стійкого миру в Україні ([Укрінформ](#)).

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Справедливий мир для України має також бути тривалим миром. Для цього він має бути зміцненим двома життєво важливими шляхами. Перший – забезпечення довгострокової безпеки для України. Я вітаю триваючі дискусії, як така безпека для України може бути гарантована. Є різні моделі та історичні приклади, якими можливо для цього скористатися. Пакет таких гарантій з боку близьких за переконаннями держав може запропонувати те, що інколи називають «стримуванням через заперечення». Іншими словами, наданням Україні військового обладнання для того, щоб вона провела фортифікацію проти російських атак у майбутньому.

(...) У цьому дуже важливою є ясність. Ясність у тому, що друзі України будуть поряд тривалий час для її безпеки. Такі заходи щодо гарантій безпеки мають супроводжуватися ширшим середовищем демократичних реформ в Україні. У цьому шлях приєднання України до нашого Європейського Союзу відіграватиме фундаментальну роль. Хоча всі знають,

що ми розпочали подорож, що супроводжується викликами, ми надали Україні статус країни-кандидата - і це вірно. Зараз ми маємо бути на їх (українців – ред.) стороні у кожному кроці на цьому шляху.

(...) Це дійсно вражає. Ми будемо продовжувати робити нашу частину, щоб зробити Україну набагато ближчою та просуватися набагато швидше до справедливого та тривалого миру.

(...) Понад усе, у цьому має бути принцип: нічого про Україну без України. Разом з Україною ми хочемо справедливого миру, такого, що не буде винагородою для агресора, але відповідатиме принципам Хартії ООН та праву народу України бути господарями власного майбутнього.

Припинення вогню, яке призведе до заморожування конфлікту, не принесе тривалого миру. При тому, що припинення вогню мало місце в 2014 році, ми знаємо, що трапилося з цією угодою минулого лютого, коли Росія вторглася. Припинення вогню буде нестабільним за своєю суттю та могло б дестабілізувати регіон вздовж контактної лінії. Ніхто не буде інвестувати або відбудовувати, і конфлікт може спалахнути знову у будь-який момент. Ні, справедливий мир має стати результатом виведення російських військ та їх обладнання з території України.

Росія має залишити всі окуповані території України й лише після цього будуть переговори щодо репарацій, звільнення усіх українських військовополонених та притягнення російських воєнних злочинців до відповідальності ([Укрінформ](#)).

Посол України в Німеччині Олексій Макеєв:

Росія повинна залишити всі окуповані території. Росія має бути поставлена на місце. І потім ми будемо вести переговори про те, як Росія виплачує репарації, як повернуться наші військовополонені, як відповідальні за найгірший акт агресії та за воєнні злочини тисячі воєнних злочинців будуть притягнуті до відповідальності (...).

Високий представник ЄС із зовнішньої та безпекової політики Жозеп Боррель вважає, що Росія розпочне переговори, лише якщо виграє війну ([Укрінформ](#)).

Про це він заявив на економічній конференції в Барселоні.

Боррель додав, що не налаштований оптимістично щодо того, що «може статися цього літа».

На думку політика, Москва не розпочне переговори з Києвом, не зробивши ще однієї спроби «виграти війну». Він також зазначив, що у РФ неодноразово заявляли про намір досягти своїх воєнних цілей.

Слова Борреля прозвучали в той момент, коли Москва вдарила по Києву серією ракетного вогню в понеділок під час денної атаки, через години після нічного обстрілу української столиці та всієї країни.

Президент Бразилії Луїс Інасіу Лула да Сілва розкритикував вторгнення Росії в Україну, але сказав, що намагається залишатися «нейтральним», щоб мати можливість виступити посередником у потенційних мирних переговорах ([Укрінформ](#)).

У четвер, 1 червня, Лула розповів журналістам після зустрічі з президентом Фінляндії Саулі Ніністо в столиці Бразилія, що прагне створити умови для участі обох країн у мирних переговорах, щоб «зупинити війну, коли сторони будуть готові».

(...) Натомість президент Фінляндії, чия країна приєдналася до НАТО в березні, сказав, що кожна спроба досягти миру є цінною, але «на даний момент цього (миру – ред.) не видно».

Лула називає себе «мирним посередником», але на початку цього року заявляв, що Захід «заохочував війну, озброюючи Україну».

Орбан замість контрнаступу закликав до переговорів України з Росією – у МЗС відреагували ([Укрінформ](#)).

Міністерство закордонних справ України закликала прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана вимагати від Москви припинити війну та повернути свою армію на російську територію .

Про це йдеться у коментарі речника МЗС Олега Ніколенка з приводу заяви Орбана про необхідність припинення вогню та початку мирних переговорів із Росією до початку українського контрнаступу.

Ніколенко зауважив, що українська сторона чітко окреслила свою позицію: мирні переговори можливі лише після повного виведення російських військ із території України.

(...) Водночас він зазначив, що українська сторона взяла до уваги твердження Віктора Орбана про те, що йому важко бути «єдиним прем'єр-міністром в ЄС, який виступає за мир» (...).

В Офісі Президента України вважають заяви прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана про переговори з РФ замість контрнаступу абсурдною публічною позицією ([Укрінформ](#)).

Так прокоментував заяви Орбана радник керівника Офісу Президента України Михайло Подоляк у Твіттері (...).

За його словами, Угорщині саме час усвідомити, що через контрнаступальні дії Україна повертає свої території і своїх людей, що є справедливим і обов'язковим.

Якщо ж Путін виведе свої війська з України, наголосив Подоляк, от тоді війну і буде закінчено.

Спеціальний представник уряду Китаю у справах Євразії Лі Хуей визнає, що наразі жодні переговори між Києвом і Москвою неможливі, проте вважає перспективи політичного врегулювання російсько-української війни високими ([Укрінформ](#)).

Про це китайський дипломат заявив під час спеціального брифінгу (...).

Як приклад того, що Україна і Росія все ж мають «потенційно схожі бачення», китайський дипломат назвав заяви Києва і Москви про готовність до політичного врегулювання конфлікту, без уточнення їхніх умов для такого кроку, та схвальну реакцію в обох країнах на посередницькі зусилля Пекіна.

Водночас Лі зауважив, що ризик ескалації бойових дій залишається високим, і розповів, що під час перебування його делегації в столиці України в Києві кілька разів оголошувалась повітряна тривога.

За його словами, ситуація на фронті перебуває в тупику, й нинішня невизначеність дуже турбує Китай.

Він додав, що останнім часом з ініціативами політичного врегулювання «української кризи» виступили Південна Африка, Бразилія та інші країни, й Китай готовий співпрацювати з усіма ними.

Метою свого нинішнього турне Лі назвав налагодження контактів зі сторонами конфлікту, ознайомлення їх із мирними пропозиціями Китаю та їхніми позиціями щодо врегулювання «кризи» й проведення відповідних консультацій. Цієї мети, за його словами досягнуто, й тепер Китай готуватиме наступні кроки.

«Двері закрито»: Данілов різко відповів на слова китайського дипломата про переговори з РФ ([Obozrevatel](#)).

В Україні різко відповіли на слова спецпредставника Китаю у євразійських справах Лі Хуея, який сказав, що ні країна-агресор Росія, ні Україна нібито «не зачиняли двері для переговорів». Секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов заявив, що наша держава не збирається розпочинати діалог з агресором і двері для переговорів із країною-агресором «тримає зачиненими».

Про це він сказав у п'ятницю, 2 червня, в ефірі національного телемарафону «Єдині новини». Данілов нагадав: щодо переговорів із російським диктатором Путіним є офіційне рішення РНБО.

Саме з ним Україна не збирається вести жодних діалогів.

Секретар РНБО вважає, що закликами до переговорів із російськими окупантами інші держави намагаються відстоювати власні інтереси.

Він вкотре нагадав про умови нашої країни для закінчення війни – це вихід на кордони 1991 року, притягнення РФ до відповідальності, компенсація Україні та гарантії безпеки.

Міністр оборони Індонезії Прабово Субіанто запропонував власний «мирний план» для України, який передбачає негайне припинення вогню і створення демілітаризованої зони вздовж нинішньої лінії бойового зіткнення ([Укрінформ](#)).

Про це він сказав під час виступу на безпековому форумі «Діалог Шангри-Ла» в Сінгапурі.

У своїй промові міністр, зокрема, відзначив, що в цьогорічному форумі для Азії бере участь численна делегація високопоставлених керівників оборонних відомств європейських держав, і це, на його переконання, є доказом важливості миру й безпеки в Азійсько-Тихоокеанському регіоні для стабільності Європи.

Далі він перейшов до української тематики, зауваживши, що «події в Україні» впливають на велику кількість людей по всьому світу, бо різко зросли ціни на продукти харчування й енергоносії, і сформулював власний «мирний план»: «Перше, негайно припинити вогонь і бойові дії. Друге, розвести війська з кожної сторони на 15 кілометрів від нинішньої лінії фронту та створити демілітаризовану зону, і третє, створити під егідою ООН миротворчу місію, яка стежитиме за дотриманням режиму припинення вогню».

Після цього Субіанто пропонує за участі ООН організувати і провести на «спірних територіях» референдуми, аби «об'єктивно встановити волю більшості жителів спірних територій» стосовно бачення ними свого майбутнього.

Він запевнив, що Індонезія готова направити своїх представників до такої миротворчої місії ООН (...).

У Міністерстві закордонних справ України пояснили, чому запропонований Індонезією «мирний план» не спрацює, та закликали країну долучитися до втілення української формули миру ([Укрінформ](#)).

Про це речник Міністерства закордонних справ Олег Ніколенко написав у Фейсбуці.

Як зазначив представник МЗС, Індонезія є важливою країною в регіоні Південно-Східної Азії, яка нині головує в АСЕАН. Минулоріч її Президент Джоко Відодо першим з азійських лідерів відвідав Київ, щоб на власні очі побачити наслідки російської агресії.

Водночас він нагадав, що між Україною та Російською Федерацією немає спірних територій, щоб проводити там референдуми. Здійснивши акт агресії, Росія загарбала Крим, частини Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей, що зафіксовано в офіційних документах ООН.

На загарбаних територіях російська армія здійснює воєнні злочини, злочини проти людяності та геноцид.

Ніколенко підкреслив, що припинення вогню, розведення сил на 15-кілометрову відстань та створення демілітаризованої зони не спрацюють.

Так, нині Росія намагається всіляко зірвати український контрнаступ. Припинення вогню без виводу російських військ з території України дозволить їй виграти час, перегрупуватися, закріпитися на загарбаних територіях і накопичити сили для нової хвилі агресії (...).

«Немає сенсу витрачати на це час»: у Зеленського відкинули будь-які переговори з Путіним ([Obozrevatel](#)).

Радник голови Офісу президента України Михайло Подоляк відкинув можливість будь-яких переговорів із російським диктатором Володимиром Путіним. За його словами, зараз немає сенсу обговорювати переговорні процеси з агресором.

Про це Подоляк сказав в ефірі телемарафону «Єдині новини» у вівторок, 30 травня. Причина цього полягає в тому, що президент РФ наразі нереалістично та неадекватно оцінює себе, Росію та свої можливості.

В ОП додали, що президент України Володимир Зеленський навпаки є дуже стабільним у цьому питанні. Гарант завжди підкреслює, що для нас існує формула миру, у якій є першим пунктом сказано: росіяни мають вивести всі свої війська з наших територій. Як саме це станеться – примусово чи добровільно – немає різниці.

За словами Подоляка, після того, як ЗСУ звільнять всі тимчасово окуповані території та завдадуть Росії ще більших втрат, в РФ почнеться процес швидкої трансформації.

Зокрема, юридично мають бути зафіксовані рішення щодо знищення далекобійних ракет у Росії, проведення міжнародної конференції щодо контролю над ядерним арсеналом, репарацій, передачі всіх арештованих активів РФ Україні тощо (...).

«Стоїть питання»: Макрон виступив проти арешту Путіна й заговорив про «вікно можливостей» для переговорів ([Obozrevatel](#)).

Президент Франції Еммануель Макрон не вважає арешт російського диктатора Володимира Путіна за ордером, виданим Міжнародним кримінальним судом у Гаазі (Нідерланди), доцільним на цьому етапі. Це пов'язано з «вікном переговорів», яке, за словами французького лідера, може відкритися «через кілька місяців».

Такою думкою президент поділився на конференції лідерів Євросоюзу у Братиславі (Словаччина), повідомляє The Guardian. Макрон пояснив, що арешт Путіна може виявитися неможливим, якщо він є єдиною особою, з якою можна вести переговори про припинення повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

Глава Франції назвав безвихідною ситуацію, коли дилема буде такою: «Я хочу, щоб ви потрапили до в'язниці, але ви єдиний, з ким я можу вести переговори».

Він додав, що одночасно з цим мають бути зібрані докази проти Російської Федерації та її лідерів.

Макрон також заявив, що Україна потребує гарантій безпеки, а Росія втратила будь-яку легітимність. За словами політика, якщо майбутній український контрнаступ не досягне військових цілей, потрібно буде провести оцінку характеру майбутньої європейської підтримки Києва. Водночас він наполягав, що Україна захищає не лише свої кордони, а й кордони Європи.

«Вулкан російського походження»: Зеленський чітко пояснив, чому переговори з РФ неможливі ([Obozrevatel](#)).

Президент України Володимир Зеленський заявив, що країна-агресор ніколи не була зацікавлена в мирних переговорах. Глава держави наголосив, що Москві був вигідний заморожений конфлікт на Донбасі лише для того, щоб отримати час для накопичення військ та повної окупації України.

Такий же сценарій РФ застосувала у Грузії та Молдові. Про це Зеленський розповів в інтерв'ю для латиноамериканських ЗМІ.

Зеленський зазначив, що Мінські угоди мали на увазі щомісячні зустрічі представників України та Росії за участю посередників. Однак, незважаючи на всі дипломатичні спроби, країна-агресор продовжувала обстрілювати українські міста та вбивати мирних жителів.

Президент додав, що Росії фактично був потрібен заморожений конфлікт, а не завершення війни. Москва намагалася виграти час для підготовки до повної окупації України, що зрештою вона і стала реалізовувати 2022 року.

Ба більше, заморожений конфлікт відлякував інвесторів з України, адже рано чи пізно повномасштабна війна мала розпочатися (...).

Плани повоєнного відновлення України

На Київщині відбудовують шість будинків, ще 12 - на черзі ([Укрінформ](#)).

На сьогодні в громадах Київщини відновлюють шість багатоквартирних будинків, які були пошкоджені внаслідок військової агресії росіян; іще 12 – на черзі. Загалом таких об'єктів буде 18: три будинки в Гостомельській громаді, по чотири – у Дмитрівській і Бородянській та сім – в Ірпінській. Проект дозволить повернути додому понад 4000 мешканців.

Програма відбудови багатоквартирних будинків реалізується за напрям «Відновлення» фандрейзингової платформи UNITED24.

Голова КОВА Руслан Кравченко наголосив, що будівництво ведуть по-сучасному, якісно, безпечно. А також з урахуванням принципів інклюзивності, безбар'єрності та енергоефективності.

«Хочу запевнити жителів Київщини – ми відбудуємо все, що було зруйновано чи пошкоджено, а люди, які вимушено виїхали, нарешті повернуться додому», – підсумував Кравченко.

На Житомирщині відкрили перший об'єкт відновлення, профінансований урядом Естонії ([Слуга Народу](#)).

В Овручі до Дня захисту дітей відкрили новий сучасний дитсадок, збудований за фінансової підтримки уряду Естонської Республіки. (...).

Голова Житомирської обласної організації «Слуга Народу», народний депутат Арсеній Пушкаренко зауважив, що Естонія стала першою країною, яка відгукнулася на заклик Володимира Зеленського до міжнародних партнерів допомоги нашій державі у відбудові за формулою «іноземна держава/місто бере під свій патронат відновлення конкретного українського регіону/міста».

За словами Пушкаренко, садок побудований із використанням усіх сучасних, енергоефективних, екологічних і безпечних технологій, із дотриманням інклюзивних норм.

«На першому етапі проекту створено приміщення для чотирьох груп, розрахованих на 80 дітей. На другому етапі планується розширити дитсадок до 160 місць. Також в садочку побудували велике і надійне укриття, адже безпека дітей – понад усе. Вартість першої черги проекту майже 3 млн євро, загальна вартість усього будівництва – близько 5 млн євро. Проект повністю фінансується урядом Естонії», – додав Арсеній Пушкаренко.

У селищі Ківшарівка на Харківщині відновили газогін після російських авіаударів ([Укрінформ](#)).

У селищі Ківшарівка Куп'янського району на Харківщині відновили газогін після російських авіаударів.

Заступник начальника Харківської ОВА Михайло Харнам зазначив, що проведені ремонти дозволили підключити подачу енергоносія до 450 споживачів – жителів Куп'янського району.

Загалом ремонтні роботи на розподільних та будинкових газогонах після звільнення населених пунктів Харківщини виконуються у Чугуївському, Куп'янському, Харківському та Ізюмському районах.

Україна отримає від ЄС €50 мільйонів на відновлення критичної інфраструктури ([Слово і Діло](#)).

Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури, Європейський інвестиційний банк і банк ЄС підписали грантову угоду про виділення понад 50 млн євро для підтримки критичної інфраструктури та зведення тимчасових мостів у постраждалих регіонах.

Очільник Агентства відновлення Мустафа Найєм:

Це величезний вклад у відновлення логістики у найбільш уражених війною регіонах України, і я щиро вдячний партнерам за таку підтримку. Руйнація переправ на дорогах призводить до часткової або повної ізоляції громад. Для нашої команди відновлення таких споруд під час війни – одне з першочергових завдань для швидкого забезпечення транспортного сполучення з постраждалими населеними пунктами.

Найєм нагадав, що з початку повномасштабного вторгнення побудовано 85 тимчасових переправ для налагодження транспортних маршрутів до постраждалих населених пунктів. Всього – 78 переправ минулого року, 7 – в цьому році, ще 3 – наразі в роботі.

«Тимчасові споруди допоможуть подолати проблеми, які виникли внаслідок російських атак, у тому числі відновити доступ наших громадян до життєво важливої гуманітарної, медичної допомоги та базових державних послуг», – додав очільник Агентства відновлення.

Тайвань виділить \$5 мільйонів на проєкти відбудови України, започатковані Литвою ([Укрінформ](#)).

Тайвань виділить 5 млн доларів на ініційований Литвою проєкт відновлення зруйнованої російськими військами школи в Бородянці та постраждалого від обстрілу дитсадка в Ірпені Київської області.

Голова представництва Тайваню в Литві Ерік Хуанг заявив, що для Тайваню «велика честь прийняти запрошення Литви приєднатися до кількох проєктів, ініційованих Литвою для відновлення України».

Зазначається, що цільовий внесок буде спрямовано на покращення середовища шкіл та дитячих садків, а також на озеленення та будівництво дитячих майданчиків.

Віцеміністр економіки та інновацій Литви Еріка Курочкіна висловила сподівання, що інвестиції Тайваню прискорять процес відновлення.

За фінансової підтримки Литви та Тайваню буде відновлено сучасну школу європейського зразка, розраховану на 700 дітей. Дитячий садок в Ірпені модернізують за рахунок надбудови третього поверху, що дозволить збільшити кількість груп з 12 до 13. Садочок зможуть відвідувати до 450 дітей.

На відновлення шкіл і дитсадків уряд Литви вже виділив понад 9,8 млн євро.

Заступник міністра закордонних справ Тайваню Рой Чун Лі на конференції, що відбулася в Сеймі, також зазначив, що Тайвань виділить понад 56 мільйонів євро на проекти відновлення України та співпрацюватиме з самою Україною, Польщею, Словаччиною та іншими державами.

В Україні відновили багатоповерхівку, пошкоджену обстрілом у квітні ([Укрінформ](#)).

Начальник Київської обласної військової адміністрації Руслан Кравченко:

В Україні відновили багатоповерховий будинок, який був пошкоджений унаслідок повітряної атаки наприкінці квітня цього року. Тоді через падіння уламків російської ракети були зруйновані 2 квартири – на 5-му та 6-му поверхах.

Він зауважив, що відновлення будинку стартувало на початку травня, і тепер усі заплановані роботи з капітального ремонту завершені. Зокрема, проведено демонтаж і відновлення зруйнованих конструкцій стіни та перемичок, демонтаж та монтаж вікон, відновлення фасадів і ремонт підлоги. У низці квартир пошкодженого будинку та сусідньої багатоповерхівки замінили склопакети та віконні рами.

У квартирах, які були пошкоджені, завершені всі внутрішні оздоблювальні роботи.

В Україні вже відбудували близько 300 медзакладів, пошкоджених унаслідок війни ([Укрінформ](#)).

Від початку повномасштабної війни в Україні вдалося повністю відбудувати 284 медзаклади.

«Станом на травень 2023 року вдалося повністю відновити 284 об'єкти медзакладів, ще 319 об'єктів відновлено частково. Найбільше відновлених медзакладів – на Миколаївщині, Дніпропетровщині, Київщині, Харківщині та Чернігівщині», - йдеться у повідомленні МОЗ.

На Житомирщині відкрили проїзд зруйнованим мостом на трасі Київ-Чоп ([Укрінформ](#)).

На Житомирщині відкрили правий проїзд мостом через річку Дубовець на трасі Київ-Чоп, який був зруйнований унаслідок обстрілів.

«Відкрили рух правим проїздом мосту через річку Дубовець, що на магістралі Київ – Чоп. Це перший етап капітального ремонту штучної

споруди після пошкоджень вибухами війни. Відновлюємо пропускну здатність мосту частинами, щоб не припиняти трафік міжнародною дорогою», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що на відбудованій частині мосту здійснили часткову заміну прогонової будови, армувальні роботи, влаштування бетону на основі мосту та підходах, п'ятишарову гідроізоляцію, два шари асфальтобетону на основі мосту та три – на підходах, нанесли тимчасову горизонтальну розмітку, встановили перильне та бар'єрне огороження, полагодили освітлення ділянки дороги з мостом. Наразі розпочинаються демонтажні роботи лівого проїзду мосту.

Із початку повномасштабного вторгнення росії на державних автошляхах Житомирщини пошкоджень зазнало 5 штучних споруд, з яких на міжнародних дорогах один відновлено та два в роботі.

На Інгулецькій зрошувальній системі відбудували два мости (Укрінформ).

У Миколаївській області відбудовано ще два мостові переходи на Інгулецькій зрошувальній системі.

Голова Снігурівської міської військової адміністрації на Миколаївщині Іван Кухта:

На Інгулецькій зрошувальній системі відбудовано ще 2 мостові переходи. Хочу щиро подякувати АВТ Баварія, United 24, Управлінню каналів річки Інгулець та обласній владі за організаційну, фінансову та технічну підтримку відбудови цих двох важливих не лише для зрошення, а й для сполучення між собою сіл та навіть декількох громад, об'єктів.

В Україні запустили другий етап програми «Відновлення»: почнуть виплачувати компенсації (УНІАН).

Кабінет міністрів запустив другий етап програми «Відновлення», за якою українці отримуватимуть компенсацію за зруйноване житло.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

На що можна буде витратити кошти? По-перше, на будівництво будинку. У такому випадку виплата грошових коштів відбуватиметься безпосередньо на рахунок. По-друге, на придбання квартири, іншого житлового приміщення з використанням житлового сертифікату. Розмір компенсації буде розраховуватися комісією за спеціальною формулою, яка враховуватиме регіон розташування знищеного об'єкта, рік забудови, площу об'єкта тощо.

За його словами, розмір компенсації буде встановлюватися на рівні не нижче вартості спорудження житла відповідної площі згідно з його місцезнаходженням.

Також він додав, що тепер для участі у програмі «Відновлення» не обов'язково мати смартфони або доступу до «Дії».

«Потрібно звернутися в ЦНАП або до органу соцзахисту у своїй громаді й там допоможуть заповнити заявку. Ми деталізуємо питання щодо оскарження дій чи бездіяльності комісій, які, власне, займаються обстеженням пошкодженого майна. Також для консультацій по програмі «Відновлення можна буде звернутися на урядову гарячу лінію за номером 15-45», – зазначив він.

Дорожники уже відновили 45 мостів та встановили 85 тимчасових переправ ([Рубрика](#)).

З початку повномасштабного вторгнення по всій території України зруйновано 346 мостів, 157 з них – на державних дорогах, дорожники уже відновили 45 відвідних об'єктів та встановили 85 тимчасових переправ.

«Впродовж 2022 року було відновлено 41 міст, 8 з них були зруйновані війною – решта аварійні мости, котрі розташовані та основних маршрутах та вкрай важливі для логістики в країні. У 2023 році Агентство вже відбудувало та відкрило рух по 4 мостах у Житомирській, Київській та Чернігівській областях», – йдеться в повідомленні.

У профільному відомстві зауважили, що одразу після деокупації регіонів налагоджували проїзд через зруйновані мости. Було зведено 85 тимчасових переправ, проте не всі вони здатні витримувати значні навантаження. Нині будівельні роботи ведуться на 25 об'єктах у Житомирській, Київській, Чернігівській, Харківській, Херсонській та Миколаївській областях.

В Україні відновлюються темпи введення житла в експлуатацію ([Економічна правда](#)).

Обсяги введеного в експлуатацію житла за перший квартал 2023 року досягли рівня 2019 року.

В Києві здано в експлуатацію 172,8 тис м² житла, що на 36% менше, ніж за перший квартал минулого року, але більше, ніж було введено в перших кварталах 2020-го і 2021-го.

У 2020 році за аналогічний період в столиці було введено в експлуатацію 88,2 тис м², у 2021 році – 145,1 тис м², а у 2022 році – 269,3 тис м².

У Львівській області ввели 170,4 тис м², що на 34% більше, ніж в першому кварталі минулого року, але менше, ніж вводили в 2018-2021 роках за цей період. В Одеській області в першому кварталі ввели на 20% менше, ніж минулого року.

Високі показники у Вінницькій області: там, за даними ДССУ, всього за перший квартал вже ввели 342,4 тис м², це 85% від того що ввели за весь минулий рік і трохи більше, ніж за весь 2020 рік.

Позитивна динаміка спостерігається в Дніпропетровській області, де за перший квартал ввели хоч і менше, ніж вводили до повномасштабного

вторгнення, проте вже майже половину від того, що ввели за весь минулий рік.

Враховуючи сезонність будівельних робіт, найбільший сплеск очікується у другому та третьому кварталі року, але все залежить в першу чергу від активності бойових дій та кількості обстрілів.

У двох селах на Харківщині відремонтували електропідстанції (Укрінформ).

У селах Студенок та Яремівка Ізюмського району Харківської області фахівці «Харківобленерго» відремонтували електропідстанції.

«Для повноцінної роботи підстанцій у селах Студенок та Яремівка, що на Ізюмщині, фахівцями Харківобленерго було замінено 6 трансформаторів», - йдеться в повідомленні.

Зазначається, що завдяки проведеним енергетиками роботам частково відновили електропостачання у селі Яремівка. Напередодні тут відновили високовольтну лінію, яка живить і це село. Отже, зі світлом уже майже третина села.

У селі Студенок заживлено вже близько 70 % споживачів.

У деокуповані Черкаські Тишки почали повертати світло в оселі (Укрінформ).

Перші 40 жителів деокупованого села Черкаські Тишки Харківської області вже отримали світло в оселях.

Начальник ХОВА Олег Синьгубов:

Попри всі труднощі та завдяки професійним діям піротехніків ДСНС та фахівців Харківобленерго мешканці Черкаських Тишок уже отримали світло в оселях. Відновлювальні роботи на Харківщині тривають далі. Робимо все можливе, аби всі мешканці деокупованих територій мали світло.

Зазначається, що лінії електропередач у цьому населеному пункті пошкоджені на 90 %, тобто пошкодження одні з найбільших в області. Тут було знищено 14 трансформаторних підстанцій із 17-ти, майже всі опори та прольоти ліній електропередач. Крім того, підходи до ліній живлення були щільно заміновані.

Коментарі європейських та американських політиків

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте:

Київ знову став об'єктом варварських авіаударів, на щастя, з обмеженим ефектом завдяки ЗРК Patriot. Я щойно говорив з Зеленським і підтвердив, що Нідерланди готові всіляко підтримувати Україну; від посилення систем протиповітряної оборони до якнайшвидшого початку навчання пілотів F-16. Допомогати Україні захищатися – це не вибір, це потрібно робити. Нідерланди будуть продовжувати підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно.

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС із зовнішньої та безпекової політики Жозеп Боррель:

Я бачу концентрацію військ з обох сторін, я бачу чіткий намір росії виграти війну, вона не піде на переговори, якщо вона не виграє війну.

На думку політика, Москва не розпочне переговори з Києвом, не зробивши ще однієї спроби «виграти війну». Він також зазначив, що у РФ неодноразово заявляли про намір досягти своїх воєнних цілей.

«Боюсь, що до літа війна триватиме. Путін зібрав там понад 300 000 осіб, удвічі більше, ніж було, коли він почав вторгнення», — сказав верховний представник ЄС.

([Європейська правда](#))

26 травня сталися сутички між поліцією Косова та місцевими сербами, які намагалися заблокувати новообраному меру-етнічному албанцю доступ до його офісу.

Президент Сербії Александар Вучич:

В Косові станеться те, чого Сербія досі не бачила і не могла уявити. І все через провокаційні дії і страшенно безвідповідальну поведінку Альбіна Курті (прем'єр-міністра Косова. – Ред.). Я боюся загальної незахищеності, нестабільності, я боюся навіть великих конфліктів, тому що я знаю, що серби цього не толеруватимуть, і я знаю, що цей інший, який все спричинив, не хоче йти у відставку, тому що він прагне і мріє бути якимось Зеленським.

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Разом із російською агресією проти України до наших кордонів знову підійшла конвенційна війна високої інтенсивності. В Європі ми

десятиліттями не бачили війни такої інтенсивності між державами. Ця війна вже триває довше, ніж будь-хто міг очікувати, включаючи Путіна.

Ми маємо зрозуміти нові загрози, перед якими ми постаємо – і на лише на східному фланзі, – та зробити правильні висновки щодо військових активів, яких потребуємо. Це має і буде слугувати тригером для політичних дебатів у наших демократичних суспільствах навколо того, чого нас навчили наслідки цієї війни і як ми маємо протидіяти подібним викликам.

Один із найбільших уроків, які ми можемо винести з цієї війни, ґрунтується на видатній спроможності українській армії, яка протистоїть одній з найбільших армій світу, успішно адаптуватися (до ситуації - ред.). Вона ще раз демонструє, наскільки залежить успіх на полі бою від мотивації, належного тренування та підготовки.

Він відзначив, що українці застосували інноваційні та успішні підходи в системі військового управління. Відповідно ЄС має цілеспрямовано інвестувати в розвиток власних систем військового управління, які будуть здатні швидко оцінювати ситуацію та реагувати на неї. Наявність технологій залишається важливим фактором, але шляхи їх використання під час війни постійно змінюються.

Наприклад, українці застосовують засоби радіоелектронної боротьби, щоб придушувати ворожі радіосигнали та радари, знешкоджувати дрони і ракети. Такі спроможності, які не обмежуються кіберзасобами, набувають дедалі більшого значення. Протиповітряна та протиракетна оборона, точність наземного вогню довели своє критичне значення. Сучасні системи повітряного захисту дозволяють захищати цивільну та іншу критичну інфраструктуру і водночас забезпечувати свободу маневру для військ на оперативному рівні.

Високий представник ЄС підкреслив, що сучасна війна високої інтенсивності пов'язана із великими втратами військового обладнання, яке має компенсуватися за рахунок суттєвих запасів. Це призвело до змін у поглядах Європи, яка тривалий час зосереджувалася на створенні невеликих запасів військового обладнання, але вищої якості. Тепер же потрібно знайти оптимальний баланс між кількістю і якістю, адже у певних ситуаціях кількість перетворюється на якість. За словами Борреля, українці мають використовувати обмежені спроможності та застарілу зброю, але за допомогою сучасних комерційних технологій та можливостей успішно пристосували їх для точного ураження цілей. І цей урок Європа також має засвоїти.

«Ця війна ще раз продемонструвала важливість стійкої, гнучкої та ефективної логістики - від постачання військ на лінії фронту та надання медичної допомоги до ремонту або модифікації систем озброєння та військового обладнання. Військова мобільність залишається критичним чинником для реагування на будь-яку загрозу та досягнення оперативної переваги. Як свого часу зауважив генерал Бредлі (американський генерал часів Другої світової війни – ред.), аматори говорять про стратегію,

професіонали говорять про логістику. І це стане навіть очевиднішим протягом наступних місяців», - переконаний Боррель.

(Укрінформ)

Згідно з правилами ОБСЄ, головування, що ротується між країнами-членами, має бути схвалене усіма 57 державами-членами. Росія та Білорусь не схвалили кандидатуру Естонії на посаду голови наступного року.

Міністр закордонних справ Естонії Маргус Цахкна:

Ми не відмовимося від своєї можливості бути головою (ОБСЄ, - ред.) через те, що Росія може диктувати, хто їм підходить.

За його словами, Естонія вже подавала свою кандидатуру на посаду голови ОБСЄ у 2021 році, проте Росія та Білорусь скористалися можливістю заблокувати головування Естонії, оскільки згідно із внутрішніми правилами ОБСЄ для затвердження кандидатури нового голови необхідний консенсус.

«Але Росія також блокує роботу всіляких інших міжнародних організацій, щоб створити собі важелі впливу. І так само в ОБСЄ питання не тільки в тому, чи буде Естонія головою наступного року, а й у тому, що Росія заблокувала ухвалення нового бюджету організації. Саме тому сьогодні ОБСЄ працює на основі бюджету минулих років, який перерозподіляється щомісяця», – пояснив глава МЗС Естонії.

Він неодноразово наголосив, що Естонія не піддається тиску агресора і не згодна шукати кандидата, який би підходив для умов Росії.

«Це принципова позиція не тільки тому, що Естонія — дуже хороша країна-голова, а й тому, що ми не можемо допустити такої культури в міжнародній організації, де країна-агресор та країна, яка веде геноцид та депортує дітей, починає диктувати у дуже важливій організації, хто, яка країна та на яких умовах їх влаштує», - сказав міністр.

(Укрінформ)

Росія оголосила в розшук сенатора США Ліндсі Грема.

Сенатор від Республіканської партії США Ліндсі Грем:

Я розцінюватиму ордер на арешт, виданий корумпованим та аморальним урядом Путіна, як знак пошани.

Я й надалі буду солідарним з Україною та підтримуватиму її свободу, поки усіх російських військових не проженуть із території України.

Маю пропозицію для моїх російських “друзів”, які хочуть арештувати й судити мене за звернення до режиму Путіна, як до військових злочинців: я підкорюся юрисдикції Міжнародного кримінального суду, якщо ви вчините те саме. Приходьте й доведіть свою позицію. Побачимося у Гаазі!

(Укрінформ)

Президентка Словаччини Зузана Чапутова:

Солідарність Заходу з Україною вигідна і для нашої власної безпеки. Наша єдність піддається випробуванню. Ті, хто стверджує, що наші заходи

не працюють, або, що ми повинні зосередитися на власних інтересах, – помиляються.

Президентка Словаччини відзначила, що саме завдяки єдності країни Заходу впоралися з наслідками від війни в Україні краще, ніж очікувалося. Україна також успішно протистоїть російському вторгненню, додала вона.

«Запаси газу на рекордних рівнях, інфляція падає, Росія контролює менше території, ніж рік тому», – заявила Чапутова.

(УНІАН)

Президент Литви Гітанас Науседа:

Західні союзники повинні знайти спосіб компенсувати Україні свою нездатність надати їй повноправне членство в НАТО. Україна повинна знати, що станеться після закінчення війни.

Генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг:

Після закінчення війни безпека України має бути гарантована, проте союзникам ще належить опрацювати деталі того, як це організувати.

Коли війна закінчиться, ми повинні переконатися, що у нас є структура, яка не призведе до паузи в діях Росії проти України.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Грузії Іраклій Гарібашвілі:

Я не хочу спекулювати, не хочу цитувати заяви російського уряду. Але однією з причин (російського вторгнення 2022 року, – ред.) було бажання України стати членом НАТО. Отже, ми бачимо наслідки.

(ЛІГА.Новини)

Помічник генерального секретаря НАТО Девід ван Віль заявив, що війна Росії проти України не закінчиться за кілька місяців.

За його словами, союзники з НАТО потребують озброєнь, які Україна сьогодні використовує на полі бою, щоб оборонятися довгий час.

Він зазначив, що Альянс збирається розв'язати питання подальшого підвищення готовності своїх військ та нарощування оборонної промисловості.

«Нам потрібно більше виробничих можливостей, ніж ми мали протягом минулих десятиліть, щоб бути готовими до стримування Росії та захисту союзників», — сказав ван Віль.

Представник НАТО заявив, що союзники постачають Україні велику кількість озброєнь, щоб вона могла повернути свої території.

«Все це дійсно вимагає переосмислити шлях, яким ми все це організовуємо», — резюмував він.

(Укрінформ)

За даними російських ЗМІ, 30 травня Москву та Підмосков'я атакували близько 25 безпілотників.

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Звичайно, вона (Україна – ред.) має законне право робити це (захиститися – ред.) в межах своїх кордонів, але вона також має право використовувати силу за межами своїх кордонів, щоб підірвати здатність Росії направляти силу на саму Україну.

Очільник МЗС Великої Британії підкреслив, що «законні військові цілі» поза межами території України є частиною її самооборони.

«Ми повинні визнати це», – додав міністр.

([Укрінформ](#))

За даними російських ЗМІ, 30 травня Москву та Підмосков'я атакували близько 25 безпілотників.

Речник Генерального секретаря ООН Стефан Дюжаррік вважає некоректним порівнювати напад дронів на Москву з постійними обстрілами України російськими військами.

Дюжаррік зазначив, що позиція Генсека ООН Антоніу Гутерреша, який засуджує напади на цивільну інфраструктуру, залишається незмінною.

«Але жодним чином не можна порівнювати напад дронів на Москву з тими обстрілами України, що відбуваються постійно», - підкреслив він.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас:

Стабільний світ неможливий без світопорядку, в основі якого лежить повага до територіальної цілісності та суверенітету. Також для того, щоб перервати цикл насильства з боку Росії, необхідно притягнути керівництво країни до відповідальності за злочин агресії. Ніхто не повинен зберегти недоторканність.

(...). Щоб позбавитися сірих зон у Європі, які постійно служать джерелом конфліктів, нам потрібно, щоб Україна після війни приєдналася до НАТО. У Вільнюсі необхідно дати Україні позитивний сигнал у цьому напрямі.

(...) Для того, щоб втілити в життя узгоджені дії щодо зміцнення НАТО і паралельно продовжувати надавати підтримку Україні, дуже важливо досягти у Вільнюсі угоди про те, що витрати всіх союзників на оборону негайно зростуть до 2% ВВП і продовжать зростати до 2,5% до 2030 року. Естонія вже вирішила підвищити свої інвестиції в державну оборону до 3% ВВП.

([Укрінформ](#))

Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Гроссі сформулював п'ять принципів ядерної безпеки, які, за його словами, допоможуть гарантувати ядерну безпеку на Запорізькій АЕС.

За словами Гроссі, він визначив ці принципи на основі «інтенсивних консультацій» з керівництвом України та Російської Федерації.

Насамперед «не повинно бути жодних атак будь-якого роду з території станції чи проти неї, зокрема, націлених на сховище відпрацьованого палива реакторів», сказав він.

Інфраструктура ЗАЕС не повинна використовуватися як сховище чи база для важкого озброєння, наприклад для реактивних систем залпового вогню, артилерійських систем і боєприпасів, а також танків чи військового персоналу, що можуть бути використані для нападу.

Не можна піддавати ризику подачу електроенергії з електростанції за межі об'єкта. З цією метою слід докласти всіх зусиль для забезпечення того, щоб зовнішнє електропостачання залишалось доступним і безпечним у будь-який час.

Усі структури, системи і компоненти, необхідні для безпечної експлуатації об'єкта, мають бути захищені від нападів чи диверсій.

Не слід вживати жодних дій, які б підривали ці принципи.

Гроссі підкреслив, що дотримання цих принципів покликане запобігти ядерній аварії і забезпечити цілісність станції.

«Я вважаю ці зобов'язання необхідними для того, щоб уникнути загрози катастрофічного інциденту», – додав він.

[\(Укрінформ\)](#)

Республіканці та демократи в Конгресі США уклали угоду щодо підвищення ліміту держборгу США та скорочення витрат.

Директорка адміністрації з питань управління та бюджету Шаланда Янг у відповідь на запитання, чи очікують у Білому домі, що двопартійна угода матиме вплив на здатність адміністрації отримати додаткове фінансування для України Янг чітко відповіла: «Ні».

Таким чином, вона підтвердила, що новий масштабний пакет допомоги для України не фігурує в контексті переговорів про скорочення бюджетних витрат та підняття ліміту державного боргу.

[\(Українська правда\)](#)

За даними російських ЗМІ, 30 травня Москву та Підмосков'я атакували близько 25 безпілотників.

Офіційний представник уряду ФРН Штеффен Хебештрайт заявив, що позиція уряду Німеччини полягає в тому, що міжнародне право дозволяє Україні наносити удари по території агресора з метою самооборони.

Однак офіційний Берлін виступає проти того, щоб для подібних атак використовувалася німецька зброя, додав Хебештрайт.

[\(Укрінформ\)](#)

За даними російських ЗМІ, 30 травня Москву та Підмосков'я атакували близько 25 безпілотників.

Речниця Білого дому Карін Жан-П'єр:

Ми бачили повідомлення про це, ми бачили новини і, звісно, збираємо інформацію про те, що сталося, щоб отримати кращу картину та певну ясність стосовно того, що сталося.

Водночас, у загальному контексті Жан-П'єр повторила позицію адміністрації США про те, що в Вашингтоні не підтримують атак на територію Росії.

(...). Жан-П'єр також нагадала журналістам, що в вівторок відбулася чергова повітряна атака Росії по Києву та інших містах.

«Росія розпочала цю неспровоковану агресію, цю неспровоковану війну проти України. Росія може покінчити із цим у будь-який момент», - наголосила Карін Жан-Пе'р.

([Українська правда](#))

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що Захід повинен зробити все можливе, щоб допомогти Україні провести ефективний контрнаступ.

«Це те, що ми зараз робимо. Ми повинні активізувати наші зусилля, тому що те, що станеться в найближчі кілька місяців, дає шанс на встановлення міцного миру», – зазначив Макрон.

([Українформ](#))

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Справедливий мир для України має також бути тривалим миром. Для цього він має бути зміцненим двома життєво важливими шляхами. Перший – забезпечення довгострокової безпеки для України. Я вітаю триваючі дискусії, як така безпека для України може бути гарантована. Є різні моделі та історичні приклади, якими можливо для цього скористатися. Пакет таких гарантій з боку близьких за переконаннями держав може запропонувати те, що інколи називають «стримуванням через заперечення». Іншими словами, наданням Україні військового обладнання для того, щоб вона провела фортифікацію проти російських атак у майбутньому.

(...) друзі України будуть поряд тривалий час для її безпеки. Такі заходи щодо гарантій безпеки мають супроводжуватися ширшим середовищем демократичних реформ в Україні. У цьому шлях приєднання України до нашого Європейського Союзу відіграватиме фундаментальну роль. Хоча всі знають, що ми розпочали подорож, що супроводжується викликами, ми надали Україні статус країни-кандидата - і це вірно. Зараз ми маємо бути на їх (українців – ред.) стороні у кожному кроці на цьому шляху.

Вона зауважила – навіть при тому, що Україна наразі воює за власне виживання, вона продовжує рішучі реформи для зміцнення власної демократії. Україна продовжує наближатися до Європейського Союзу, попри всі перешкоди.

«Це дійсно вражає. Ми будемо продовжувати робити нашу частину, щоб зробити Україну набагато ближчою та просуватися набагато швидше до

справедливого та тривалого миру», - додала Президент Європейської Комісії і підкреслила, що наразі точиться багато розмов навколо мирних планів та припинення вогню:

«Понад усе, у цьому має бути принцип: нічого про Україну без України. Разом з Україною ми хочемо справедливого миру, такого, що не буде винагородою для агресора, але відповідатиме принципам Хартії ООН та праву народу України бути господарями власного майбутнього.

(...) припинення вогню, яке призведе до заморожування конфлікту, не принесе тривалого миру. При тому, що припинення вогню мало місце в 2014 році, ми знаємо, що трапилося з цією угодою минулого лютого, коли Росія вторглася. Припинення вогню буде нестабільним за своєю суттю та могло б дестабілізувати регіон вздовж контактної лінії. Ніхто не буде інвестувати або відбудовувати, і конфлікт може спалахнути знову у будь-який момент. Ні, справедливий мир має стати результатом виведення російських військ та їх обладнання з території України».

(ЛІГА.Новини)

У 2003 році резидент Франції Жак Ширак сказав, що держави Східної Європи, які підтримали США та Велику Британію у рішенні вторгнутись в Ірак, упустили «хорошу нагоду помовчати» (Франція та Німеччина виступили проти вторгнення).

Президент Франції Емманюель Макрон вибачився перед країнами Східної Європи за те, Франція приділяла замало уваги їхнім попередженням щодо загрози з боку Росії.

Президент Франції заявив, що Франція мала приділяти більше уваги цим державам на тлі їх попереджень про войовничу Росію перед її широкомасштабним вторгненням в Україну.

Макрон сказав, що розділення між «Старою» та «Новою» Європою не має бути. Зокрема, він мав на увазі розбіжності між західними та східними членами Євросоюзу щодо таких питань як Росія.

«Деякі казали, що ви втратили можливість помовчати. Я думаю, що ми також втратили можливість послухати вас. Цей час закінчився», – сказав він.

(Укрінформ)

Президент Польщі Анджей Дуда застеріг від оптимістичних настроїв, що Україна вже перемогла, а Росія програла.

Дуда зазначив, що сьогодні часто можна почути, що Путін програв війну, а свідченням цього нібито є вступ Фінляндії до НАТО. Утім він застеріг, що насправді російський диктатор донині не програв ще жодної війни.

«Сподіваюся, що Володимир Путін програє. А поки маємо ситуацію, коли російський каток давить Україну, де щодня на фронті гинуть сотні людей», - зазначив президент Польщі.

Він зауважив, що росіян є понад 100 мільйонів, а українців – менше 40 мільйонів, відтак одна лише ця різниця показує, хто має перевагу в цій війні. Він підкреслив, що для Росії людське життя нічого не вартує, а для України – воно безцінне, і це показує відмінність культур обох народів.

«Росія – ядерна держава, у неї гігантські склади зброї. Що з того, що ми сміємося, що Росія витягує танки 1960-х років, адже кожен танк важить 50-60 тонн. Якщо він їде - він розчавлює, незалежно від того, сучасний він чи ні. Путін програє війну тоді, коли російську армію відкинуть від міжнародно визнаних кордонів України», - наголосив Дуда.

За його словами, не можна говорити про поразку Росії, оскільки війна триває, РФ мобілізується і переводить економіку на воєнні рейки.

«Будь ласка, не сумнівайтесь, що вони можуть пропагандою переконати людей, що треба затягнути паски, і навіть якщо вони голодні, то повинні пишатися, бо Росія велика. Сьогодні нашим спільним обов'язком як спільноти Заходу, частиною якої є й Польща, є підтримка України», – наголосив Дуда.

([Укрінформ](#))

Президент Франції Еммануель Макрон:

Нам потрібно сьогодні допомогти Україні всіма засобами для проведення успішного контрнаступу.

Лідер Франції вважає, що український контрнаступ надасть шанс побудувати «надійний мир».

Макрон підкреслив, що Україна «сьогодні захищає Європу», тому в інтересах Заходу, щоб вона мала гарантії безпеки від НАТО. Він додав, що ця тема буде предметом колективних переговорів впродовж наступних тижнів, щоб «запропонувати Україні реальні та надійні гарантії безпеки».

За словами політика, різні країни-члени НАТО можуть надати такі гарантії на час, поки Україна очікує вступу до альянсу.

([Укрінформ](#))

Президентка Європейського парламенту Роберта Мецола:

Це не конфлікт між двома країнами. Це одна країна, яка вторгається в іншу та забирає частину її території. Поки Росія не піде з України, ми (ЄС – ред.) не збираємося припинити підтримку України.

Відповідаючи на запитання, наскільки вона погоджується з ідеєю використання зброї ЄС Україною для ударів по цілях в Росії, Мецола відповіла, що саме Росія зайшла на територію України.

«Я думаю, що кожен, хто висуває цей аргумент, забуває про той факт, що Росія вторглася в Україну», – зазначила політик.

«Ми говоримо про допомогу країні, яка бореться за наші фундаментальні цінності та свободи», – додала вона.

([Українська правда](#))

З.Міланович прокоментував використання правими силами Хорватії гасла усташів «За дім готові», яке офіційно заборонене у Хорватії.

Президент Хорватії Зоран Міланович заявив, що гасло "Слава Україні" має таке ж походження, як і вигук хорватських усташів – крайнього правого угруповання, яке діяло в країні під час Другої світової війни.

«Нема різниці між "За дім готові" та "Слава Україні". Це – вигук найрадикальніших шовіністів Західної України, які співпрацювали з нацистами й убили тисячі євреїв, поляків... Не хочу таке чути в Хорватії», – заявив він.

«Мене не цікавить, що деякі лідери "підсіли" на нього. Хай вигадують інше привітання», – додав хорватський президент.

([Українформ](#))

Представник Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Ми не маємо конкретної інформації про те, хто відповідальний за це.

Він також зазначив, що США не мають наміру проводити розслідування з цього приводу. І порадив звертатися до української влади за роз'ясненням ситуації.

У відповідь на запитання, чи можна вважати атаку дронів по Москві ознакою скорого масштабного контрнаступу ЗСУ, представник Білого дому зазначив, що віддає можливість говорити про це українській стороні.

«Я хотів би лише сказати, що за останні кілька тижнів відбулося багато бойових зіткнень», - зауважив представник Білого дому.

([Українформ](#))

Координатор Ради Нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Ми зосереджені на роботі з нашими українськими колегами щодо реалізації їхньої пропозиції із 10 пунктів щодо встановлення справедливого миру, і ми побачимо, до чого це приведе», - зауважив представник Білого дому у відповідь на запитання, чи збираються США долучитися до Українського саміту миру.

Він уточнив, що Сполучені Штати намагаються допомогти українській стороні, аби мирні пропозиції – незалежно від того, хто їх висуває – забезпечували надійний та стійкий мир. «І це повинно мати підтримку з боку президента Зеленського», - додав представник американської адміністрації.

Кірбі також нагадав, що Росія й особисто Путін не продемонстрували жодного реального прагнення встановити справедливий мир в Україні.

([Українформ](#))

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Навмисні атаки на цивільне населення є воєнним злочином. Є паралелі між тим, що ми бачили тут, у Норвегії 22 липня 2011 року (терористичні атаки Брейвіка із великою кількістю жертв – ред.) і агресивною війною проти

суверенної незалежної держави України. Наміри є такими ж - використати злочинну силу для досягнення політичних цілей. Дуже важливо, щоб ті, хто винні в цьому, були притягнуті до відповідальності за воєнні злочини, щоб Міжнародний кримінальний суд був здатним провести необхідне розслідування, встановити факти та зібрати докази.

Ми зараз точно дотримуємося тієї ж позиції, що ми мали на початку війни, - Україна має право оборонятися. Російська агресивна війна проти України є грубим порушенням міжнародного права. Право на самооборону прописано в Хартії ООН, і не має жодного сумніву, чим є ці події. Це загарбницька війна президента Путіна та Москви проти України. Україна має право захищати себе. Президент Путін та Москва розпочали цю війну, і вони можуть її завершити.

Він наголосив, що стосовно російського вторгнення в Україну НАТО має дві головні цілі: надати допомогу для України і уникнути ескалації агресивної війни Росії за межі України. Саме з цією метою Альянс збільшив військову присутність на сході, на території країн НАТО, внаслідок збільшення сухопутних військ, повітряних та військово-морських сил.

(Укрінформ)

1 червня у Кишиневі відбувся II саміт Європейської політичної спільноти.

Президент Молдови Мая Санду:

Україна забезпечує безпеку Молдови сьогодні, і ми дуже вдячні за це. Молдова поважає суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України та її міжнародно визнані кордони. Молдова підтримує формулу миру, запропонований Вами, пане Президенте, і, звичайно, ми підтримуємо ініціативу створення спеціального міжнародного трибуналу для розгляду справ тих, хто вчиняє злочини агресії в Україні.

(Укрінформ)

1 червня у Кишиневі відбувся II саміт Європейської політичної спільноти.

Голова Ради міністрів Італії Джорджа Мелоні:

Молдова – це ще одна нація, яка ризикує зазнати агресії, якби українці не захищалися так, як вони це роблять. І якби ми не допомагали їм у цьому.

Думаю, в першу чергу ми тут, аби нагадати самим собі, що Європа - це не клуб, і не просто правила, і не просто інтереси. Європа передусім - це цивілізація, яка була заснована на ідеї свободи та рівності людей, до цінностей якої належать також ідеї солідарності та верховенства права.

Вона наголосила, що ці принципи не підлягають оскарженню, і не можна дозволити «тим, хто хоче повернути найскладніші роки минулого століття», їх зруйнувати.

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте:

Наша сьогоднішня зустріч у Молдові багато про що говорить. Ця країна межує з Україною, і тут російська загроза є великою. Росія намагається підірвати почуття свободи і безпеки народу Молдови за допомогою, як ви знаєте, кібератак і гібридних загроз. І це підкреслює широкомасштабний вплив війни.

(...). Сьогодні ми, понад 40 глав держав та урядів, зібралися тут, щоб взяти на себе відповідальність. Об'єднані в нашому переконанні, що ми повинні зробити все необхідне для відновлення миру, безпеки і справедливості в Європі. Україна повинна перемогти. І ми повинні зробити все, що в наших силах, щоб зробити це можливим.

Рютте також зазначив, що Нідерланди якнайшвидше розпочнуть тренування українських пілотів на F-16.

«Я вважаю, що це важливий крок у забезпеченні здатності України захистити себе. Але нам також потрібно розширювати існуючу коаліцію щодо систем Patriots, в якій беруть участь Німеччина, США та Нідерланди. Ми бачили, що ці системи роблять для захисту людей, які, наприклад, живуть у Києві. Але ці системи використовуються дуже часто, тому нам потрібно більше їх, і нам потрібно, щоб більше країн, які мають Patriots, долучилися до цієї коаліції. І я принаймні сьогодні спробую переконати в цьому якомога більше партнерів. Мені не потрібно говорити вам, як багато поставлено на карту. Щодня ми бачимо жахливі картини з фронту, а також з Києва та інших міст України. І ми всі знаємо, що ця війна не закінчиться сама собою», - підкреслив Рютте.

За словами Рютте, «Україна повинна знати, що вона може розраховувати на кожного з нас. Що в такі часи відповіддю має бути більше гуманітарної допомоги, а не менше; більше фінансової підтримки, а не менше; більше військової підтримки, а не менше».

([Укрінформ](#))

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

НАТО надає безпрецедентну допомогу. Я впевнений, що Україна зараз має достатньо спроможностей, щоб звільнити окуповані території. Але нам треба робити більше.

Він підкреслив, що країни Альянсу працюють над багаторічним пакетом підтримки Києва із значним фінансуванням.

«Це забезпечить Україні стримування й оборону на довгостроковий період, а також допоможе відбудувати сектор безпеки та оборони під час переходу від доктрин, обладнання й навчання радянської ери до повної сумісності з НАТО», - наголосив Столтенберг.

За його словами, під час зустрічі в Осло також було обговорено підвищення рівня комісії НАТО-Україна до рівня Ради НАТО-Україна.

«Це буде значним кроком, який допоможе нам створити спільний консультативний форум з Україною. Україна буде рівною за столом перемовин. Це також допоможе обговорювати питання безпеки.

Усі члени Альянсу погодилися, що двері до НАТО залишаються відкритими. Тільки Україна й Альянс мають право вирішувати щодо цього, Росія не має права вето», - підкреслив Столтенберг.

Він зауважив, що усі члени Альянсу погоджуються: Україна стане членом НАТО, але зараз найважливішим є те, щоб Україна перемогла як суверенна й незалежна держава.

«Ми не знаємо, коли завершиться війна, але коли вона звершиться, то ми матимемо надійні інструменти для того, щоб гарантувати безпеку країни в майбутньому, а також перервати цикл агресії Росії», - наголосив генсек НАТО.

[\(Укрінформ\)](#)

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

Щодо України. З огляду на дискусії, які тривають сьогодні, перше, що хочу сказати, - що у Вільнюсі, коли лідери зустрінуться на саміті (НАТО – ред.), наші друзі з України можуть очікувати на потужний пакет як політичної, так і практичної допомоги.

За словами Блінкена, нині в Альянсі зосереджені на посиленні відносин з Україною, продовженні наближення України до стандартів НАТО та посиленні політичних відносин між НАТО й Україною.

Держсекретар також зазначив, що союзники по НАТО підтримують зобов'язання, які вони взяли на себе під час Бухарестського саміту щодо майбутнього членства в НАТО України.

[\(Укрінформ\)](#)

1 червня у Кишиневі відбувся II саміт Європейської політичної спільноти.

Федеральний канцлер Німеччини Олаф Шольц:

Зараз ми робимо свій внесок у підтримку України. Ми завжди говорили, що мають бути гарантії мирного порядку після війни. Німеччина зробить свій внесок у це. Як це буде виглядати в конкретних термінах, ми маємо обговорити. Ми вже давно про це говоримо.

Наша фінансова та гуманітарна допомога, а також військова підтримка дуже важливі. Після США це - найбільший внесок, зроблений однією країною.

[\(Укрінформ\)](#)

1 червня у Кишиневі відбувся II саміт Європейської політичної спільноти.

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Я згоден з генеральним секретарем НАТО: Україні законне місце в НАТО.

Прем'єр-міністр Великої Британії зазначив, що країни-союзники надсилають сильний сигнал президенту Росії Володимиру Путіну про те, що вони захищатимуть безпеку України в довгостроковій перспективі.

«Ми хочемо переконатися, що запровадили заходи безпеки для України на довгострокову перспективу і що надіслали дуже сильний сигнал Володимиру Путіну, що ми нікуди не йдемо. Ми тут залишаємося і продовжуватимемо підтримувати Україну не тільки зараз, а й у майбутньому», - зазначив Сунак.

(Укрінформ)

Президент Бразилії Луїс Інасіу Лула да Сілва розкритикував вторгнення Росії в Україну, але сказав, що намагається залишатися «нейтральним», щоб мати можливість виступити посередником у потенційних мирних переговорах.

Лула розповів журналістам, що прагне створити умови для участі обох країн у мирних переговорах, щоб «зупинити війну, коли сторони будуть готові».

«Бразилія працює з іншими країнами, щоб досягти миру, але нічого не станеться, поки Україна і Росія не захочуть», — сказав Лула, додавши, що нещодавно обговорював цю тему з іншими лідерами, зокрема, з лідером Китаю Сі Цзіньпіном.

Натомість президент Фінляндії, чия країна приєдналася до НАТО в березні, сказав, що кожна спроба досягти миру є цінною, але «на даний момент цього (миру – ред.) не видно».

(Укрінформ)

Голова Об'єднаного комітету начальників штабів США генерал Марк Міллі:

Танки є дуже важливими як для оборони, так і для наступу. Модернізовані сучасні танки, відповідне навчання на них, уміння їх використовувати стануть фундаментальним компонентом для успіху України.

Міллі зазначив, що танки діятимуть разом з артилерією, піхотою й іншими наземними силами, коли розпочнеться контрнаступ. У цьому зв'язку він наголосив, що важка бронетехніка, яку українці вже освоюють, наразі є більш важливим компонентом для контрнаступу, ніж літаки – з огляду на тривалий термін для розгортання в Україні F-16 та інших систем подібного типу.

«Усі визнають, що Україні потрібні модернізовані ВПС, і всі це усвідомлюють. Щоби створити такі повітряні сили, знадобиться багато часу, зусиль і грошей», - зауважив американський генерал.

(ЛІГА.Новини)

Прем'єр Угорщини Віктор Орбан заявив, що влада країни «вважає за необхідне не допустити контрнаступу української армії».

Він назвав проведення контрнаступу «кривавою бойнею».

Орбан прикрився тим, що «сторона, що наступає, зазнає більших втрат, ніж та, що обороняється», додавши, що «Київ може втратити більше військових, аніж Москва».

«Перш ніж українці почнуть контратаку, ми маємо зробити все, що в наших силах, щоб досягти припинення вогню та початку мирних переговорів», – резюмував він.

(Укрінформ)

Держсекретар США Ентоні Блінкен, перебуваючи з візитом у фінській столиці Гельсінкі, назвав агресивну війну Росії проти України «повним стратегічним провалом».

Також голова американської дипломатії у своїй промові заявив, що Росія зруйнувала свій авторитет на довгі роки.

Крім цього, Блінкен зазначив, що членство Фінляндії в НАТО стало значною зміною і початком нової ери.

«Фіни розуміють, що загрози суверенітету та незалежності України стосуються і їх», – сказав він.

(ЛІГА.Новини)

Прем'єр-міністр Вірменії Нікол Пашинян під час інтерв'ю чеському телеканалу CNN Prima News зауважив:

Ви сказали, що ми є союзниками Росії. Звичайно, вголос про це ніколи не говорилося, але, гадаю, це помітно. Ми не союзники Росії у війні з Україною.

Пашинян додав, що у Єревані сприймають російську агресію щодо України «тривожно», оскільки це «прямо впливає на всі наші взаємини».

Прем'єр країни також наголосив, що Захід вважає Вірменію союзником Росії, проте це має розбіжності з думкою самої Росії.

За його словами, Москва не вважає Єреван своїм союзником.

«Виходить, що ми нічийі союзники в цій ситуації, а значить, ми вразливі», – підкреслив Пашинян.

(Укрінформ)

Президент Естонії Алар Каріс висловив щире захоплення сміливістю і стійкістю українського народу і запевнив, що Естонія підтримує Україну «не просто через політичні міркування - це воля і переконання нашої нації».

«Україна заслужила на мир, але в межах своїх міжнародно визнаних кордонів. Харків, Донецьк, Херсон, Крим - вся українська земля ніколи (більше – ред.) не мусить зазнати жахів війни. Отже, надаючи перспективну стратегію щодо підтримання архітектури європейської безпеки, ми маємо

ввести Україну до нашої демократичної родини, а також домагатися розширення ЄС і НАТО. Я хочу підтвердити нашу підтримку України як на полі бою, так і на шляху до ЄС і НАТО», - сказав Каріс.

Він заявив, що не хоче жити у світі, де треба вести діалог з дітовбивцями, з тими, хто бомбардує лікарні, дитячі садки і школи.

«Їхнє місце за ґратами. Злочин має дістати гідне покарання. Злочини проти людяності, геноцид, військові злочини, злочин агресії ніколи не мають залишитися безкарними, і ми маємо почати від самої верхівки», - зазначив президент Естонії.

(Укрінформ)

Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес сказав, що існує реальна можливість того, що Україна зможе успішно повернути Крим, півострів, який Путін незаконно анексував у 2014 році, вже цього року, оскільки у російських військ закінчується необхідна техніка.

Таким чином, британський міністр оборони «висловив більш оптимістичний погляд на нинішні зусилля України на полі бою, ніж представники американської розвідки». Останні вважають, що успіхи будуть скромнішими.

«Ми бачили на полі бою, що якщо вдарити російські війська не в те місце, вони фактично посиплються. Ви можете посилати молодих хлопців на смерть десятками тисяч, що вони і роблять, але ви не можете начарувати собі танки і системи озброєння, які вони потребують», - заявив Воллес.

Відповідаючи на запитання про перспективи вступу України в НАТО, британський міністр, який вважається одним з претендентів на посаду генсека НАТО, вказав на постійні розбіжності щодо шляху Києва до членства. За його словами, НАТО, як і ЄС, не повинні повторювати помилок минулого, даючи надмірні обіцянки таким претендентам, як Україна.

«Ми повинні бути реалістами і сказати: "Це не станеться у Вільнюсі, це не станеться найближчим часом"», - заявив Воллес, маючи на увазі саміт лідерів НАТО у липні в столиці Литви.

Водночас він вказав на те, що низка країн готові укласти двосторонні або багатосторонні «пакти про взаємну оборону» з Україною і взяти на себе зобов'язання щодо довгострокових планів розбудови військового потенціалу країни, «щоб забезпечити, що вторгнення в Україну в майбутньому буде дуже дорого коштувати Росії або комусь іншому».

Воллес також зазначив, що західні країни, як і раніше, підтримують надання зброї та фінансування Україні, не чинячи тиску на лідерів у Києві, щоб вони вели переговори з Росією або йшли на поступки.

«Але ми бачимо реальність, яка полягає в тому, що у нас у всіх закінчується оборонна техніка, яка може бути безкоштовно передана», - заявив міністр, маючи на увазі, що Британія та інші країни змушені більше купувати озброєнь, ніж передавати їх з національних арсеналів.

Очільник британського оборонного відомства також вказав на те, що Путін все ще вірить, що зможе перемогти, якщо введе у війну більше військ. Водночас він припустив, що очільник РФ може не отримувати точної інформації про триваючі бойові дії та «не усвідомлює масштабу військових викликів, що стоять перед його країною, до моменту краху або внутрішніх проблем».

Якщо це відбудеться, переконаний Воллес, то «НАТО і Захід повинні бути готовими до всього, що може статися».

([Укрінформ](#))

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Ми підтримаємо зусилля будь-якої країни, якщо вони допоможуть знайти шлях до міцного миру, який відповідає принципам Статуту ООН. Але ми не можемо підтримати і не підтримуватимемо заклики до припинення вогню, які просто заморозять існуючі лінії розмежування, легітимізують захоплення Росією територій, і дозволять Путіну посилити контроль над регіонами, які він уже захопив

Він пояснив, що в разі запровадження такого «перемир'я» це дасть агресору час для відпочинку, переозброєння й підготовки до нової потенційної атаки. Це, за його словами, створить невірний сигнал не лише для Кремля, а й для інших потенційних агресорів по всьому світу .

Представник Білого дому також наголосив, що Росія досі не виявила жодних ознак готовності до дипломатії з метою досягнення стійкого й справедливого миру в Україні. Тому США продовжать підтримувати мирні зусилля української сторони, зауважив Кірбі.

([Укрінформ](#))

Координатор Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі:

Насправді йдеться про те, щоби допомогти Військово-повітряним силам України стати сучаснішими та більш боєздатними в довгостроковій перспективі.

Він підкреслив, що адміністрація Байдена прагне зробити все, аби переконатися, що Україна зможе ефективно захистити себе та задовольнити потреби національної безпеки, в тому числі, після завершення російської війни.

«Вона (Україна – ред.) у будь-якому разі матиме довжелезний кордон із Росією... І ми хочемо переконатися, що вони готові оборонятися», - наголосив Кірбі.

([Радіо Свобода](#))

Канцлер Німеччини Олаф Шольц різко відповів протестувальникам у місті Фалькензее (схід Німеччини), які під час виступу на зборах його партії вигукували гасла проти надання зброї Україні.

Шольц їм відповів: «Дорогі крикуни, Путін є справжнім розпалювачем війни, на якого ви б кричали, якби у вас було хоч трохи здорового глузду».

Німецький лідер дав зрозуміти, що не бачить альтернативи підтримці України не лише в принципі, а й зброєю.

«Так, це потрібно, якщо на країну нападають, то вона повинна захищатися», – сказав Шольц, додавши, що «Путін хоче знищити Україну».

Він сказав, що саме через Путіна загинуло багато громадян України, в тому числі дітей і літніх людей.

«Ця агресивна війна загрожує миру та свободі... Підтримувати Україну було і залишається правильним», – сказав Олаф Шольц.

(Укрінформ)

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Передусім, ми дуже задоволені, що покрили потреби України для проведення її контрнаступу станом зараз. Коли вони почнуть (наступ – ред.), це залежить від них, але ми впевнені, що зробили все можливе, і коли я кажу «ми», я маю на увазі не лише США, але й наших союзників і партнерів.

За його словами, йдеться не лише про надання українцям систем ППО, що наразі є найактуальнішою потребою, але й про забезпечення бронетехнікою, артилерією, боєприпасами, а також проведенням навчань.

Він наголосив, що у міру продовження операцій ЗСУ та звільнення територій, українським силам знадобиться поповнення боєприпасів і техніки.

«Бойові дії – річ динамічна, і маємо бути певними, що ми також «динамічно» готові підтримувати їх надалі. Отже, ми багато чого зробили й готові продовжувати багато чого робити впродовж наступних днів і місяців», - підкреслив Кірбі.

Реакція представників української громадськості

Українці долучилися до мітингу, що відбувся 31 травня під посольством Ірану у Лісабоні з ініціативи іранців, які знайшли політичний притулок в Португалії, протестуючи проти режиму Ібрагіма Райсі, що продає Росії дрони-камікадзе й іншу зброю ([Укрінформ](#)).

Про це у Фейсбуці повідомив голова Спілки українців у Португалії Павло Садоха.

Він зауважив, що цей мітинг організований, як відповідь на заклик Президента України Володимира Зеленського до іранського народу не брати участь у геноциді проти українців.

За словами пана Садохи, присутні на мітингу українці подякували вільним іранцям за ініціативу та підтримку.

Голова Спілки українців у Португалії нагадав, що іранці й українці проводять спільні акції в Португалії проти тоталітарних режимів Ірану і Росії уже не вперше.

Союз українських організацій в Австралії провів потужну кампанію та домогся розірвання статусу «міст-побратимів» між Мельбурном і російським містом Санкт-Петербург ([Укрінформ](#)).

Під тиском Союзу українців Вікторії, Асоціації українців Вікторії та українських мельбурнців місто Мельбурн розірвало побратимські відносини з Санкт-Петербургом на знак свого обурення незаконним та аморальним вторгненням Росії в Україну.

Напередодні засідання міської ради відбулася демонстрація під назвою «Мельбурн з Україною, а не з Санкт-Петербургом» – представники української громади разом з іншими мешканцями міста закликали міську раду розірвати зв'язки з країною-агресором і натомість висловити підтримку Україні.

Під час заходу перший віцепрезиденту Світового конгресу українців (СКУ) Стефан Романів, співголова СУОА, сказав, що Мельбурн повинен надіслати рішучий сигнал Росії, що її жорстока та геноцидна війна проти України неприйнятна (...).

Голова Служби безпеки України Василь Малюк підписав прапор для аукціону United24, кошти з якого підуть на допомогу українським захисникам ([Укрінформ](#)).

Цей прапор став одним із символів нашої боротьби з рашизмом на міжнародній арені. Український нардеп Олександр Маріковський у прямому сенсі слова відбив його у росіян під час Парламентської асамблеї Чорноморського економічного співтовариства, що проходила в Анкарі.

В СБУ нагадали, що російські делегати хотіли силою забрати жовто-блакитний стяг, але не змогли. Вітчизняні парламентарі привезли його в Україну для участі у добродійному аукціоні на платформі United24.

Окрім Голови СБУ Василя Малюка, прапор підписали представники Сил безпеки та оборони України.

Кошти з аукціону підуть на закупівлю чергової «порції вітань», які наблизатимуть перемогу українців над російськими загарбниками.

У центрі Нью-Йорка відбувся благодійний показ українських вишиванок, кошти з якого надійдуть до Фондації Олени Зеленської на програми підтримки українських дітей ([Укрінформ](#)).

Як передає власний кореспондент Укрінформу у Нью-Йорку, демонстрація національного одягу відбулася 1 червня на Мангеттені в Українському інституті Америки в рамках «Святкування української культури» – заходу, організованого фондом «Центр допомоги Україні у США» з нагоди Міжнародного дня захисту дітей.

(...) Моделі продемонстрували десятки автентичних вишиванок з колекцій президентки техаської громадської організації «Український Сан-Антоніо» Альони Гарсії, колекціонерки зі Львова Марії Миляви та українського актора, який нині проживає у США, Івана Бернацького.

Українську пісню представляли дитячий хор з Нью-Йорка та професійні співаки й музиканти, які мешкають у Штатах.

Національні страви надали нью-йоркський ресторан Veselka та вашингтонський – Ruta.

У Коростені Житомирської області під час волонтерського ярмарку в межах відзначення Дня міста зібрали понад 110 тисяч грн на підтримку Збройних сил ([Укрінформ](#)).

Про це у Фейсбуці повідомила Коростенська міська рада.

110 309 грн – така сума донатів була зібрана на благодійному заході. Усі кошти волонтери будуть спрямовувати на потреби наших захисників.

У Празі відкрили виставку «Студенти у боротьбі за свободу», яку ініціювали українські студенти Карлового університету в пам'ять про таких самих українських студентів, які віддали своє життя за свободу, демократію та мир у Європі та загинули в Україні через агресію РФ ([Укрінформ](#)).

У відкритті експозиції взяли участь тимчасовий повірений у справах України в Чехії Віталій Усатий та другий секретар Посольства Надія Мальована.

За повідомленням, портрети українських студентів разом з біографіями чеською та англійською мовами розміщено у фое Центральної міської бібліотеки (...).

Представники українських громадських організацій, активісти й дипломати провели акцію під посольством Росії в Вашингтоні, висадивши на газонах соняшники – один із головних символів боротьби України за свободу ([Укрінформ](#)).

(...) Учасники заходу вшанували хвилиною мовчання українських борців за свободу, а також невинних громадян, які втратили життя впродовж останніх дев'яти років війни Путіна проти нашої держави. Активісти також скандували через гучномовець гасла до Росії з вимогами негайно припинити її війну та геноцид в Україні, а також вбивства мирних громадян й викрадення українських дітей.

У заході взяли участь дипломати Посольства України в США й прихильники України зі США, Білорусі, Туркменістану, Казахстану, Ізраїлю, Грузії та інших країн. Акцію організувала команда USUA, а також автор ідеї громадянин США Бенжамін Вітес.

На Кіровоградщині з нагоди відзначення Дня міста олександрійці зібрали 1 мільйон 746 тисяч гривень на автомобіль для Збройних Сил України ([Укрінформ](#)).

(...) До збору долучилися містяни, працівники культури, освіти, підприємці, футбольний клуб «Олександрія» тощо.

У сфері культури на благодійних, звітних концертах і виставах зібрали 66 625 гривень. Заклади освіти зібрали 97 252 гривні, у тому числі майже 78 тисяч гривень – гуманітарний ліцей на благодійному ярмарку «ДоброFast».

На спортивних заходах зібрали 89 070 гривень, у тому числі майже 60 тисяч - клубом «Торнадо» на благодійному турнірі з настільного тенісу та майже 20 тисяч гривень - на легкоатлетичному пробігу.

На заходах, що проходили у парку Шевченка, люди зібрали 76 600 гривень.

Загалом окремо до скриньок для підтримки військових вдалося зібрати 339 182 гривні.

День міста в Олександрії відзначали 27-28 травня, цьогоріч місту виповнилось 277 років. Мета збору – придбати броньовані автомобілі для захисників з Олександрії.

У Києві до Міжнародного дня захисту дітей у Музеї війни відкрилася виставка робіт юних митців «Барви Перемоги» в рамках проєкту «ArtArmor.Діти» ([Укрінформ](#)).

Як повідомляють організатори, бронеплити з дитячими малюнками увійдуть до міжнародного проєкту «ArtArmor», демонструючи «дитячий бік» війни (...).

Згідно з результатами конкурсу, перше місце здобула вихованка Рівненського будинку культури Марічка Котяй з малюнком «Серце України». За словами переможниці, за збігом обставин, саме їй дісталася плита з отвором від кулі в області серця (...).

Друге місце посіла вихованка художньої студії «ЄвроАрт» Софія Яковенко. Її робота «З Перемогою додому» поєднує елементи живопису та колажу. На аркуші дівчина розмістила «всі елементи перемоги»: маки, лелек, соняшники, пшеничне колосся, поєднані золотою лінією.

Карина Чугай з села Воронки, що на Рівненщині, із малюнком «Україна перемаже» здобула третє місце. У центрі її роботи - щаслива родина, яка возз'єдналася після перемоги України.

Крім того, спеціальні відзнаки отримали Ярослав Гайдаєнко з малюнком «Дерево життя» та Євгенія Литвиненко з роботою «Птахи».

Виставка «Барви Перемоги» приурочена до Дня захисту дітей, який святкують 1 червня.

На війні загинув колишній директор історичного музею в Мукачівському замку «Паланок» Дмитро Гаваші ([Укрінформ](#)).

(...) Дмитро Гаваші добровольцем пішов до війська з перших днів повномасштабного вторгнення. Був солдатом гранатометного взводу.

До війни він довгий час працював на посаді директора Мукачівського історико-краєзнавчого музею.

Під егідою Українського дому на Кіпрі (місто Пафос) відбулася благодійна виставка-аукціон кераміки «Виток», всі зібрані кошти з якого будуть відправлені на підтримку Збройних сил України та багатодітних сімей, які опинилися у складних умовах через воєнні події ([Укрінформ](#)).

Цей захід був організований – Анастасією Трофимченко, яка своїм талантом і творчим підходом зачарувала усіх присутніх.

До благодійної справи долучився посол України на Кіпрі Руслан Німчинський.

Важливим моментом вечора стала аукціонна битва за найдорожчий лот – чарівний витвір мистецтва під назвою «Півень – спогад про Бородянку». За цю неперевершену роботу учасники аукціону змагалися, піднімаючи ставки крок за кроком. На кінець, остаточна ставка склала неймовірну суму – 400

євро. Це встановило рекорд як найдорожчий лот вечора, підкреслюючи його особливу цінність та привабливість для шанувальників мистецтва.

В Українському домі на Кіпрі висловили щиру вдячність усім присутнім на цьому великому заході (...).

Майже 400 тисяч гривень зібрали у Черкасах під час благодійного аукціону, ініційованого рідними загиблих воїнів. Ці кошти передали на купівлю дронів ([Укрінформ](#)).

Мер міста Черкаси Анатолій Бондаренко:

До Дня героїв в Черкасах провели благодійний аукціон, який ініціювали рідні загиблих на війні захисників. Тоді ми зібрали майже 400 тисяч гривень із продажу лотів, які власноруч виготовили батьки, дружини, діти наших воїнів. Ці кошти рідні загиблих передали для закупівлі квадрокоптерів розвідникам одного з батальйонів бригади територіальної оборони.

Український футболіст Жидков загинув на війні з Росією ([Укрінформ](#)).

Микола Жидков виступав за клуб «Венгжанка»

Колишній футболіст ФК «Венгжанка» Микола Жидков загинув на війні, повідомляє сторінка клубу у Фейсбуці.

З 2020 до 2022 року він виступав за польський клуб з 7-ї ліги «Венгжанка». Восени 2022 року він повернувся до України і вступив до лав ЗСУ (...).

Жидкову було 22 роки.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

У нідерландському місті Гаага громада житлового району Зоргвліет провела акцію на підтримку України - пішохідну та велосипедну зону біля будівель посольства Росії в Нідерландах назвали «Слава Україні» ([Укрінформ](#)).

Один з ініціаторів акції Джеймс де Буй:

Як ви можете побачити, тут розташовані будівлі офіційного представництва злочинного режиму, яким є посольство РФ. І ми подумали, що було б добрим жестом в знак солідарності та підтримки назвати цей невеликий провулок, розташований поруч з російським посольством, який не має зараз назви - перейменувати його на провулок «Слава Україні». Laantje нідерландською означає провулок, маленький провулок. Отже, це було нашою основною ідеєю. Ми є громадою міста Гаага, але ми також є громадянами Нідерландів. І як ви знаєте, Нідерланди активно підтримують, назвемо це так, антипутінський альянс. І ми подумали, що це могло б бути гарним жестом саме зараз, після візиту Зеленського до Нідерландів. Ми пишаємося тим, що зробили це. Я маю на увазі, що це - знак підтримки України і її народу і, якщо дозволите сказати, її Збройних Сил. Це дуже важливо.

Цією маленькою вуличкою щодня ходять сотні дітей, оскільки тут є багато шкіл. Вони їздять на велосипедах і йдуть пішки цим провулком до шкіл і до спортивних майданчиків. І ми хотіли б, щоб кожного разу, ця табличка їм нагадувала про те, що вони і ми - привілейовані жити тут, у Нідерландах, де немає війни.

Коли є табличка «Слава Україні» в Гаазі, то це дуже великий знак солідарності, знак підтримки. Звичайно, що найкраще було б, якби російське посольство отримувало пошту або замовляло щось на адресу «Слава Україні» - це було б ідеально, але це наступний крок.

Дозвіл на проведення цього заходу ми отримали, однак офіційного дозволу аби перейменувати вулицю у нас ще немає. І для цього я говоритиму з представниками міської влади.

Антиукраїнська резолюція профспілки університетів Британії викликала скандал ([Українська правда](#)).

Профспілка працівників університетів і коледжів Великої Британії (UCU), яка об'єднує понад 120 тисяч освітян, потрапила у скандал після того, як підтримала резолюцію із закликом припинити військову допомогу Україні та «зупинити розширення НАТО».

У порядку денному з'їзду UCU, який тривав із 27 по 29 травня, містились два пункти, пов'язані з Україною. Перший, запропонований Університетом Брайтона, що в Англії, має назву «Зупиніть війну в Україні для негайного миру» (Stop the War in Ukraine – peace now).

Резолюція стверджує, що в Україні триває війна «російського та американського імперіалізму», а президент Володимир Зеленський хоче перетворити Київ на «озброєний, неліберальний форпост американського імперіалізму».

«Ми маємо сказати: "російські війська – геть, ескалації та розширенню НАТО – ні», – йдеться в ухваленому документі, де від імені UCU міститься заклик до британського уряду «припинити надавати Україні зброю».

Представники Лідського університету, як впливає з порядку денного, пропонували скоректувати текст документа, прибравши звітні формулювання про припинення військової допомоги Україні та підкреслити, що заклики до миру повинні бути прийнятні для неї. Та ці правки відхилили.

Зазначимо, що «антивоєнна» резолюція була ухвалена з незначною перевагою у 130 голосів проти 121, ще 37 делегатів на з'їзді утримались під час голосування.

Її публічно просувала організація Stop the War, яка у 2014 році фактично підтримала анексію Росією Криму. А колишній голова і нинішній віцепрезидент STW Ендрю Мюррей у 2018 році потрапив до списку осіб нон грата в Україні як особа, що «належить до глобальної пропагандистської мережі Путіна, просуває російську брехню, зокрема щодо Криму та війни на Донбасі».

UCU ухвалив ще одну резолюцію щодо війни в Україні під назвою «Солідарність із Україною: підтримка освітньої та гуманітарної роботи» (Solidarity with Ukraine: supporting education and humanitarian work).

У ній прямо засуджується вторгнення Росії в Україну без згадок про військову допомогу, водночас вітається «смілива робота російських антивоєнних активістів», засуджуються «всі вияви імперіалізму» без конкретики й міститься заклик підтримати російських освітян, що виступають проти війни.

Багато членів профспілки публічно виступили проти ухвалених на з'їзді рішень. Деякі з них – наприклад чесько-британська історикиня Анна Гайкова, – заявили, що розглядають можливість вийти з UCU на знак бойкоту. У відповідь їх почали цькувати в соцмережах, звинувачуючи в антисемітизмі.

Генеральна секретарка UCU Джо Грейді заявила, що особисто не згодна зі змістом «антивоєнної» резолюції з'їзду профспілки «і знає, що багато членів UCU так само не згодні».

Компанія Nintendo остаточно пішла з РФ ([Українформ](#)).

Японська компанія-розробник ігрових консолей та відеоігор Nintendo остаточно припиняє роботу на ринку РФ.

На початку 2022 року компанія Nintendo призупинила відвантаження товарів до Росії, а цифровий магазин Nintendo eShop був переведений на технічне обслуговування через припинення обробки транзакцій у рублях платіжними сервісами.

У цьому зв'язку, а також з огляду на економічні прогнози, компанія Nintendo of Europe ухвалила рішення згорнути діяльність свого російського відділення.

«У рамках наших зусиль щодо виконання вже існуючих зобов'язань перед клієнтами російська версія Nintendo eShop працюватиме в обмеженому режимі. У найближчому майбутньому, починаючи з 31 травня 2023 року, російські клієнти, які мають обліковий запис Nintendo, зможуть повторно завантажувати раніше придбаній цифровий контент. Неможливо створювати нові облікові записи Nintendo, вказавши в налаштуваннях як країну Росію», - йдеться у повідомленні компанії.

При цьому платіжна інформація, пов'язана з обліковими записами Nintendo (дані кредитної картки або дані облікового запису PayPal) таких користувачів вже видалена з міркувань безпеки.

Експертні оцінки

(УНІАН)

Адвокат ЮК «A.S.A. GROUP» Валерій Єфремов:

30 травня 2023 року народні депутати ухвалили законопроект № 9281, яким зменшили граничний вік перебування громадян на військовому обліку призовників з 27 до 25-річного віку. Що це означає і як відобразиться на мобілізації?

Для початку варто пояснити, хто такі призовники і як вони «трансформуються» у військовозобов'язаних. Статус призовника отримують юнаки в рік досягнення 17-ліття. Відбувається це в ході процедури приписки до призовних дільниць в Територіальних центрах комплектації та соціальної підтримки (військкоматах) та отримання відповідного посвідчення.

Надалі призовник підлягає призову на строкову військову службу. А після демобілізації зі строкової військової служби набуває статусу військовозобов'язаного. Так само статус військовозобов'язаного можна отримати після проходження навчання на військових кафедрах закладів вищої освіти.

Звісно, не всі призовники з об'єктивних причин проходять строкову військову службу або навчаються на військових кафедрах. Серед таких причин є і навчання в закладах освіти без військових кафедр, і стан здоров'я, або навіть сімейні обставини, які дають право на відстрочку.

Якщо ж призовник не був призваний на строкову військову службу по досягненні граничного віку, визначеного законом (зараз 27 років), він теж набував статусу військовозобов'язаного. Для цього потрібно було з'явитися до Територіального центру комплектації та соціальної підтримки, пройти військову лікарську комісію та отримати новий військово-обліковий документ – тимчасове посвідчення військовозобов'язаного.

За майже півтора року війни були випадки мобілізації до лав збройних сил чоловіків, які мають статус призовників

У чому ключова різниця між статусом призовника та військовозобов'язаного? Річ у тім, що законодавство в сфері військово обов'язку, мобілізаційної підготовки та мобілізації не допускає призову чоловіків з категорії призовників на військову службу за загальною мобілізацією, яка була оголошена з початком повномасштабного вторгнення.

Призову підлягають лише військовозобов'язані, про що зазначено як в законі, так і в указі президента України про загальну мобілізацію. Призовники, навіть під час воєнного стану, можуть бути призвані виключно на строкову службу, або потрапити до війська шляхом укладання контракту.

Проте така ситуація, вочевидь, не влаштовує державу. Як зазначається в пояснювальній записці до законопроекту № 9281, передумовами його

прийняття є саме необхідність розширення мобілізаційного ресурсу. Це пов'язано з тим, що під час війни призов на строкову військову службу не проводиться. А значна чисельність придатних до військової служби громадян з-поміж призовників не може бути залучена до військової служби за призовом під час мобілізації через встановлені законодавством обмеження.

Звісно, за майже півтора року війни були випадки мобілізації до лав збройних сил чоловіків, які мають статус призовників. Проте це, як правило, відбувалось, за їх бажанням і масового призову чоловіків у віці від 18 до 27 років не відбувалось.

Що змінить новий закон? Після набуття чинності, всі чоловіки у віці від 25 до 27 років, які не проходили військову службу, майже автоматично набувають статусу військовозобов'язаних.

Це означає, що, по-перше, такі чоловіки мають з'явитися до Територіальних центрів комплектації та соціальної підтримки для заміни посвідчень про приписку на тимчасові посвідчення. Без цього документу чоловіки не зможуть працевлаштуватись, вступити до навчального закладу та навіть змінити місце проживання. Тим, хто не зробить цього добровільно, варто очікувати на повістку.

По-друге, такі чоловіки одразу після набуття чинності закону можуть бути призвані до війська за мобілізацією.

[\(УНІАН\)](#)

Американський дипломат, постійний представник США в НАТО Курт Волкер:

Росія перетворила Чорне море на об'єкт шантажу. Росія влаштувала блокаду морської торгівлі України і тепер шантажує увесь світ, вимагаючи нових поступок для функціонування зернової угоди. Тому світова спільнота має об'єднатися і покінчити з блокадою.

Чорноморська блокада Росією морської торгівлі з Україною прирівнюється до піратства або, принаймні, до його загрози. Реакція міжнародної спільноти була жахливою: прийнявши приховані погрози Росії потопити торговельні судна під іноземним прапором у міжнародних водах, ми дозволили Кремлю успішно шантажувати світ.

Ця політика має бути підкріплена низкою практичних дипломатичних, економічних та гуманітарних кроків. Західні союзники та Україна повинні почати прямий діалог з Туреччиною для забезпечення свободи судноплавства, та почати спільні роботи з розмінування вод. У рамках Конференції з відновлення України уряди повинні запровадити програми страхування від воєнних ризиків для судноплавних компаній, які ведуть пряму торгівлю з Україною. Страхування має покривати як судна, так і вантаж. Незважаючи на те, що найбільші світові компанії все ще можуть відмовитися від участі, багато менших судноплавних компаній, які вже

працюють у зерновому коридорі, хотіли б розширити свою торгівлю за умови, що вони повністю застраховані.

Країни НАТО мають брати участь в операціях, які не створюють загрози свободі судноплавства в міжнародних водах Чорного моря, щоб підтримувати принцип безперешкодного транзиту. Також країни НАТО повинні попередити Росію, що будь-які атаки на комерційне судно в міжнародних водах Чорного моря вважатимуться актом піратства, і будуть мати пряму військову відповідь, передбачену міжнародним правом.

Оскільки країни готуються зібратися в Лондоні 21–22 червня на конференцію з відновлення України, жоден крок не матиме більшого негайного впливу на економіку України, ніж відкриття Одеського порту для звичайного комерційного судноплавства, включно з контейнерними. Час має вирішальне значення, оскільки український урожай дасть ще щонайменше 60 мільйонів тонн зерна, яке має безперешкодно надходити на світові ринки.

[\(УНІАН\)](#)

Єврокомісія у своєму щорічному економічному звіті вперше згадала про Україну як майбутнього члена Євросоюзу. Європейські експерти відзначили, що українська економіка на диво потужно тримається в умовах війни.

Виконавчий директор Центру економічної стратегії Гліб Вишлінський:

Багато з сильних сторін стали наслідками реформ, проведених за попередні вісім років. Неочікувана стійкість банківської системи. Здатність уряду та Національного банку у вкрай складних умовах втримати макроекономічну стабільність. Спроможність реформованих держпідприємств, таких як «Укрзалізниця» та «Укрпошта», проявляти ініціативу і використовувати свій масштаб для великих проектів, підтримки громадян і бізнесу. І, звісно, сила приватної ініціативи. Після лише кількох тижнів шоку, вже в березні бізнеси почали відновлювати діяльність, незважаючи на обстріли.

[\(Укрінформ\)](#)

Гендиректор ДП «Прозорро» Микола Ткаченко:

(...). На сьогодні оборонні замовники вже прозвітували в системі Prozorro про понад 10 тисяч своїх закупівель. Там немає секретної інформації, розголошення якої може допомогти нашому ворогу орієнтуватися у стані нашого війська. Проте, ця інформація дає можливість контролювати ціни, за якими той чи інший оборонний замовник проводить свої закупівлі.

Звітуватимуть лише за незбройні закупівлі й ті, які не мають державної таємниці. Це харчування, пальне, речове майно, ремонти тощо. Від 200 тис. грн для товарів і послуг і 1,5 млн грн – для робіт. Оскільки звіти не мають

містити будь-якої чутливої інформації, то замовники можуть не вказувати ні найменування постачальника, ні місця доставки товарів та фізичні обсяги закупівель.

Наскільки свідоме завищення цін було системне явище, відповіді зможуть правоохоронні органи. І система Prozorro якраз надасть для цього інформацію, адже до 22 червня оборонні замовники прозвітують про ціни в усіх контрактах від початку повномасштабного вторгнення. Крім того, за новими контрактами вони мають публікувати звіти в системі протягом 10 робочих днів з дня підписання контракту. Тому інформація буде з'являтися досить оперативно, і все це має стати першим кроком до відновлення прозорості в оборонних закупівлях. Я переконаний, що лише сам факт того, що закупівельні ціни одразу публікуватимуться на загал та будуть доступними для суспільства, стане стимулом більш відповідально підходити до їх проведення.

Ми бачимо, що наші виробники поступово налагоджують свою роботу. Хтось релокувався, припинилися перебої з електрикою, налагодилося виробництво, тому й активність вітчизняних постачальників з кожним днем поживається. Якщо на початку війни більшість виконавців оборонних замовлень були зосереджені за кордоном, то тепер їх усе більше і більше можна знайти у нас в країні.

Насправді ми вже розробили нову процедуру рамкових угод для потреб оборони, щоб замовники могли проводити відбори постачальників через систему Prozorro. І вона з'явиться в системі вже цього місяця. Тобто в онлайн, але в закритому режимі, будуть проходити відбори постачальників. Після чого оборонні замовники будуть підписувати договори, і та інформація, яка не носить сенситивного характеру, стане доступною широкому загалу.

Ми працюємо над тим, аби в ключових моментах відповідати стандартам закупівельної політики Світового банку та інших великих донорських організацій. Першим свої рекомендації нам справді надав World Bank, і ми разом з ними синхронізували всі технічні завдання та поетапно розробляємо для них окрему процедуру. Вона, до слова, передбачає опціональні аукціони (коли замовник сам обиратиме, чи потрібен йому аукціон у конкретній закупівлі – ред.), можливість подачі пропозиції у різній валюті, власний механізм оскарження. Кінцева мета – щоб усі закупівлі для потреб відбудови України, які будуть відбуватися за кошти міжнародних донорів, проходили через систему Prozorro.

(...). На той момент (січень 2023 року, – ред) це (дозвіл проводити торги без аукціону, – ред.) було виправдане рішення, бо дозволило забезпечити рівний доступ бізнесу до торгів. Адже ситуація, коли через раптове відключення світла підприємець не може приєднатися до аукціону та зробити ставку, і відповідно програє у тендері, точно не сприяє чесній конкуренції. Тож закупівлі в цей час проходили без аукціону, або, якщо

сказати точніше, за правилами “сліпого аукціону” – коли учасники одразу подають свою ціну, не бачачи пропозиції конкурентів, і та з них, яка найнижча, перемагає. У цьому є свої плюси, адже це спонукає бізнес одразу виходити з максимально низькою ціною, яку він може дати.

На сьогодні ми бачимо, що якщо на тендер подався лише один учасник, то закупівлі без аукціону дають у середньому навіть дещо кращий показник економії, аніж з аукціоном. А таких закупівель у Prozorro зараз близько 60%. Але якщо в тендері беруть участь 2 і більше учасників, то трираундовий аукціон справді дає змогу замовникам «витискати» кращу ціну.

Ми з дня на день очікуємо прийняття постанови Кабміну, що відновить аукціони в Prozorro. І аукціони мають повернутися в опціональному вигляді, коли замовник зможе прийняти рішення про проведення закупівлі без аукціону, надавши для цього обґрунтування. Це дасть нашій системі більше гнучкості, й нам не потрібно буде знову приймати постанови про скасування чи повернення аукціонів у Prozorro.

(...). Ми бачимо, що частка коштів у закупівлях, які витрачаються через конкурентні процедури в нашій системі, росте. У квітні ми вийшли на показник у 76%. Якщо минулого місяця замовники всього провели закупівель на 76 млрд грн, то 52 млрд з них пройшли через конкурентні закупівлі в Prozorro. Мова йде про 20 тисяч тендерів, в яких взяли участь 8 тисяч підприємств.

Також розуміємо, що потрібно забезпечувати відбудову нашої країни, і розпочинати її потрібно вже зараз, не чекаючи закінчення війни. Це означає, що у своїй роботі ми маємо керуватися тепер не лише вітчизняним законодавством, а й враховувати інтереси наших міжнародних партнерів, тобто зважати на їхні правила та умови. Це, відповідно, ще більше роботи та новацій, які мають бути впроваджені. Хотів би, користуючись нагодою, звернутись до наших ІТ-компаній та запросити їх до співпраці, яка б вдосконалила нашу систему закупівель.

[\(Укрінформ\)](#)

Екскерівник Центрального командування США у 2008-2010 роках і колишній директор ЦРУ (2011-2012) генерал Девід Петреус, відповідаючи на запитання кореспондента Укрінформу, яких заходів варто вжити для протидії масованим балістичним обстрілам українських міст у розрізі зобов'язань щодо невикористання західної зброї проти цілей на території РФ, генерал Петреус зазначив: «Ніколи не існувало обмежень на те, що виробляє сама Україна».

«Я вважаю, що Україна самостійно розробить спроможності, які з часом дадуть їй змогу впоратися із цією загрозою», – зазначив він.

Генерал Петреус вважає, що наявні обмеження є виправданими: «Ми хочемо, щоб наші лідери були розсудливими та обережними. Ми бачили приклади того, що може відбутися, коли вони такими не є».

Водночас генерал визнає, що може відбутися певна «еволюція в мисленні Заходу».

Поспілкувавшись з інноваторами в Україні, колишній глава ЦРУ сказав, що бачить «надзвичайні можливості» та «спроможності» щодо виробництва зброї великої дальності на власних потужностях.

Говорячи про роль західної коаліції у протидії загрозі російських балістичних ударів по Україні, генерал Петреус сказав, що передусім потрібно продовжувати надавати Україні зброю для збивання таких ракет.

Петреус підкреслив, що збиття російської надзвукової ракети «Кинджал» системою Patriot є найкращою рекламою для виробника системи, фірми Raytheon.

(ЛІГА.net)

Журналіст Віталій Портников:

Президент Туреччини Реджеп Ердоган захистив свої повноваження очільника держави у непростому протистоянні з лідером опозиції. Політичного дива не відбулося, однак цього разу йому довелося боротися. Він не зміг виграти вибори у першому турі, що є індикатором послаблення його позицій у турецькому суспільстві.

У першому турі за Ердогана проголосувало 27 мільйонів виборців, а за Киричдароглу понад 24 мільйони. Тобто майже половина виборців Туреччини не підтримує політику чинного президента і ця ж тенденція збереглася у другому турі.

Однак головний ворог Ердогана – не опозиція, а турецька економіка. І цей фактор впливатиме на подальший розвиток подій у Туреччині найближчими роками. Всі стабілізаційні економічні рішення Ердогана насправді призводили до ще більшого погіршення. І всі помітили, що бізнес голосує за опозицію.

До яких дій вдасться Ердоган тепер – не можна передбачити. Всі кроки президента в економіці були якраз такими. Що можна точно передбачити – серйозну економічну турбулентність і намагання зберегти свою владу. Уже зараз він буде думати про місцеві вибори, щоб повернути контроль над найбільшими містами, і про наступні президентські вибори, адже очевидно, що Ердоган не збирається залишати свою посаду.

Різкі зміни у зовнішній політиці очікувати не варто. Туреччина буде намагатися зберігати спеціальні стосунки з Російською Федерацією, які є також особистими стосунками Ердогана та Путіна. З іншого боку, Туреччина буде робити все можливе, щоб НАТО було сприятливим, щоб країна почувалася комфортно у переліку проблем, які існують в регіоні. Йдеться і про постачання новітньої зброї, і модернізацію війська. Однак Туреччині цього разу доведеться розблокувати процес прийняття до НАТО Швеції. Для нас це дуже важливо, оскільки Україна має стати наступною після Швеції. Часу до Вільнюського саміту НАТО небагато, але, можливо, Ердоган

поспішить довести, що він залишається лояльним партнером Північноатлантичного альянсу та США.

І звичайно, він продовжуватиме свої миротворчі зусилля. Зернова угода поки єдина дипломатична перемога Ердогана і до того ж зараз з'явилося чимало конкурентів у миротворчих ініціативах на глобальному Півдні. Це і Китай, і Бразилія, і Саудівська Аравія та делегація з Африки на чолі з ПАР.

Однак я не виключаю, що коли реальна можливість для перемовин з Росією виникне, таким посередником може стати той, хто має хороші стосунки і з Путіним, і з Зеленським. Це якраз Реджеп Ердоган.

[\(ЛІГА.Життя\)](#)

Голова галузевої ради Федерації металургів України, голова комітету зі сталого розвитку Федерації роботодавців Олена Колеснікова:

Професійна освіта важлива. Якщо всі будуть юристами й економістами, хто відновлюватиме все зруйноване? Нам як ніколи потрібні робітничі професії. Профтехосвіта – це також реальна нагода отримати хорошу роботу. Коли я як представник роботодавців зустрічаюся з молоддю, кажу: «Ви хочете здобути вищу освіту, щоб мати диплом і знайти роботу. Це стереотип. Чи знаєте ви, що оклад юриста на державній службі становить 8-9 тис. грн, а сантехнік чи зварювальник заробляє 30 тис. грн?». Молодь дивується.

(...). Багато людей, які тікають від війни чи повертається додому із фронту, мають недостатню або нерелевантну кваліфікацію, – каже Олена Колеснікова. – Вони йдуть на перенавчання, зокрема на виробництві. Також маємо купу переміщених підприємств із вакансіями. Тобто є люди, яким потрібна робота, і є підприємства, яким потрібні працівники.

(...). Для школярів безоплатною профтехосвіта є і зараз. А ваучери – це додатковий механізм для тих, хто має одну освіту й хоче безплатно здобути другу. Навчання на виробництві теж безоплатне. Ваучери на навчання мають допомогти цим людям отримати кваліфікацію і роботу. Модель ще вдосконалюється.

Директорка департаменту освіти і науки Київської міської державної адміністрації Олена Фіданян:

Ще до початку повномасштабного вторгнення ми інвестували у профтеху. Кошти направили на модернізацію оснащення, ремонт приміщень, закупівлю необхідного обладнання. Купували інструменти, спецодяг. Якщо у 2014-2016 рр. ті, хто навчався на перукаря, самостійно купували ножиці, на кухаря – халати й навіть ножі, тепер все це є в закладах освіти.

(...). У чотирьох професійних ліцеях Києва проведені короткострокові курси для дорослого незайнятого населення в межах проєкту Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) «EU4Skills: кращі навички для сучасної України». Ми перенавчаємо дорослих – даємо їм другу освіту, професійну. Наприклад, жінка-ВПО, яка переїхала до нашого міста з сім'єю і

шукає роботу, може стати швачкою і піти працювати до ательє. Також дуже потрібні будівельники.

Директор Київському професійному ліцеї будівництва і комунального господарства Ігор Хоменко:

Наші учні віком від 18 до 53 років навчаються з великим ентузіазмом. Їм усе цікаво, вони вмотивовані, хочуть знати більше. Деякі студенти мають вищу педагогічну освіту. Їм пропонуємо стати нашими викладачами, спрямуємо на курси, допоможемо, навчимо. Також у нас навчалися вісім співробітників атомної станції з Енергодара. Вони опанували професію зварювальника. Тепер матимуть роботу в Києві. Таких прикладів багато. Навчання дорослих новій спеціальності – дуже хороша справа.

Додатки

Додаток 1

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №309/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АНДРІЄВСЬКОГО Сергія Олександровича — старшого сержанта

БОГАЧУКА Володимира Євгеновича — сержанта

ВАЩІЛКА Олександра Олександровича — солдата

КИМАКА Василя Васильовича — матроса

КОСЮКА Владислава Олеговича — старшого солдата

ТЕРНОВА Валерія Геннадійовича — солдата

ЯСИНОВСЬКОГО Віталія Михайловича — сержанта

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

ГОРБЕНКО Тетяну Миколаївну — підполковника медичної служби

Нагородити орденом Данила Галицького

МИХАЙЛУЦУ Віктора Олександровича — полковника медичної служби

Нагородити медаллю “За врятоване життя”

КОРОБКА Олександра Миколайовича — підполковника медичної служби

СТРЕЛКОВА Дениса Віталійовича — капітана медичної служби.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

30 травня 2023 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №310/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

АВРАМЕНКА Романа Григоровича (посмертно) — лейтенанта

БЕХАРСЬКОГО Івана Станіславовича (посмертно) — лейтенанта

ВАСЮКА Костянтина Івановича (посмертно) — капітана

ДРОЗДОВА Ігоря Володимировича (посмертно) — лейтенанта

КАРТАВЦЕВА Ярослава Васильовича (помертно) — старшого лейтенанта
МЕЛЬНИЧУКА Анатолія Івановича (помертно) — старшого лейтенанта
САХНЕНКА Юрія Миколайовича (помертно) — старшого лейтенанта
СВІНЦЬКОГО Костянтина Анатолійовича (помертно) — молодшого лейтенанта

СТРІЛЬЦЯ Дмитра Миколайовича (помертно) — молодшого лейтенанта
ТКАЧА Сергія Сергійовича (помертно) — лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БАНКА Івана Андрійовича (помертно) — головного сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛЕКСЄЄВА Вячеслава Миколайовича (помертно) — солдата

АНАСТАСЕНКА Євгенія Ігоровича (помертно) — солдата

БАСИКА Андрія Володимировича (помертно) — солдата

БЕРЕЖНОГО Сергія Вячеславовича (помертно) — солдата

БРЕЗІЦЬКОГО Віталія Станіславовича (помертно) — молодшого сержанта

БРИКА Назара Євгенійовича (помертно) — солдата

БУТКА Романа Анатолійовича (помертно) — солдата

ВАРАВУ Олега Юрійовича (помертно) — солдата

ВЕРХОЛУ Петра Петровича (помертно) — солдата

ВИНОГРОДСЬКОГО Максима Володимировича (помертно) — старшого сержанта

ВОЛОЩУКА Олександра Миколайовича (помертно) — старшого сержанта

ГАВРУ Василя Ярославовича (помертно) — солдата

ГАВРИЛКА Дмитра Григоровича (помертно) — старшого солдата

ГАЙДАБУРУ Сергія Івановича (помертно) — солдата

ГЕТЬМАНОВА Володимира Андрійовича (помертно) — солдата

ГОЛУБА Назара Михайловича (помертно) — старшого солдата

ГУМЕНЮКА Сергія Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта

ДАЦЯ Павла Олександровича (помертно) — головного сержанта

ДЕРЕНЯ Андрія Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта

ДЕШЕВОГО Івана Сергійовича (помертно) — солдата

ДЖИДЖОРУ Дмитра Павловича (помертно) — солдата

ДИМНИЧА Юрія Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта

ДУБОВОГО Олександра Анатолійовича (помертно) — солдата

ДУХА Сергія Анатолійовича (помертно) — сержанта

ЄВТЮХОВА Павла Андрійовича (помертно) — солдата

ЖИВАГА Андрія Олександровича (помертно) — сержанта

ЖИЛІНА Юрія Івановича (помертно) — солдата

ЗУБЛЕНКА Олександра Михайловича (помертно) — солдата

ІГНАТЕНКА Андрія Анатолійовича (помертно) — солдата

ІНОЗЕМЦЕВА Іллю Анатолійовича (помертно) — солдата

КАЛЬЧУКА Віталія Івановича (помертно) — старшого лейтенанта

КАНДАУРОВА Євгена Вікторовича (помертно) — солдата

КАПАЦИНА Станіслава Валерійовича (помертно) — солдата
КАРПОВА Олексія Євгенійовича (помертно) — старшого солдата
КАСЯНЧУКА Василя Васильовича (помертно) — сержанта
КВАШУ Сергія Олексійовича (помертно) — солдата
КИЛИМНЮКА Володимира Віталійовича (помертно) — солдата
КОЛЯДИЧА Віктора Дмитровича (помертно) — солдата
КОРІША Василя Івановича (помертно) — солдата
КОСА Михайла Григоровича (помертно) — старшого солдата
КРАВЦЯ Сергія Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
КРАВЧЕНКА Леоніда Феліксівича (помертно) — солдата
КРЖИВУЛЬСЬКОГО Станіслава Йосиповича (помертно) — молодшого сержанта
КРИВОНОСА Анатолія Володимировича (помертно) — солдата
КРУГЛЯКА Дмитра Володимировича (помертно) — солдата
КУДАРА Сергія Олександровича (помертно) — солдата
КУЛАЧЕНКОВА Олександра Валерійовича (помертно) — солдата
КУНИЦЬКОГО Вадима Петровича (помертно) — солдата
ЛАЗАРЄВА Андрія Сергійовича (помертно) — старшину 2 статті
ЛАШКІНА Олександра Івановича (помертно) — старшого сержанта
ЛЕВИЦЬКОГО Ігоря Вікторовича (помертно) — солдата
ЛИТВИНЕНКА Сергія Вікторовича (помертно) — солдата
ЛІННИКА Сергія Володимировича (помертно) — солдата
ЛОЙКА Олександра Павловича (помертно) — солдата
ЛУК'ЯНЕНКА Олега Вікторовича (помертно) — солдата
МАЗИРКА Євгена Костянтинівича (помертно) — солдата
МАРЧУКА Валентина Володимировича (помертно) — штаб-сержанта
МАТЮШЕНКА Владислава Анатолійовича (помертно) — штаб-сержанта
МЕНЗАТОВА Дмитра Сергійовича (помертно) — солдата
МЕРКУЛОВА Олега Васильовича (помертно) — солдата
МИНКУ Олександра Івановича (помертно) — солдата
МИХАЙЛОВА Ігоря Вікторовича (помертно) — солдата
МІСЬКОВА Сергія Володимировича (помертно) — сержанта
МОЛЯРЕНКА Руслана Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
МУЛЯРА Вадима Анатолійовича (помертно) — солдата
НЕСТЕРЧУКА Олександра Петровича (помертно) — солдата
НИКОЛАЙЧУКА Андрія Миколайовича (помертно) — старшого солдата
НІКОЛАЄНКА Миколу Миколайовича (помертно) — штаб-сержанта
ПАВЛОВСЬКОГО Андрія Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта
ПАДАЛКУ Сергія Юрійовича (помертно) — старшого сержанта
ПАНАСА Олександра Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
ПАНЧЕНКА Євгена Олександровича (помертно) — солдата
ПАРФЬОНОВА Юрія Юрійовича (помертно) — солдата
ПЕРЕМІТЧИКА Романа Романовича (помертно) — солдата

ПИСАРЕНКА Андрія Івановича (помертно) — солдата
ПЛИСАКА Сергія Петровича (помертно) — старшого солдата
ПЛОТНОГО Олега Васильовича (помертно) — солдата
ПОГОРЕЦЬКОГО Олександра Володимировича (помертно) — солдата
ПОЛЩУКА Олександра Михайловича (помертно) — старшого солдата
ПОЛОНСЬКОГО Володимира Васильовича (помертно) — солдата
ПОПАЗА Ігоря Івановича (помертно) — солдата
ПРИСЯЖНЮКА Юрія Івановича (помертно) — молодшого сержанта
РЕПЕТЮ Євгена Володимировича (помертно) — солдата
РОТМІСТРЕНКА Артема Володимировича (помертно) — солдата
САБАРДАКА Володимира Михайловича (помертно) — молодшого сержанта
САВИЧА Василя Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
САВЧЕНКА Дениса Володимировича (помертно) — солдата
САДОВЧУКА Олександра Валерійовича (помертно) — солдата
СЄРОГО Андрія Анатолійовича (помертно) — старшого сержанта
СИВАКА Андрія Сергійовича (помертно) — солдата
СИРОТЕНКА Володимира Михайловича (помертно) — солдата
СИРОТИНСЬКОГО Богдана Євгеновича (помертно) — солдата
СІЛАЄВА Вадима Олексійовича (помертно) — солдата
СМАЛЯ В'ячеслава Анатолійовича (помертно) — солдата
СОБКА Анатолія Олександровича (помертно) — солдата
СТРЕЛЬЧУКА Романа Івановича (помертно) — солдата
СУЗАНОВА Ігоря Анатолійовича (помертно) — солдата
ТВАРДОВСЬКОГО Олега Миколайовича (помертно) — солдата
ТИМОШЕНКА Сергія Володимировича (помертно) — старшого сержанта
ФИСУНА Олексія Павловича (помертно) — солдата
ФОРОСТОВЦЯ Сергія Олексійовича (помертно) — сержанта
ФРАНЧУКА Віктора Юрійовича (помертно) — солдата
ФУРМАНЮКА Сергія Миколайовича (помертно) — солдата
ХОМИНА Романа Михайловича (помертно) — солдата
ХОМИЧА Юрія Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта
ЧЕРВІНСЬКОГО Сергія Федоровича (помертно) — головного сержанта
ШЕВЧЕНКА Артема Володимировича (помертно) — солдата
ШЕВЧЕНКА Віктора Анатолійовича (помертно) — солдата
ШПАКОВИЧА Дмитра Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ЯРОША Андрія Володимировича (помертно) — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

30 травня 2023 року

Додаток 3**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №313/2023****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ГРИБА Ігоря Анатолійовича — підполковника

ДАНИЛКА Сергія Миколайовича — майора

СУХАЦЬКОГО Сергія Борисовича — підполковника

ТАРАРУМЕНКА Віктора Вікторовича — підполковника

ФЕДОРЧУКОВА Олега Давидовича — полковника

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ГУРАВСЬКОГО Василя Васильовича (по смертно) — солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АКУЛІЧА Михайла Васильовича (по смертно) — молодшого сержанта

АНДРЕНКА Костянтина Вадимовича (по смертно) — старшого солдата

АНДРІЄВСЬКОГО Івана Анатолійовича — солдата

БАЙБУЗУ Сергія Володимировича (по смертно) — старшого солдата

БАЛАНА Ярослава Олександровича (по смертно) — старшого солдата

БІДНИЧЕНКА Віталія Вадимовича (по смертно) — старшого солдата

БОНЬКА Валерія Павловича (по смертно) — сержанта

БОСОГО Олександра Володимировича (по смертно) — солдата

ВАЩЕНКА Анатолія Дмитровича (по смертно) — старшого солдата

ВЕТРОВА Ігоря Миколайовича — солдата

ГЕРАСИМЕНКА Сергія Миколайовича (по смертно) — штаб-сержанта

ГОНТАРЯ Дмитра Володимировича (по смертно) — старшого солдата

ГОРЯЧКА Сергія Віталійовича (по смертно) — солдата

ГРИЗАНА Андрія Анатолійовича (по смертно) — солдата

ГРИШКОВА Сергія Анатолійовича (по смертно) — солдата

ГРОЗІНКА Едуарда Олексійовича (по смертно) — молодшого сержанта

ГУЛАЯ Романа Володимировича (по смертно) — солдата

ДАШКЕВИЧА Максима Геннадійовича (по смертно) — солдата

ДЕМЧЕНКА Віктора Вікторовича (по смертно) — старшого солдата

ДМИТРЕНКА Віктора Петровича (по смертно) — молодшого сержанта

ДОРОНІНА Олега Дмитровича — старшого лейтенанта

ДРОБОТЬКА Віталія Юрійовича (по смертно) — солдата

ДУБОВИКА Віталія Юрійовича (по смертно) — солдата

ЖИТНИКА Валентина Анатолійовича (по смертно) — солдата

ЖУРАВЛЯ Сергія Анатолійовича (по смертно) — солдата

ЖУШМАНА Євгена Олександровича (по смертно) — солдата

ЗАВГОРОДНЬОГО Руслана Станіславовича (по смертно) — сержанта

ЗАЙЦЕВА Руслана Миколайовича (помертно) — старшого сержанта
ЗЕЛЕНСЬКОГО Кирила Віталійовича (помертно) — старшого солдата
ЗУБЧЕНКА Василя Васильовича (помертно) — молодшого сержанта
КАПНУСА Сергія Ігоровича — солдата
КІБЦЯ Андрія Вікторовича (помертно) — штаб-сержанта
КІСЕНКА Андрія Миколайовича (помертно) — сержанта
КЛИМЕНКА Віктора Вікторовича (помертно) — солдата
КОДУ Дмитра Олександровича — солдата
КОЗІЯ Андрія Вікторовича (помертно) — солдата
КОЗОРОГА Олексія Володимировича (помертно) — солдата
КОЛЕСНИКОВА Андрія Сергійовича (помертно) — солдата
КОЛІСНИКА Дмитра Валентиновича — старшого солдата
КРАВЧЕНКА В'ячеслава Петровича (помертно) — старшого солдата
КРАСОТУ Руслана Башаратовича — старшого солдата
КУЗЬМЕНКА Віталія Юрійовича (помертно) — солдата
КУРИЛЕНКА Івана Петровича (помертно) — старшого солдата
КУЧЕРЯВЕНКА Василя Ігоровича (помертно) — солдата
ЛАГОДУ Едуарда Володимировича (помертно) — старшого солдата
ЛИСЕНКА Владислава Миколайовича (помертно) — солдата
ЛОМАКІНА Артема Анатолійовича (помертно) — молодшого сержанта
ЛОМАКА Дмитра Володимировича (помертно) — солдата
ЛУКАШУКА Олександра Миколайовича (помертно) — солдата
ЛУПИРА Сергія Олександровича (помертно) — старшого сержанта
ЛЯЛКОВА Євгена Олексійовича (помертно) — молодшого сержанта
МЄЛКОГО Андрія Вячеславовича (помертно) — солдата
МИХАЙЛОВА Андрія Валентиновича (помертно) — солдата
МІЗУНСЬКОГО Юрія Миколайовича (помертно) — солдата
МОГИЛЕВЦЕВА Віктора Миколайовича (помертно) — солдата
МОЛДАВАНА Андрія Володимировича (помертно) — старшого сержанта
МОЦНОГО Сергія Олександровича (помертно) — солдата
НАДОЄВА Артура Автонділовича (помертно) — молодшого сержанта
НЕВМИВАКУ Сергія Жоржовича (помертно) — штаб-сержанта
НОВІКОВА Ігоря Миколайовича (помертно) — солдата
ОБЛОВАЦЬКОГО Давида Івановича (помертно) — старшого солдата
ОСІНА Сергія Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта
ПАДАЛКУ Олександра Миколайовича (помертно) — солдата
ПАРХОМЕНКА Павла Сергійовича (помертно) — солдата
ПАРХОМЕНКА Сергія Вікторовича (помертно) — солдата
ПАРШЕНКА Дмитра Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
ПАЦЬОРУ Івана Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
ПОДОРОЖНЬОГО Юрія Володимировича (помертно) — старшого солдата
ПОЗДНЯКОВА Сергія Тарасовича (помертно) — молодшого сержанта
ПОЛУНІНА Андрія Володимировича (помертно) — старшого сержанта

РАСНЮКА Володимира Вікторовича — солдата
РАТУШНОГО Олександра Вікторовича (помертно) — солдата
РЕВУ Андрія Григоровича (помертно) — старшого солдата
РЕДЬКУ Володимира Сергійовича (помертно) — солдата
РОЖКА Геннадія Сергійовича (помертно) — старшого сержанта
САВІСЬКА Максима Володимировича (помертно) — солдата
САКЛАКОВСЬКОГО Миколу Володимировича (помертно) — старшого солдата
САМОКИША Сергія Миколайовича (помертно) — солдата
СВІТЛИЧНОГО Олега Миколайовича (помертно) — солдата
СЄДИХ Сергія Васильовича (помертно) — солдата
СЕЛЮТІНА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата
СІМОНОВА Дмитра Олександровича (помертно) — старшого солдата
СЛІЩОВА Андрія Васильовича (помертно) — сержанта
СТОЛБЦОВА Сергія Володимировича (помертно) — солдата
СТРЕЛЯНОГО Дениса Юрійовича (помертно) — молодшого сержанта
СУГАЯ Івана Васильовича (помертно) — сержанта
СУХОЙВАНА Олександра Володимировича (помертно) — солдата
СУЧКА Андрія Миколайовича — старшого сержанта
ТАРАСЕНКА Руслана Миколайовича (помертно) — головного сержанта
ТЕРХАНОВА Миколу Герасимовича (помертно) — молодшого сержанта
ТИМЧЕНКА Руслана Миколайовича (помертно) — солдата
ТОМАХА Олександра Павловича (помертно) — молодшого сержанта
ТРИХЛІБА Вадима Сергійовича (помертно) — солдата
ТРОЯНА Олега Олеговича (помертно) — старшого солдата
УСТИМЕНКА Миколу Миколайовича — сержанта
УЧУНЖАНА Віталія Михайловича — старшого лейтенанта
ФЕДОРОВА Сергія Олексійовича (помертно) — солдата
ФИЛИМОНОВА Романа Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
ХАЛЕЦЬКОГО Олександра Руслановича (помертно) — солдата
ХАМАЗУ Андрія Івановича (помертно) — старшого сержанта
ХАЦЬОЛУ Юрія Анатолійовича — старшого солдата
ХВОСТІКОВА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата
ЧЕРНЕЯ Миколу Миколайовича — солдата
ЧЕРНЯВСЬКОГО Артема Вадимовича (помертно) — старшого солдата
ЧИСТЯКОВА Ігоря Івановича (помертно) — солдата
ШЕВЕЦЯ Ігоря Михайловича (помертно) — солдата
ШЕВЧЕНКА Віталія Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
ЩАБЕЛЬСЬКОГО Володимира Миколайовича (помертно) — старшого сержанта
ЩЕРБАКОВА Валерія Івановича — солдата
ЩЕТИНІНА Сергія Олександровича (помертно) — солдата

ЯКОВЛЄВА Валерія Ігоровича (помертньо) — старшого солдата
ЯЦЕНКА Віталія Григоровича (помертньо) — солдата
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БУЦЕНКА Володимира Віталійовича — старшого сержанта
КАЗИМИРОВА Олега Сергійовича — головного сержанта
КОВБІЙ Олену Василівну — молодшого лейтенанта
КУЙБАРА Олега Вадимовича — солдата
ПЛОХОТНІКОВА Олександра Валерійовича — солдата
САЙТАРЛИ Івана Івановича — молодшого сержанта
СИНЕНКА Сергія Євгеновича — капітана
СТРІЛЬЧЕНКА Євгена Вікторовича — лейтенанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

2 червня 2023 року

Додаток 4

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №314/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов’язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ГРЕЧИШНИКОВА Станіслава Сергійовича — старшого лейтенанта

ОСТАПЕНКА Володимира Сергійовича — майора

ПОРОСКУНА Віктора Вікторовича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

АРАБАДЖИ Дмитра Костянтинівича (помертньо) — старшого лейтенанта

ЗЛАЩИНСЬКОГО Івана Петровича — капітана

МИХАЙЛОВСЬКОГО Данила Дмитровича — старшого лейтенанта

НЕЙВЕРТА Ярослава Олеговича — капітана

ПИСЬМЕННОГО Олега Анатолійовича (помертньо) — старшого лейтенанта

ПОКІДЬКА Павла Михайловича (помертньо) — старшого лейтенанта

ПОПУДРІБКА Андрія Сергійовича (помертньо) — лейтенанта

СМІРНОВА Юрія Євгенійовича — капітана

СОЛОМОНЕНКА Олексія Павловича — майора

СПАСЕНКА Ігоря В’ячеславовича — старшого лейтенанта

СТРИЖАКА Володимира Леонідовича — капітана

ЯРОВОГО Івана Миколайовича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ДАВИДОВИЧА Руслана Олександровича (помертньо) — старшого сержанта

ПОДОЛЯКУ Ігоря Олексійовича (помертньо) — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АРХАРОВА Романа Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
БЛАГОДАТНИХ Андрія Сергійовича (помертно) — старшого сержанта
БЛАЖЧЕНКА Андрія Вікторовича (помертно) — старшого сержанта
БОЛЬШАКОВА Андрія Петровича (помертно) — солдата
ВАРИВОДУ Валерія Валерійовича (помертно) — солдата
ВОЛОШИНА Іллю Фідельовича (помертно) — сержанта
ГОРШЕНІНА Антона Андрійовича (помертно) — старшого солдата
ГУРЄЄВА Володимира Васильовича (помертно) — старшого солдата
ДЕМ’ЯНОВА Руслана Миколайовича (помертно) — солдата
ДЯЧУКА Андрія Максимовича — старшого лейтенанта
ЖИГУЛУ Костянтина Миколайовича (помертно) — солдата
ІВАНЕНКА Романа Івановича (помертно) — солдата
КОЗЕРЕНКА Марка Валерійовича — молодшого лейтенанта
КОТЕНКА Павла Анатолійовича (помертно) — солдата
КУРТОВА Олега Станіславовича (помертно) — головного сержанта
ЛЕЖЕНКА Дениса Вікторовича (помертно) — солдата
ЛІСЯКА Андрія Костянтиновича (помертно) — солдата
МАЛИШКІНА Олександра Олександровича (помертно) — солдата
МАШІВСЬКОГО Дмитра Володимировича (помертно) — солдата
МАЩЕНКА Ярослава Олександровича (помертно) — солдата
МЕКЕРДІЧАНА Артура Леонідовича (помертно) — солдата
МИХАЛЬЧУКА Богдана Ігоровича (помертно) — солдата
МУСІЯ Руслана Михайловича (помертно) — старшого солдата
НЕКРАША Миколу Івановича (помертно) — солдата
ОЛІЙНИКА Олександра Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта
ОСАДЧУКА Юрія Вікторовича (помертно) — старшого солдата
ПЕТРОВА Сергія Вікторовича (помертно) — солдата
ПИСЬМЕННОГО Віталія Олеговича (помертно) — старшого солдата
ПРОКОПЕНКА Сергія Юрійовича (помертно) — солдата
ПРОКУДУ Олександра Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта
РОМАНЕНКА Сергія Сергійовича (помертно) — солдата
РУДЕНКА Олександра Михайловича (помертно) — солдата
САКАЛЯ Михайла Володимировича (помертно) — старшого солдата
ТРОФИМЕНКА Миколу Івановича (помертно) — солдата
УЛЬРІХА Андрія Олексійовича (помертно) — солдата
ФЕДЮКА Тараса Ярославовича (помертно) — молодшого сержанта
ФІАЛКУ Володимира Петровича (помертно) — молодшого сержанта
ФІЛОБОКА Романа Васильовича (помертно) — старшого солдата
ХОМЕНКА Валентина Івановича (помертно) — молодшого сержанта
ЧИСТЯКОВА Сергія Валерійовича (помертно) — старшого солдата
ШИЯНА Андрія Васильовича (помертно) — солдата

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БАЩЕВАНЖИ Владислава Валерійовича — капітана
ВОЛОШИНА Юрія Миколайовича — капітана
ГЛУШКА Олега Ігоровича — старшого лейтенанта
ГОРАЯ Віталія Миколайовича — старшого солдата
ГУРЕЦЬКОГО Рустама Валентиновича — лейтенанта
ЗАЛІЗКА Анатолія Петровича — капітана
КОРДУПУ Максима Вікторовича — молодшого лейтенанта
МЕЛЬНИКА Віктора Миколайовича — старшину 2 статті
ОЛЕКСЕНКА Євгена Євгеновича — лейтенанта
ПОГОСЯНА Мартіна Мартіновича — молодшого лейтенанта
СУХОВІЯ Романа Миколайовича — солдата
ТИЩЕНКА Юрія Сергійовича — підполковника.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

2 червня 2023 року

Додаток 5**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №315/2023****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ВАКУЛУ Дениса Олександровича (помертньо) — молодшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ЗАКУРДАЄВА Володимира Вікторовича (помертньо) — солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АДАМОВИЧА Олексія Георгійовича (помертньо) — солдата

АННЕНКОВА Івана Юрійовича (помертньо) — солдата

БАЯ Олексія Михайловича (помертньо) — старшого сержанта

БАЛАНА Олега Валентиновича (помертньо) — молодшого сержанта

БАРАНОВА Дениса Олександровича (помертньо) — солдата

БЕЗУЩЕНКА Олександра Віталійовича (помертньо) — солдата

БОГДАНА Ігоря Васильовича (помертньо) — солдата

БРОВІНА Віталія Миколайовича (помертньо) — старшого солдата

БУЛГАКОВА Романа Вікторовича (помертньо) — солдата

БУРІЯ Михайла-Юрія Ігоровича (помертньо) — солдата

ВАСИЛЕВСЬКОГО Віктора Анатолійовича (помертньо) — солдата

ВЕНГЕРЕНКА Сергія Вікторовича (помертньо) — сержанта

ВЛАСЮКА Романа Петровича (помертньо) — солдата

ВОЛОДАРСЬКОГО Сергія Вікторовича (помертньо) — солдата
ГЛАДІЯ Олексія Віталійовича (помертньо) — солдата
ГНАТЮКА Сергія Володимировича (помертньо) — солдата
ГОНЧАРУКА Миколу Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ГОРОБЦЯ Олександра Васильовича (помертньо) — солдата
ГРУШУ Михайла Васильовича (помертньо) — солдата
ДЗЯДЕВИЧА Євгенія Юрійовича (помертньо) — солдата
ДОВГАЛЮКА Віктора Івановича (помертньо) — солдата
ЄМЕЛЬЯНОВА Олександра Анатолійовича (помертньо) — старшого
сержанта
ЖЕЛІЗКА Тараса Ігоровича (помертньо) — солдата
ЗАВІРУХУ Олега Юрійовича (помертньо) — солдата
КАБАНОВА Олега Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
КАШАНА Віталія Анатолійовича (помертньо) — солдата
КІСАКОВА Дмитра Вікторовича (помертньо) — старшого лейтенанта
КОЗИРЕВА Івана Васильовича (помертньо) — солдата
КОРОБЕНКА Ростислава Юрійовича (помертньо) — молодшого сержанта
КУЩА Артура Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата
МАЗУРИКА Миколу Олександровича (помертньо) — солдата
МАЛИШКА Віталія Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
МИСАКА Мар'яна Васильовича (помертньо) — солдата
МОРОЩУКА Івана Івановича (помертньо) — солдата
МОШУРУ Андрія Володимировича (помертньо) — солдата
НІКОЛАЄВА Олександра Володимировича (помертньо) — солдата
ОСИПЧУКА Олександра Юрійовича (помертньо) — солдата
ПАРХОМЕНКА Олександра Сергійовича (помертньо) — солдата
ПЕТРОВСЬКОГО Михайла Юрійовича (помертньо) — солдата
САВЧЕНКА Владислава Олександровича (помертньо) — солдата
СИПАЛА Тараса Юрійовича (помертньо) — старшого солдата
СИТНІКОВА Олександра Михайловича (помертньо) — солдата
СОКОЛА Сергія Юрійовича (помертньо) — солдата
СОЛОШАКА Сергія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
СТЕПАНЮКА Бориса Богдановича (помертньо) — солдата
СУПРУНА Феодосія Петровича (помертньо) — солдата
ТКАЧЕНКА Євгена Миколайовича (помертньо) — солдата
ТОДОСЮКА Максима Олександровича (помертньо) — солдата
ХОМУТОВСЬКОГО Ярослава Миколайовича (помертньо) — солдата
ЧЕРНЮ Андрія Вікторовича (помертньо) — солдата
ЧИРВУ Віктора Михайловича (помертньо) — солдата
ЧУЄНКА Сергія Віталійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЮРЧЕНКА Миколу Олексійовича (помертньо) — солдата
ЯКИМИШИНА Володимира Володимировича (помертньо) — молодшого
сержанта

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

БЕЗНОСА Валерія Юрійовича (по смертно) — солдата

БОЙКА Володимира Миколайовича (по смертно) — солдата

БОЙКА Михайла Валентиновича (по смертно) — старшого солдата

ДОВГОГО Ігоря Миколайовича (по смертно) — солдата

КОСТЮКА Олександра Геннадійовича (по смертно) — солдата

ЛИТВИНА Антона Вікторовича (по смертно) — старшого солдата

МАЦЬКА Андрія Васильовича (по смертно) — солдата

НАЛИВАЙЧЕНКА Дмитра Володимировича (по смертно) — сержанта

СІНОЛУПА Андрія Вячеславовича (по смертно) — солдата

ЦИБАНЬОВА Станіслава Петровича (по смертно) — солдата

ЩЕРБАТЮКА Костянтина Анатолійовича (по смертно) — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

2 червня 2023 року